

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekül
	III <i>Ettevalmistavad aktid</i>	
	NÕUKOGU	
2008/C 111 E/01	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 6/2008, 10. märts 2008, vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus ⁽¹⁾	1
2008/C 111 E/02	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 7/2008, 10. märts 2008, vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus toidu lisaainete kohta ⁽¹⁾	10
2008/C 111 E/03	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 8/2008, 10. märts 2008, vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb toiduensüüme ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ja määrust (EÜ) nr 258/97 ⁽¹⁾	32
2008/C 111 E/04	Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 9/2008, 10. märts 2008, vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 251, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb toidus kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi ning millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 1576/89 ja (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ ⁽¹⁾	46

III

(Ettevalmistavad aktid)

NÕUKOGU

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 6/2008,

10. märts 2008,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2008, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 111 E/01)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ohutu ja tervisliku toidu vaba liikumine on siseturu oluline aspekt ning mõjutab oluliselt inimeste tervist ja heaolu ning nende sotsiaalseid ja majanduslikke huve.
- (2) Ühenduse poliitika elluviimisel tuleks tagada inimeste elu ja tervise kõrgetasemeline kaitse.
- (3) Inimeste tervise kaitsmiseks peab hindama inimtoidus kasutatavate lisaainete, ensüümide ning lõhna- ja maitseainete ohutust enne ühenduse turule lubamist.

- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusega (EÜ) nr .../2008 (toidu lisaainete kohta) ⁽³⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusega (EÜ) nr .../2008 (toiduensüümide kohta ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ja määrust (EÜ) nr 258/97) ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusega (EÜ) nr .../2008 (mis käsitleb toidus kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi ning millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1576/89, nõukogu määrust (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ) ⁽⁵⁾ määratakse kindlaks ühtsed kriteeriumid ja nõudmised nende ainete hindamiseks ja neile lubade andmiseks.

- (5) Eelkõige nähakse ette, et toidu lisaaineid, toiduensüüme ning lõhna- ja maitseaineid (kuna lõhnaainete puhul tuleb vastavalt määrusele (EÜ) nr .../2008 ^(*) läbi viia ohutuse hindamine) ei tohi vastavalt valdkondlike toidualaste õigusaktidega kindlaks määratud tingimustele turule lubada ja inimtoidus kasutada enne, kui nad on kantud toidus kasutada lubatud ainete ühenduse loetelusse.

- (6) Seetõttu on otstarbekas kehtestada nende kolme ainekateooria puhul ühenduse ühtne ühenduse menetlus hindamiseks ja lubade andmiseks, mis oleks tõhus, kiire ja läbipaistev ning hõlbustaks ainete vaba liikumist ühenduse turul.

⁽¹⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 34.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. juuli 2007. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 10. märtsi 2008. aasta ühine seisukoht, Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

⁽³⁾ Vaata käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 10.

⁽⁴⁾ Vaata käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 32.

⁽⁵⁾ Vaata käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 46.

^(*) Vt joonealune märkus nr 5.

- (7) Ühtse menetluse aluseks peavad olema hea halduse ja õiguskindluse põhimõtted ning seda tuleb rakendada neid põhimõtteid järgides.
- (8) Käesoleva määrusega täiendatakse seega lubade andmise õiguslikku raamistikku, määraes kindlaks menetluse erinevad etapid, nende vastavad tähtajad, asjaomaste osapoolte ülesanded ja rakendatavad põhimõtted. Menetluse teatud aspektide puhul on vaja arvesse võtta valdkondlike toidualaste õigusaktide eripära.
- (9) Menetlusega sätestatud tähtajad on paika pandud arvestades valdkondlikes õigusaktides esitatud erinevate kriteeriumide läbivaatamiseks vajaminevat aega ning jättes meetmete eelnõude koostamisel piisavalt aega konsultatsioonideks. Komisjonil on ühenduse loetelu ajakohastamise määruse eelnõu esitamiseks aega 9 kuud, kuid see ei välista võimalust esitada eelnõu lühema tähtaja jooksul.
- (10) Pärast taotluse kättesaamist peaks komisjon algatama menetluse ning vajadusel küsima Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega loodud (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ⁽⁶⁾ Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „ameti“) arvamust niipea kui võimalik pärast taotluse nõuetekohasuse ja kohaldatavuse kontrollimist.
- (11) Vastavalt määrusega (EÜ) nr 178/2002 kehtestatud toidu ohutuse küsimustes sätestatud riskihindamise raamistikule peab asjaomaste ainete turuleviimise loale eelnema ohtude, mida need ained võivad kaasa tuua inimeste tervisele, kõrgeimatele võimalikele standarditele vastav teaduslik hindamine. Hindamisele, mis tuleb läbi viia ameti vastutusel, peab järgnema komisjoni riskijuhtimist käsitlev otsus, mis võetakse vastu vastavalt regulatiivkomitee menetlusele, et tagada komisjoni ja liikmesriikide vaheline tihe koostöö.
- (12) On tehtud kindlaks, et alati ei ole üksnes teadusliku riskihindamise teel võimalik saada kogu teavet, millel riskijuhtimist käsitlev otsus peaks põhinema, ning õiguspäraselt tuleks arvesse võtta ka muid vaadeldava küsimusega seotud tegureid, nende hulgas ühiskondlikke, majanduslikke, traditsioonilisi, eetilisi ja keskkonnavalaseid tegureid ning kontrolli teostatavust.
- (13) Tagamaks, et asjaomaste valdkondade ettevõtjad ja üldsus oleksid teadlikud sellest, millistel ainetel on kehtiv luba, peavad lubatud ained olema kantud ühenduse loetelusse, mille koostab, mida peab ja mille avaldab komisjon.
- (14) Ameti ja ameti tegevusvaldkonnas tegutsevate liikmesriikide organisatsioonide võrgustiku toimimine on üks ameti tegevuse aluseid. Seega võib amet oma arvamuse väljatöötamiseks pöörduda oma võrgustiku poole vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklile 36 ning komisjoni määrusele (EÜ) nr 2230/2004 ⁽⁷⁾.
- (15) Ühtne ainetele lubade andmise menetlus peab vastama läbipaistvuse ja üldsuse teavitamise nõuetele, tagades samal ajal taotlejale õiguse säilitada teatavate andmete konfidentsiaalsus.
- (16) Jätkuvalt tuleks pöörata tähelepanu taotluse teatud aspektide konfidentsiaalsuse kaitsmisele, eesmärgiga kaitsta taotleja konkurentsivõimet. Kuid teave, mis on seotud aine ohutusega, sealhulgas (kuid mitte ainult) toksikoloogiliste uuringute ja muude ohutusuringutega, ning algandmed ei tohiks siiski mitte mingil juhul olla konfidentsiaalsed.
- (17) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 178/2002 kohaldatakse ameti käes olevate dokumentide suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) ⁽⁸⁾.
- (18) Määruses (EÜ) nr 178/2002 on kehtestatud ühendusest pärit või kolmandatest riikidest imporditud toidu suhtes erakorraliste meetmete võtmise kord. See lubab komisjonil võtta neid meetmeid olukorras, kus toidud võivad kujutada endast tõsist ohtu inimeste või loomade tervisele või keskkonnale ja kus selle ohu rahuldavaks ohjeldamiseks asjaomaste liikmesriikide võetavatest meetmetest ei piisa.
- (19) Õigusaktide tõhususe ja lihtsustamise huvides tuleks keskpikas perspektiivis kaaluda võimalust laiendada ühtse lubade andmise menetluse rakendamist ka muude toidualaste õigusaktide kohaldamisalale.

⁽⁶⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

⁽⁷⁾ 23. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2230/2004, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses Euroopa Toiduohutusameti tegevusvaldkonnas tegutsevate organisatsioonide koostöövõrguga (EÜT L 379, 24.12.2004, lk 64).

⁽⁸⁾ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

- (20) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid oma õigusnormide erinevuse tõttu piisavalt saavutada ning seetõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (21) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus ⁽⁹⁾.
- (22) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus ühenduse loetelude ajakohastamiseks. Kuna tegemist on üldmeetmetega, mille eesmärk on muuta iga valdkondliku toidualase õigusakti vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (23) Tõhususe huvides tuleks kontrolliga regulatiivmenetlusele kohaldatavaid tavapäraseid tähtaegu lühendada aine ühenduse loeteludesse lisamise ning aine ühenduse loetelus olemisega seotud tingimuste, eripära või piirangute lisamise, välja jätmise või muutmise puhul.
- (24) Kui tungiva kiireloomulisuse tõttu ei ole võimalik kinni pidada kontrolliga regulatiivmenetluse tavapärastest tähtaegadest, peaks komisjon aine välja jätmiseks ühenduse loetelust ning aine ühenduse loetelus olemisega seotud tingimuste, eripära või piirangute lisamiseks, välja jätmiseks või muutmiseks kohaldama otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikega 6 ettenähtud kiireloomuliste juhtumite menetlust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse hindamise ja lubade andmise ühtne menetlus (edaspidi „ühtne menetlus”) toidu lisainetele, toiduensüümidele, toidus kasutatud või kasutatavate

⁽⁹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud nõukogu otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

lõhna- ja maitseainetele ja lõhna- ja maitseainete lähteainetele ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade lähteainetele (edaspidi „ained”), mis hõlbustab nende ainete vaba liikumist ühenduses. Käesolevat määrust ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. novembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2065/2003 (toidus või toidu pinnal kasutatavate või kasutamiseks mõeldud suitsutuspreparaatide kohta) ⁽¹⁰⁾ reguleerimisalasse kuuluvate suitsutuspreparaatide suhtes.

2. Ühtse menetlusega kehtestatakse kord, mille alusel ajakohastatakse selliste ainete loetelusid, mille turuleviimine ühenduses on lubatud vastavalt määrustele (EÜ) nr .../2008 (*), (EÜ) nr .../2008 (**), ja (EÜ) nr .../2008 (***), (edaspidi „valdkondlikud toidualased õigusaktid”).

3. Kriteeriumid, mille alusel võidakse ained kanda ühenduse loetelusse, mis on ette nähtud artikliga 2, artiklis 7 nimetatud määrusega ja vajadusel käimasolevaid menetlusi käsitlevate üleminekusätetega, määratakse kindlaks valdkondlike toidualaste õigusaktidega.

Artikkel 2

Ühenduse poolt heakskiidetud ainete loetelu

1. Kõikide valdkondlike toidualaste õigusaktidega kaasneb loetelu (edaspidi „ühenduse loetelu”), mille sisu on kindlaks määratud vastava õigusaktiga ning mis sisaldab aineid, mille turuleviimine on ühenduses lubatud. Ühenduse loetelu ajakohastab komisjon. See avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Ühenduse loetelu ajakohastamine tähendab:

- aine lisamist ühenduse loetelusse;
- aine välja jätmist ühenduse loetelust;
- aine ühenduse loetelus olemisega seotud tingimuste, eripära või piirangute lisamist, välja jätmist või muutmist.

II PEATÜKK

ÜHTNE MENETLUS

Artikkel 3

Ühtse menetluse põhiastjad

1. Ühtse menetluse, mille alusel ajakohastatakse ühenduse loetelu, võib algatada komisjon või see võib põhineda taotlusel. Taotluse võib esitada liikmesriik või huvitatud isik, kes võib esindada mitmeid huvitatud isikuid (edaspidi „taotleja”) tingimustel, mis on ette nähtud artikli 9 lõike 1 punktis a osutatud rakenduseeskirjades. Taotlused saadetakse komisjonile.

⁽¹⁰⁾ ELT L 309, 26.11.2003, lk 1.

(*) Vaata käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 10.

(**) Vaata käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 32.

(***) Vaata käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 46.

2. Komisjon küsib eelnevalt Euroopa Toiduohutusametilt (edaspidi „amet“) artikli 5 kohaselt antava arvamuse.

Samas ei ole komisjon kohustatud küsima artikli 2 lõike 2 punktides b ja c osutatud ajakohastamise puhul ameti arvamust juhul, kui kõnealune ajakohastamine ei mõjuta inimeste tervist.

3. Ühtse menetluse lõpul võtab komisjon vastavalt artiklile 7 vastu ajakohastava määruse.

4. Erandina lõikest 3 võib komisjon ühtse menetluse peatada ja kavandatavast ajakohastamisest igas menetluse etapis loobuda, kui ta otsustab, et ajakohastamine ei ole õigustatud. Vajadusel võtab ta arvesse ameti arvamust, liikmesriikide seisukohti, ühenduse õigusaktide asjakohaseid sätteid ja muid vaadeldava küsimusega seotud tegureid.

Vaadeldaval juhul teavitab komisjon vajadusel otse taotlejat ja liikmesriike, osutades oma kirjas põhjustele, miks ta ei pea ajakohastamist vajalikuks.

Artikkel 4

Menetluse algatamine

1. Kui komisjon saab taotluse ühenduse loetelu ajakohastamiseks:

- a) kinnitab ta taotluse saamist taotlejale kirjalikult 14 tööpäeva jooksul selle kättesaamisest;
- b) teavitab vajadusel ametit niipea kui võimalik ning küsib ameti arvamust vastavalt artikli 3 lõikele 2.

Liikmesriigid saavad taotlusega tutvuda komisjoni vahendusel.

2. Kui komisjon ise algatab menetluse, teavitab ta liikmesriike ja vajadusel küsib ameti arvamust.

Artikkel 5

Ameti arvamus

1. Amet esitab oma arvamuse kuue kuu jooksul pärast nõuetekohase taotluse kättesaamist.

2. Amet edastab oma arvamuse komisjonile, liikmesriikidele ning vajadusel taotlejale.

Artikkel 6

Lisateave riskihindamise kohta

1. Põhjendatud juhtudel, kui amet küsib taotlejalt lisateavet, võib artikli 5 lõikes 1 osutatud tähtaega pikendada. Amet

määrab pärast taotlejaga konsulteerimist kindlaks tähtaja, mille jooksul teave edastatakse ja teavitab komisjoni vajaliku lisaaja pikkusest. Kui komisjon ameti teatele kaheksa tööpäeva jooksul vastulauset ei esita, pikeneb artikli 5 lõikes 1 osutatud tähtaeg automaatselt lisaaja võrra. Komisjon teavitab liikmesriike tähtaja pikendamisest.

2. Kui lõikes 1 osutatud lisaaja jooksul ametile lisateavet ei edastata, koostab amet oma arvamuse olemasoleva teabe põhjal.

3. Kui taotleja esitab omal algatusel lisateavet, edastab ta selle ametile ja komisjonile. Sel juhul esitab amet oma arvamuse esialgse tähtaja jooksul, ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist.

4. Liikmesriigid ja komisjon saavad lisateabega tutvuda ameti vahendusel.

Artikkel 7

Ühenduse loetelu ajakohastamine

1. Üheksa kuu jooksul pärast ameti arvamuse kättesaamist esitab komisjon artikli 14 lõikes 1 osutatud komiteele loetelu ajakohastamise määruse eelnõu, võttes arvesse ameti arvamust, kõiki ühenduse õigusaktide asjakohaseid sätteid ning teisi kõnesoleva küsimusega seotud õiguspäraseid tegureid.

Juhul kui ameti arvamust ei ole veel küsitud, algab üheksakuuline periood kuupäevast, mil komisjonile laekub nõuetekohane taotlus.

2. Kui määruse eelnõu ei lange kokku ameti arvamusega, selgitab komisjon erinevuste põhjuseid.

3. Meetmed, mis on mõeldud valdkondlike toidualaste õigusaktide vähemoluliste sätete muutmiseks ning mis on seotud aine ühenduse loetelust välja jätmisega, võetakse vastu artikli 14 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

4. Tõhususe huvides võetakse meetmed, mis on mõeldud valdkondlike toidualaste õigusaktide vähemoluliste sätete muutmiseks, muu hulgas neid täiendades, ning mis on seotud aine lisamisega ühenduse loetellu ning aine ühenduse loetelus olemissa seotud tingimuste, eripära või piirangute lisamise, välja jätmise või muutmise, vastu artikli 14 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

5. Tungivalt kiireloomulisustel juhtudel võib komisjon aine välja jätmiseks ühenduse loetelust ning aine ühenduse loetelus olemisega seotud tingimuste, eripära või piirangute lisamiseks, välja jätmiseks või muutmiseks kohaldada artikli 14 lõikega 5 ettenähtud kiireloomuliste juhtumite menetlust.

Artikkel 8

Lisateave riskijuhtimise kohta

1. Kui komisjon küsib taotlejalt lisateavet riskijuhtimisega seotud küsimuste kohta, määrab ta taotlejaga kooskõlastatult kindlaks tähtaja selle teabe esitamiseks. Sellisel puhul võidakse artiklis 7 osutatud tähtaega vastavalt pikendada. Komisjon teavitab liikmesriike tähtaja pikendamisest ning teeb liikmesriikidele lisateabe kättesaadavaks pärast selle saamist.

2. Kui lõikes 1 osutatud lisaaja jooksul lisateavet ei edastata, võtab komisjon tegutsemisel aluseks olemasoleva teabe.

III PEATÜKK

MUUD SÄTTED

Artikkel 9

Rakenduseeskirjad

1. Vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele võtab komisjon hiljemalt kahekümne nelja kuu jooksul pärast valdkondlike toidualaste õigusaktide vastuvõtmist vastu käesoleva määruse rakenduseeskirjad, mis käsitlevad eelkõige:

- a) artikli 4 lõikes 1 osutatud taotluse sisu, koostamist ja esitamist;
- b) taotluse nõuetekohasuse kontrolli korda;
- c) artiklis 5 osutatud ameti arvamuses sisalduma pidava teabe iseloomu.

2. Selleks et võtta vastu lõike 1 punktis a osutatud rakenduseeskirju, konsulteerib komisjon ametiga, kes esitab talle kuue kuu jooksul pärast iga valdkondliku toidualase õigusakti jõustumist asjaomaste ainete riskihindamiseks vajalikke andmeid käsitleva ettepaneku.

Artikkel 10

Tähtaegade pikendamine

Ilma et see piiraks artikli 6 lõike 1 ja artikli 8 lõike 1 kohaldamist, võib komisjon erandlike asjaolude korral artikli 5 lõikes 1 ja artiklis 7 osutatud tähtaegu pikendada omal algatusel või vaja-

dusel ameti taotluse alusel, kui kõnealuse küsimuse iseloom seda õigustab. Sellisel juhul teavitab komisjon vajadusel taotlejat ja liikmesriike tähtaja pikendamisest ning selle põhjustest.

Artikkel 11

Läbipaistvus

Amet tagab oma tegevuse läbipaistvuse vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklile 38. Ta avalikustab viivitamata oma arvamusel. Lisaks avalikustab ta kõik arvamuste ja artikli 6 lõikes 1 osutatud tähtaegade pikendamise taotlused.

Artikkel 12

Konfidentsiaalsus

1. Taotleja esitatud teabe puhul võib nõuda selle osa konfidentsiaalset käsitlemist, mille avaldamine võib oluliselt kahjustada taotleja konkurentsivõimet.

Konfidentsiaalseks ei peeta ühelgi juhul järgmist teavet:

- a) taotleja nimi ja aadress;
- b) aine nimetus ja üksikasjalik kirjeldus;
- c) põhjendus selle kohta, miks kasutatakse ainet konkreetses toitudes või toidukategooriates;
- d) teave, mis seostub ainete ohutuse hindamisega;
- e) vajadusel analüüsi meetod või meetodid.

2. Lõike 1 rakendamiseks märgib taotleja edastatava teabe hulgas ära selle osa, mida ta soovib käsitleda konfidentsiaalselt. Sellisel juhul tuleb esitada kontrollitav põhjendus.

3. Pärast taotlejaga konsulteerimist otsustab komisjon, milline teave võib jääda konfidentsiaalseks ning teavitab sellest taotlejat ja liikmesriike.

4. Pärast komisjoni seisukohaga tutvumist on taotlejal edastatud teabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks taotluse tagasivõtmiseks aega kolm nädalat. Kuni selle tähtaja lõpuni konfidentsiaalsus säilitatakse.

5. Komisjon, amet ja liikmesriigid võtavad vastavalt määrusele (EÜ) nr 1049/2001 vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse alusel saadud teabe vajalik konfidentsiaalsus, välja arvatud sellise teabe puhul, mis tuleb avalikustada inimeste ja loomade tervise või keskkonna kaitsmiseks, kui asjaolud seda nõuavad.

6. Kui taotleja võtab tagasi või on tagasi võtnud esitatud taotluse, ei avalikusta komisjon, amet ega liikmesriigid konfidentsiaalset teavet, k.a teavet, mille osas komisjon ja taotleja on eriarvamustel.

7. Lõigete 1 ja 6 kohaldamine ei takista teabe vahetamist komisjoni, ameti ja liikmesriikide vahel.

Artikkel 13

Hädaolukorrad

Ühenduse loetelus sisalduva ainega seotud hädaolukorra puhul, eelkõige ameti arvamust arvesse võttes, võetakse meetmed vastavalt määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklites 53 ja 54 osutatud korrale.

Artikkel 14

Komitee

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 kohaselt moodustatud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja lõike 5 punkti b ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtaegadeks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punkti c, lõike 4 punkti b ja lõike 4 punkti e tähenduses kehtestatakse vastavalt 2 kuud, 2 kuud ja 4 kuud.

5. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6 ning artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 15

Liikmesriikide pädevad asutused

Hiljemalt kuus kuud pärast iga valdkondliku toidualase õigusakti jõustumist edastavad liikmesriigid komisjonile ja ametile valdkondlike toidualaste õigusaktide raames ühtse menetluse eest vastutava päeva riigiasutuse nime, aadressi ja kontaktisiku andmed.

IV PEATÜKK

LÕPPSÄTE

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse valdkondlike toidualaste õigusaktide suhtes alates artikli 9 lõikes 1 osutatud meetmete kohaldamiskuupäevast.

Artiklit 9 kohaldatakse alates ... (*).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, ...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon võttis 28. juulil 2006. aastal vastu ettepaneku määruseks, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus ⁽¹⁾. Ettepanek põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklil 95.

Euroopa Parlament võttis oma arvamuse vastu esimesel lugemisel 10. juulil 2007 ⁽²⁾.

Pärast Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastu võetud arvamust esitas komisjon 24. oktoobril 2007. aastal muudetud ettepaneku ⁽³⁾.

Nõukogu võttis 10. märtsil 2008. aastal vastu ühise seisukoha vastavalt asutamislepingu artikli 251 lõikele 2.

Töö käigus võttis nõukogu arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. aprillil 2007. aastal vastu võetud arvamust ⁽⁴⁾.

II. EESMÄRK

Kavandatud määrus on osaks neljast ettepanekust koosnevast paketist, mille eesmärk on uuendada põhjalikult toidu parandamise aineid käsitlevaid ühenduse eeskirju, ning selle eesmärgiks on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, sealhulgas õiglane toidukaubandus, tagades seejuures inimeste tervise, tarbijate huvide ja keskkonna kõrgetasemelise kaitse, kehtestades selleks toidu lisaainete, lõhna- ja maitseainete ning toiduensüümide ühenduse ühtlustatud heakskiidumenetluse.

Ühtne lubade andmise menetlus peaks olema tsentraliseeritud, tõhus, otstarbekas ja läbipaistev ning põhinema Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) läbiviidud riskihindamisel ja riskijuhtimisel, milles komisjon võtab meetmeid regulatiivkomitee menetluse raames (komiteemenetlus).

Komisjonile tehakse ülesandeks iga asjaomase ainekategooria kohta üldise positiivse loetelu koostamine, selle pidamine ja ajakohastamine. Kui aine kantakse ühte nendest loeteludest, on selle kasutamine üldjuhul lubatud kõikidele ühenduse ettevõtjatele.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Sissejuhatavad märkused

Ühise seisukohaga kajastatakse komisjoni ettepaneku nõukogus läbivaatamise tulemust. Nõukogu viis teksti sisse mitmed muudatused, mõned neist tulenevad Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutest.

Komisjon kiitis heaks nõukogus kokku lepitud ühise seisukoha.

2. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Euroopa Parlament võttis 10. juuli 2007. aasta täiskogu istungil vastu 31 muudatusettepanekut.

Nõukogu võttis oma ühises seisukohas kas täielikult või põhimõtteliselt arvesse 11 muudatusettepanekut.

⁽¹⁾ KOM(2006) 425 lõplik.

⁽²⁾ Dok 11639/07 CODEC 775.

⁽³⁾ KOM(2007) 672 lõplik.

⁽⁴⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 34.

Ühisesse seisukohta vastu võetud muudatusettepanekud

- *Kontrolliga regulatiivmenetluse kehtestamine* (kooskõlas muudatusettepanekutega 34, 35, 36, 37)

Nõukogu kehtestas kontrolliga regulatiivmenetluse. Nõukogu viis samuti sisse kiireloomulise menetluse (artikli 14 lõige 5) ainete kustutamiseks lubatud ainete loetelust ning inimeste tervise kaitse eesmärgil ainete kasutamise tingimuste lisamiseks, muutmiseks või kustutamiseks. Samuti viidi sisse tõhususel rajanev menetlus (artikli 14 lõige 4) ainete ühenduse loetellu lisamiseks ning aine ühenduse loetelus olemisega seotud tingimuste, eripära või piirangute lisamiseks, kustutamiseks või muutmiseks.

- *Suitsutuspreparaadid*

Nõukogu täpsustas, et suitsutuspreparaatide lubamine ei kuulu ettepaneku reguleerimisalasse (kooskõlas muudatusettepanekuga 12).

- *Keskkonnakaitse*

Nõukogu osutas tõsiasjale, et riskijuhtimises tuleb võtta arvesse samuti muid õiguspäraseid tegureid, nagu keskkond, ning see lisati põhjendusse 12 (kooskõlas muudatusettepanekuga 6).

- *Konfidentsiaalsus*

Nõukogu täpsustas, milliseid taotluse aspekte võib pidada konfidentsiaalseks, et kaitsta konkurentsiõigusi (kooskõlas muudatusettepanekuga 8).

- *Teave liikmesriikidele*

Nõukogu nõustus, et menetluse eri etappidest tuleks teavitada samuti liikmesriike (kooskõlas muudatusettepanekutega 27, 28, 32).

Lisaks kajastatakse muudatusettepaneku 25 sisu artikli 6 lõikes 3, milles nimetatakse tähtaegade erandliku pikendamise põhimõtet vastavalt artiklile 10.

Vastu võtmata muudatusettepanekud

Nõukogu ei saanud kas õigusaktide koostamise eeskirjade (muudatusettepanek 31) või muude allpool esitatud konkreetsete põhjuste tõttu kõiki muudatusettepanekuid arvesse võtta:

- *Määrusega (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded* ⁽¹⁾, juba reguleeritud teemad, mida käesolevas määruses ei ole vaja käsitleda (muudatusettepanekud 3, 5, 9, 10, 23)

Nõue sõltumatu riskihindamise kohta (muudatusettepanek 5 — põhjendus 10) on juba sätestatud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 22 lõikes 2.

Muudatusettepanekut 3 (uus põhjendus) ei kiidetud heaks, kuna toidu tootmise ja käitlemise läbipaistvus on üldist laadi. Määruse (EÜ) nr 178/2002 kohaselt lasub esmane vastutus toidu ohutuse eest toidukäitlejatel. Nende vastutust suurendavad õigusaktid, millega kehtestatakse ohuanalüüsi ja kriitiliste kontrollpunktide süsteemi (HACCP) põhimõte, ning ühenduse muude õigusaktidega ette nähtud head hügieenitavad.

- *Komisjoni konsulteerimine sidusrühmadega* (muudatusettepanekud 9, 10 — põhjendused 19 ja 21) on ette nähtud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikliga 9 ning samuti muude üldist laadi dokumentidega, nagu Euroopa avalikku haldust käsitleva komisjoni valge raamatuga ning komisjoni teatisega, mis käsitleb huvitatud pooltega konsulteerimise üldpõhimõtteid ja miinimumnõudeid. Samuti on nimetatud määruse artiklis 38 sätestatud, et EFSA peaks viivitamata avaldama oma arvamused, seega ei ole muudatusettepanek 23 (artikli 5 lõige 2) vajalik.

⁽¹⁾ EÜTL 31, 1.2.2002, lk 1.

- *Loa andmise kriteeriumid* (muudatusettepanek 4 — uus põhjendus)

Ainete kasutamise lubamise üldkriteeriumid on kehtestatud iga sektorit käsitlevates õigusaktides ning neid kriteeriume tuleb järgida. Seetõttu ei pidanud nõukogu kordamist vajalikuks.
- *Osutamine tarbijakaitsele ja inimeste tervisele* (muudatusettepanek 11 — artikkel 1)

Määruse ettepanek käsitleb korda, mille alusel ajakohastatakse lubatud ainete loetelu. Osutamine sellele, et määruse eesmärgiks on kaitsta inimeste tervist, tarbijate huve, sealhulgas tagada õiglane toidukaubandus, võttes vajaduse korral arvesse keskkonnakaitset, on kavandatud määrustes sätestatud iga sektori kohta.
- *Andmekaitse* (muudatusettepanekud 14, 33 — Artikli 2 lõige 1a ja artikli 12 lõige 6a)

Viieaastane andmekaitse periood ning sellest tulenevalt selle aja jooksul ainete kasutamiseks eelisloa andmine andmed esitanud äriühingule muudaks toidualaste õigusnormide praegust süsteemi, eriti toidu lisainete osas, mida üldiselt kohaldatakse rahvusvaheliselt. Andmekaitse säte selles õigusaktis muudaks haldusmenetlused keerukamaks ja ei ole seega kooskõlas eesmärgiga lihtsustada õiguslikku raamistikku. Seetõttu ei ole need muudatusettepanekud nõukogule vastu võetavad.
- *EFSA arvamuse esitamise tähtaeg* (muudatusettepanek 22 — artikli 5 lõige 1)

Nõukogu ei nõustunud EFSA arvamuse esitamise tähtaja pikendamisega 6 kuult 9 kuuni, nagu seda nähti ette muudatusettepanekus 22. Sätestatud ajavahemikke täpsustatakse veelgi ühise seisukoha põhjenduses 8a (uus). Tuleks märkida, et tähtjad on olulised samuti tööstussektori seisukohast.
- *6-kuulise tähtaja pikendamine, kui vajatakse lisateavet* (muudatusettepanek 24 — artikli 6 lõige 1)

Nõukogu leiab, et seda tähtaega tuleks pikendada üksnes põhjendatud juhtudel.

Teised muudatusettepanekud, mida arvesse ei võetud, on 1, 2, 19, 21 ja 30.

IV. JÄRELDUSED

Nõukogu usub, et ühine seisukoht kajastab probleemide ja huvide tasakaalu, mis järgib määruse eesmärke. Nõukogu jääb ootama konstruktiivset arutelu Euroopa Parlamendiga, pidades silmas määruse kiiret vastuvõtmist, tagades sellega inimeste tervise ja tarbijate kõrgetasemelise kaitse.

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 7/2008,

10. märts 2008,

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2008 toidu lisaainete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 111 E/02)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ohutu ja tervisliku toidu vaba liikumine on siseturu oluline aspekt ning mõjutab oluliselt inimeste tervist ja heaolu ning nende sotsiaalseid ja majanduslikke huve.
- (2) Ühenduse poliitika elluviimisel tuleks tagada inimeste elu ja tervise kõrgetasemeline kaitse.
- (3) Käesoleva määrusega asendatakse varasemad toitutes kasutada lubatud lisaaineid käsitlevad direktiivid ja otsused eesmärgiga tagada terviklike ja tõhusate menetluste kaudu siseturu tõhus toimimine ja inimeste tervise ning tarbijate huvide kaitse kõrge tase.
- (4) Käesoleva määrusega ühtlustatakse ühenduses toidu lisaainete kasutamine toidus. See hõlmab nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivis 89/398/EMÜ (eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ käsitletud lisaainete kasutamist

toitutes, samuti teatavate toiduvärvide kasutamist liha märgistamiseks tervisemärgiga ning munade kaunistamiseks ja tembeldamiseks. Määrusega ühtlustatakse ka toidu lisaainete kasutamine toidu lisaainetes ja toiduensüümid; seeläbi tagatakse toidu lisaainete ohutus ja kvaliteet ning hõlbustatakse nende ladustamist ja kasutamist. Toiduensüüme ei ole ühenduse tasandil varem reguleeritud.

- (5) Toidu lisaained on ained, mida tavaliselt ei tarbita toiduna, vaid mis lisatakse toidule tahtlikult käesolevas määruses kirjeldatud tehnoloogilisel eesmärgil, näiteks toidu säilitamiseks. Kõik toidu lisaained peaksid olema hõlmatud käesoleva määrusega ning seetõttu tuleks teaduse ja tehnika arengut arvesse võttes funktsionaalrühmade loetelu ajakohastada. Kui aineid kasutatakse lõhna ja/või maitse esiletoomiseks või toitainelistel eesmärkidel (näiteks soolaasendajad, vitamiinid ja mineraalained), ei käsitata neid siiski lisaainetena. Käesoleva määruse reguleerimisalasse ei kuulu ka toiduna käsitatavad ained, mida võib kasutada tehnoloogilisel eesmärgil, nagu keedusool või värvainena kasutatav safran ja toiduensüümid. Toidust ja muudest looduslikest allikmaterjalidest toite- või aromaatsete komponentide (nt pigmentide) selektiivse ekstraheerimise teel saadud valmistisi, mis avaldavad tehnoloogilist mõju valmistootele, tuleks käsitada toidu lisaainetena käesoleva määruse tähenduses. Toiduensüüme käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruses (EÜ) nr .../2008 (toiduensüümid kohta, ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ja määrust (EÜ) nr 258/97) ⁽⁴⁾, mis välistab käesoleva määruse kohaldamise.

⁽¹⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 34.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. juuli 2007. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 10. märtsi 2008 ühine seisukoht, Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.⁽³⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

- (6) Käesolev määrus ei hõlma aineid, mida ei tarbita toiduna, vaid kasutatakse tahtlikult toidu töötlemiseks, ja mis jäävad valmistoitu vaid jääkainetena ning mis ei avalda valmistootele mingisugust tehnoloogilist mõju (abiained).

⁽⁴⁾ Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 32.

- (7) Toidu lisaaineid tohib heaks kiita ja võib kasutada vaid juhul, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele. Toidu lisaained peavad olema kasutamisel ohutud, nende kasutamiseks peab olema tehnoloogiline vajadus ning need ei tohi tarbijat eksitada ja nende kasutamine peab tarbijale kasu tooma. Tarbija eksitamine hõlmab kasutatud koostisosade laadi, värskkuse ja kvaliteediga, toote või tootmisprotsessi looduslikkuse või toote toiteväärtusega seotud küsimusi, kuid ei piirdu nendega. Toidu lisaainete kasutamise lubamisel tuleks arvestada muid asjakohaseid tegureid, sealhulgas ühiskondlikke, majanduslikke, traditsioonidega seonduvaid, eetilisi ja keskkonnategureid ning kontrolli teostatavust. Toidu lisaaine kasutamise ja piirnormide osas tuleks arvesse võtta toidu lisaaine saamist teistest allikatest ja eri tarbijarühmade (näiteks allergilised tarbijad) kokkupuudet toidu lisaainega.
- (8) Lisaained peavad vastama heakskiidetud spetsifikatsioonidele, mis peavad hõlmama andmeid lisaaine asjakohaseks identifitseerimiseks, sealhulgas päritoluandmeid, ning spetsifikatsioonides tuleb kirjeldada vastuvõetavaid puhtusekriteeriume. Varem toidu lisaainete osas väljatöötatud spetsifikatsioon, mis on esitatud komisjoni 5. juuli 1995. aasta direktiivis 95/31/EÜ (millega nähakse ette toiduainetes kasutatavate magusainete puhtuse erikriteeriumid)⁽¹⁾, komisjoni 26. juuli 1995. aasta direktiivis 95/45/EÜ (millega nähakse ette toiduainetes kasutatavate värvainete puhtuse erikriteeriumid)⁽²⁾ ja komisjoni 2. detsembril 1996. aasta direktiivis 96/77/EÜ (millega nähakse ette toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) puhtuse erikriteeriumid)⁽³⁾, tuleks säilitada seni, kuni vastavad lisaained kantakse käesoleva määruse lisadesse. Selliste lisaainetega seotud spetsifikatsioonid tuleks sel hetkel näha ette määrusega. Kõnealused spetsifikatsioonid peaksid olema otseselt seotud käesoleva määruse lisades esitatud ühenduse loeteludesse kantud lisaainetega. Arvestades nende spetsifikatsioonide keerukust ja sisu, ei peaks neid selguse huvides siiski ühenduse loeteludesse lisama, vaid need peaks sätestama ühes või mitmes eraldi määruses.
- (9) Mõningaid toidu lisaaineid tohib kasutada vaid teatavates lubatud veiniproduktides ja -menetlustes. Selliste lisaainete kasutamine peaks vastama käesolevale määrusele ja asjakohastes ühenduse õigusaktides ettenähtud erisätetele.
- (10) Ühtlustamise tagamiseks tuleks toidu lisaainete riski hinnata ja toidu lisaained heaks kiita vastavalt korrale,
- mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruses (EÜ) nr .../2008 (millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus)⁽⁴⁾.
- (11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toiduainete õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused)⁽⁵⁾ kohaselt tuleb rahvatervisest mõjutada võivate teemade korral konsulteerida Euroopa Toiduohutusametiga (edaspidi „toiduohutusamet“).
- (12) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembril 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta)⁽⁶⁾ reguleerimisalasse kuuluva toidu lisaaine suhtes tuleks seoses geneetilise muundamise ohutuse hindamisega kohaldada selle määruse kohast lubade andmise menetlust, samas kui lõplik luba toidu lisaaine kasutamiseks tuleks anda käesoleva määruse alusel.
- (13) Toidu lisaaine, mis on käesoleva määruse kohaselt juba heaks kiidetud ja mille valmistamisel kasutatud tootmismeetodid või lähteained erinevad oluliselt toiduohutusameti poolt riskihindamisel analüüsitudest või sätestatud spetsifikatsioonides nimetatutest, tuleks esitada toiduohutusametile hindamiseks. Oluline erinevus võib muu hulgas tähendada tootmismeetodite puhul taimest ekstraheerimiselt üleminekut kääritamisele, kasutades mikroorganisme või geneetiliselt muundatud mikroorganisme, samuti võib see tähendada lähteainete muutmist või osakeste suuruse muutmist.
- (14) Toidu lisaaineid tuleb hoida pideva vaatluse all ja neid tuleks nende kasutustingimuste muutumist ja uut teadusinfot arvestades vajaduse korral uuesti hinnata.
- (15) Liikmesriikidel, kes 1. jaanuaril 1992 on säilitanud keelud teatavate lisaainete kasutamise suhtes teatud toitudes, mida käsitatakse traditsioonilistena ja toodetakse nende territooriumil, tuleks lubada nende keeldude edasist kohaldamist. Selliste toodete nagu „Feta“ ja „Salame cacciatore“ osas ei tohiks käesolev määrus piirata teatavate nimetuste kasutamise seotud piiravamate

(1) EÜT L 178, 28.7.1995, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/128/EÜ (ELT L 346, 9.12.2006, lk 6).

(2) EÜT L 226, 22.9.1995, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/33/EÜ (ELT L 82, 21.3.2006, lk 10).

(3) EÜT L 339, 30.12.1996, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/129/EÜ (ELT L 346, 9.12.2006, lk 15).

(4) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

(5) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

(6) ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

- eeskirjade kohaldamist vastavalt nõukogu 31. märtsi 2006. aasta määrusele (EMÜ) nr 510/2006 (põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ning päritolunimetuste kaitse kohta) ⁽¹⁾ ja nõukogu 14. juuli 1992. aasta määrusele (EMÜ) nr 510/92 (põllumajandustoodete ja toiduainete eripärasertifikaatide kohta) ⁽²⁾.
- (16) Ilma et see piiraks täiendavate piirangute kehtestamist, võib lisaaine esineda toidus peale otse toidule lisamise veel ülekandumise tulemusena koostisosalt, milles see lisaaine oli lubatud, tingimusel et valmistoidus ei ole lisaaine tase suurem, kui see oleks olnud koostisosa kasutamisel õigete tehnoloogiliste tingimuste ja hea tootmistava juures.
- (17) Toidu lisaainete suhtes kohaldatakse ka edaspidi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiviga 2000/13/EÜ (toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ ning vajaduse korral määrusega (EÜ) nr 1829/2003 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1830/2003 (milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist, geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust) ⁽⁴⁾ ettenähtud üldist märgistamiskohustust. Lisaks sellele tuleks käesolevasse määrusesse lisada erisätted valmistajale või lõpptarbijale müüdavate toidu lisaainete märgistamise kohta.
- (18) Käesoleva määruse alusel lubatud magusaineid võib kasutada otse tarbijatele müüdavates lauamagusainetes. Selliste toodete valmistajad peaksid tegema teabe sobivate vahendite abil tarbijatele kättesaadavaks, et võimaldada neil toodet ohutult kasutada. Sellise teabe saab teha kättesaadavaks mitmel viisil, sealhulgas toote etiketil, asjaomastel veebilehtedel, tarbijale mõeldud teabetelefonil või müügi kohas. Selle nõude rakendamise suhtes ühetaolise lähemisviisi võtmiseks võib osutada vajalikuks suuniste koostamine ühenduse tasandil.
- (19) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlus) ⁽⁵⁾.
- (20) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus muuta käesoleva määruse lisasid ja võtta vastu asjakohased ülemineku-meetmed. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (21) Pidades silmas tõhusust tuleks lühendada kontrolliga regulatiivmenetluse tähtaegu, mille jooksul võetakse vastu II ja III lisasse tehtavad teatavad muudatused, mis on seotud ainetega, mis on ühenduse muu õiguse alusel juba lubatud, ning nende ainetega seonduvad mis tahes asjakohased üleminekumeetmed.
- (22) Toidu lisaaineid käsitleva ühenduse õiguse proportsionaalseks ja tõhusaks loomiseks ning ajakohastamiseks on vaja koguda andmeid, jagada teavet ja koordineerida liikmesriikidevahelist tööd. Sel eesmärgil võib otsustusprotsessi hõlbustamiseks osutada kasulikuks uurimuste korraldamine spetsiifilistel teemadel. On asjakohane, et ühendus võib selliseid uurimusi rahastada oma eelarve-menetluse osana. Kõnealuseid meetmeid rahastatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks) ⁽⁶⁾.
- (23) Liikmesriigid peavad käesoleva määruse täitmise tagamiseks viima läbi ametlikke kontrole vastavalt määrusele (EÜ) nr 882/2004.
- (24) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt toidu lisaaineid käsitlevate ühenduse eeskirjade sätestamist ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda turu terviklikkuse ning tarbijakaitse kõrge taseme huvides parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (25) Pärast käesoleva määruse vastuvõtmist peaks komisjon toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee abiga vaatama läbi kõigi juba antud lubade vastavuse sellistele kriteeriumidele nagu tarbimine, tehnoloogiline vajadus ja tarbija võimalik eksitamine, kuid välja arvatud ohutus. Kõik toidu lisaained, mille load jäävad ühenduses kehtima, tuleks kanda käesoleva määruse II ja III lisas

⁽¹⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 12. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1971/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 208, 24.7.1992, lk 9. Määrus on tunnistatud kehtetuks määrusega (EÜ) nr 509/2006 (ELT L 93, 31.3.2006, lk 1).

⁽³⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2007/68/EÜ (ELT L 310, 8.11.2007, lk 11).

⁽⁴⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 24.

⁽⁵⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud nõukogu otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽⁶⁾ EÜT L 165, 30.4.2004, lk 1. Parandatud versioon ELT L 191, 28.5.2004, lk 1. Määrust on muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1791/2006.

esitatud ühenduse loeteludesse. Käesoleva määruse III lisa tuleks täiendada teiste toidu lisaiainetega, mida kasutatakse toidu lisaiainetes ja toiduensüümides ning samuti toitainete kandeainetes, ning nende kasutustingimustega vastavalt määrusele (EÜ) nr .../2008 (*). Asjakohase üleminekuperioodi võimaldamiseks ei kohaldata III lisa sätteid, välja arvatud toidu lisaiainete kandeaineid ning toidu lisaiaineid lõhna- ja maitseainetes käsitlevaid sätteid enne 1. jaanuari 2011.

(26) Kuni uue ühenduse toidu lisaiainete loetelu koostamiseni on vajalik sätestada lihtsustatud menetlus, mis võimaldaks olemasolevates direktiivides sätestatud kehtivaid toidu lisaiainete loetelusid ajakohastada.

(27) Käesoleva määruse vastuvõtmisest ühe aasta jooksul peaks komisjon välja töötama hindamiskava, mille järgi saaks toiduohutusamet ühenduses juba lubatud lisaiainete ohutust uuesti hinnata, ilma et see piiraks põhjenduses 25 osutatud läbivaatamise tulemuste kohaldamist. Selles kavas tuleks määratleda vajadused ja prioriteetide järjestus, mille alusel tuleb heakskiidetud lisaiaineid analüüsida.

(28) Käesoleva määrusega tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse järgmised õigusaktid: nõukogu direktiiv 62/2645/EMÜ (toidus lubatud värvaineid käsitlevate liikmesriikide eeskirjade ühtlustamise kohta) ⁽¹⁾, nõukogu 26. jaanuari 1965. aasta direktiiv 65/66/EMÜ (millega nähakse ette toidus kasutamiseks lubatud säilitusainete puhtuse erikriteeriumid) ⁽²⁾, nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiiv 78/663/EMÜ (millega nähakse ette toiduainetes kasutatavate emulgaatorite, stabilisaatorite, paksendite ja tarretusainete puhtuse erikriteeriumid) ⁽³⁾, nõukogu 25. juuli 1978. aasta direktiiv 78/664/EMÜ (millega nähakse ette toidus kasutada lubatud antioksidantide puhtuse erikriteeriumid) ⁽⁴⁾, komisjoni esimene 28. juuli 1981. aasta direktiiv 81/712/EMÜ (millega kehtestatakse ühenduse analüüsimeetodid, et kontrollida teatavate toiduainetes kasutatavate lisaiainete vastavust puhtusekriteeriumidele) ⁽⁵⁾, nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiiv 89/107/EMÜ (toiduainetes lubatud lisaiaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽⁶⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1994. aasta direktiiv 94/35/EÜ (toiduainetes

kasutatavate magusainete kohta) ⁽⁷⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 1994. aasta direktiiv 94/36/EÜ (toiduainetes kasutatavate värvainete kohta) ⁽⁸⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 1995. aasta direktiiv 95/2/EÜ (toiduainetes kasutatavate lisaiainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta) ⁽⁹⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 1996. aasta otsus nr 292/97/EÜ (selliste siseriiklike õigusaktide säilitamise kohta, millega keelatakse teatavate lisaiainete kasutamine teatavate toiduainete valmistamisel) ⁽¹⁰⁾, ja komisjoni 27. märtsi 2002. aasta otsus 2002/247/EÜ (millega peatatakse lisaiaine E 425 (Rivieri titaanjuur) sisaldavate pastilaa-marmelaaditoodete turuleviimine ja import) ⁽¹¹⁾. Siiski on asjakohane, et mõned kõnealuste õigusaktide sätted jääksid üleminekuperioodil kehtima, et anda aega käesoleva määruse lisades toodud ühenduse loetelude koostamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad toidus kasutatavate toidu lisaiainete kohta, et tagada siseturu tõhus toimimine ning inimeste tervise kaitse ning tarbija huvide kaitse kõrge tase, sealhulgas õiglane toidukaubandus, võttes vajaduse korral arvesse keskkonnakaitset.

Käesoleva määrusega nähakse sel eesmärgil ette:

- II ja III lisas esitatud ühenduse heakskiidetud toidu lisaiainete loetelud;
- toidu lisaiainete kasutustingimused toidus, sealhulgas toidu lisaiainetes ja toiduensüümides ning määrusega (EÜ) nr .../2008 (**) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusega (EÜ) nr .../2008 (toidus kasutatavate lõhna- ja maitseainete ning teatavate lõhna- ja maitseomadustega toidu

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

(1) EÜT P 115, 11.11.1962, lk 2645/65. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 95/45/EÜ (EÜT L 226, 22.9.1995, lk 1).

(2) EÜT P 22, 9.2.1965, lk 373/65. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 96/77/EÜ (EÜT L 339, 30.12.1996, lk 1).

(3) EÜT L 223, 14.8.1978, lk 7. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 92/4/EMÜ (EÜT L 55, 29.2.1992, lk 96).

(4) EÜT L 223, 14.8.1978, lk 30. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 96/77/EÜ.

(5) EÜT L 257, 10.9.1981, lk 1.

(6) EÜT L 40, 11.2.1989, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

(7) EÜT L 237, 10.9.1994, lk 3. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/52/EÜ (ELT L 204, 26.7.2006, lk 10).

(8) EÜT L 237, 10.9.1994, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

(9) EÜT L 61, 18.3.1995, lk 3. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/52/EÜ.

(10) EÜT L 48, 19.2.1997, lk 13.

(11) EÜT L 84, 28.3.2002, lk 69.

(**) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 32.

koostisosade kohta ning millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1576/89, nõukogu määrust (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ⁽¹⁾ hõlmatud toidu lõhna- ja maitseainetes;

- c) toidu lisaainete kujul müüdavate toidu lisaainete märgistamise kord.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse toidu lisaainete suhtes.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmiste ainete suhtes, kui neid ei kasutata toidu lisaainetena:
 - a) abiained;
 - b) ained, mida kooskõlas ühenduse taimetervise eeskirjadega kasutatakse taimede ja taimsete saaduste kaitseks;
 - c) toidule toitainetena lisatud ained;
 - d) olmevee käitlemiseks kasutatavad ained, mis kuuluvad nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiivi 98/83/EÜ (olmevee kvaliteedi kohta)⁽²⁾ reguleerimisalasse;
 - e) lõhna- ja maitseained, mis kuuluvad määruse (EÜ) nr .../2008^(*) reguleerimisalasse.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata määruse (EÜ) nr .../2008^(**) reguleerimisalasse kuuluvate toiduensüümide suhtes.
4. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse erieeskirjade kohaldamist toidu lisaainete osas:
 - a) spetsiifilistes toitudes;
 - b) otstarbel, mis ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse määrustes (EÜ) nr 178/2002 ja (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud mõisteid.
2. Käesolevas määruses kasutatakse samuti järgmisi mõisteid:
 - a) „toidu lisaaine” — aine, mida olenemata selle toiteväärtusest ei kasutata tavaliselt iseseisva toiduna või toidule iseloomuliku koostisainena ja mille tahtlik tehnoloogilisel eesmärgil lisamine toidule selle tootmisel, töötlemisel, valmistamisel, käitlemisel, pakendamisel, transpordil või ladustamisel viib või võib põhjendatud oletusel viia selleni, et lisaaine ise või

tema kõrvalsaadused muutuvad otseselt või kaudselt selliste toitude koostisosaks.

Toidu lisaainetena ei käsitata järgmisi aineid:

- i) mono-, di- või oligosahhariidid ning toidud, mis sisaldavad nimetatud aineid, nende magustamisomaduste tõttu;
 - ii) värviva kõrvaltoimega kuivatatud ja kontsentreeritud toidud, sealhulgas lõhna- ja maitseained, mida lisatakse liittoidu tootmisel nende lõhna- ja maitseomaduste või toiteväärtuse tõttu;
 - iii) ained, mida kasutatakse katte- või pinnakattematerjalides, mis ei ole toidu osa ja mis ei ole ette nähtud tarbimiseks koos selle toiduga;
 - iv) tooted, mis sisaldavad pektiini ja mis saadakse kuivatatud õunapulbrist või tsitruseliste või küdooniaste koortest või nende segust lahjendatud happega töötlemise ja järgneva osalise naatrium- või kaaliumsooladega neutraliseerimise abil („vedel pektiin”);
 - v) närimiskummi alusmaterjal;
 - vi) valge või kollane dekstriin, röstitud või dekstriinitud tärklis, happe või leelisega modifitseeritud tärklis, valgendatud tärklis, füüsikaliselt modifitseeritud tärklis ja amülolüütiliste ensüümidega töödeldud tärklis;
 - vii) ammooniumkloriid;
 - viii) vereplasma, toiduželatiin, valguhüdrolüsaadid ja nende soolad, piimavalk ja gluteen;
 - ix) aminohapped ja nende soolad (välja arvatud glutamiinhape, glütsiin, tsüsteiin ja tsüstiin ning nende soolad), millel ei ole tehnoloogilist funktsiooni;
 - x) kaseinaadid ja kaseiin;
 - xi) inuliin;
- b) „abiaine” — mis tahes aine:
- i) mida ei tarbita iseseisva toiduna;
 - ii) mida kasutatakse tahtlikult toorainete, toitude või nende koostisainete töötlemisel teatava tehnoloogilise käitlemis- või töötlemiseesmärgi saavutamiseks; ja
 - iii) mis ise või mille derivaatide jäägid võivad tahtmatult, kuid tehniliselt vältimatult olla lõpptootes tingimusel, et need ei tekita ohtu tervisele ja neil ei ole mingit tehnoloogilist mõju lõpptootele;

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 46.

⁽²⁾ EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EC) nr 1882/2003.

^(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 46.

^(**) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 32.

- c) „funktsionaalrühm” — üks I lisas esitatud rühmadest, mis põhineb toidu lisaaine tehnoloogilisel funktsioonil toidus;
- d) „töötlemata toit” — toit, mida ei ole käideldud nii, et toidu algupärane olek oleks oluliselt muutunud, kusjuures olulise muutumisena ei käsitata: tükeldamist, lõikamist, raumist, konditustamist, hakkimist, nulgimist, viilutamist, koorimist, peenestamist, lõigustamist, puhastamist, korrastamist, sügavkülmutamist, külmutamist, jahutamist, jahvatamist, kestast vabastamist, pakendamist või lahtipakkimist;
- e) „suhkrulisandita toit” — toit, mis ei sisalda:
- i) lisatud mono- või disahhariide;
- ii) lisatud toitu, mis sisaldab nende magustamisomaduste tõttu lisatud mono- või disahhariide;
- f) „vähendatud energiasaldusega toit” — algupärase toidu või samalaadse tootega võrreldes vähemalt 30 % võrra vähendatud energiasaldusega toit;
- g) „lauamagusaine” — lubatud magusaine, mis võib sisaldada teisi toidu lisaaineid ja/või toidu koostisosi ja mis on suhkru asendajana ettenähtud müügiks lõpptarbijale;
- h) „*quantum satis* põhimõte” — põhimõte, mille kohaselt arvulisi piirnorme ei kehtestata ja aineid kasutatakse hea tootmistava kohaselt tasemel, mis ei ole kavandatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust tasemest kõrgem, ja tingimusel, et tarbijat ei eksitata.

II PEATÜKK

LOETELUD TOIDU LISAAINETEST, MILLE ÜHENDUS ON HEAKS KIITNUD

Artikkel 4

Toidu lisaaineid käsitlevad ühenduse loetelud

- Toidu lisaainena võib lasta turule ja kasutada toidus vaid II lisas ettenähtud kasutustingimustel kõnealuses lisas esitatud ühenduse loetellu kantud toidu lisaaineid.
- Toidu lisaainetes, toiduensüümides ning toidu lõhna- ja maitseainetes võib kasutada III lisas ettenähtud kasutustingimustel vaid kõnealuses lisas esitatud ühenduse loetellu kantud toidu lisaaineid.
- II lisas esitatud toidu lisaainete loetelu koostatakse nende toidurühmade alusel, millele neid toidu lisaaineid võib lisada.

4. III lisas esitatud toidu lisaainete loetelu koostatakse nende toidu lisaainete, toiduensüümide, toidu lõhna- ja maitseainete ning toitainete nende rühmade alusel, millele neid toidu lisaaineid võib lisada.

5. Toidu lisaained vastavad artiklis 13 osutatud spetsifikatsioonidele.

Artikkel 5

Tingimustele mittevastavate toidu lisaainete ja/või tingimustele mittevastava toidu keelamine

Mitte keegi ei tohi turule lasta selliseid toidu lisaaineid, mis ei vasta käesolevale määrusele, või mis tahes toitu, milles esinevad sellised toidu lisaained.

Artikkel 6

Toidu lisaainete ühenduse loetelusse kandmise ja nende kasutamise üldtingimused

1. Toidu lisaaine võib kanda II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse vaid juhul, kui see vastab järgmistele tingimustele ning arvestab vajaduse korral muid õiguslikke tegureid:

- olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ei põhjusta see kavandatud kasutustasemel probleeme tarbijate tervisele ning
- selle järele on põhjendatud tehnoloogiline vajadus, mida ei saa rahuldada teiste majanduslikult või tehnoloogiliselt teostatavate vahenditega ning
- selle kasutamine ei eksita tarbijaid.

2. Toidu lisaaine peab II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse kandmiseks olema tarbija jaoks soodne ja kasulik ning seetõttu peab see aitama saavutada ühte või mitut järgmistest eesmärkidest:

- toidu toiteväärtuse säilitamine;
- eritoitu vajavatele tarbijarühmadele valmistatava toidu vajalike koostisainete või koostisosade tagamine;
- toidu säilivuse või stabiilsuse suurendamine või selle organoleptiliste omaduste parandamine, kui see ei muuda toidu laadi, olemust või kvaliteeti ega eksita tarbijat;

d) abistamine toidu, sealhulgas toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete tootmisel, töötlemisel, valmistamisel, käitlemisel, pakendamisel, transpordil või ladustamisel, tingimusel et toidu lisaainet ei kasutata selleks, et varjata kasutatud vähese väärtusega toorainete mõju või nimetatud toimingute ajal kasutatavaid ebasoovitavaid, sealhulgas ebahügieenilisi toiminguid.

3. Erandina lõike 2 punktist a võib toidu toiteväärtust vähendada lisaaine kanda II lisas esitatud ühenduse loetellu, kui:

- a) toit ei ole normaalse toitumise oluline komponent või
- b) toidu lisaaine on vajalik toidu tootmiseks eritoitu vajavate tarbijarühmade jaoks.

Artikkel 7

Magusainete eritingimused

Toidu lisaaine võib kanda II lisas esitatud ühenduse loetelu magusainete funktsionaalrühma vaid juhul, kui seda lisaks kasutamisele ühel või mitmel artikli 6 lõikes 2 sätestatud eesmärgil kasutatakse vähemalt ühel järgmistest eesmärkidest:

- a) suhkru asendamine vähendatud energiasisaldusega toidu, kaariest mittetektitava toidu või suhkruisandita toidu tootmisel või
- b) suhkru asendamine seal, kus see võimaldab toidu säilimisaega pikendada või
- c) kasutamine direktiivi 89/398/EMÜ artikli 1 lõike 2 punkti a määratluse kohaselt eritoiduks ettenähtud toidu tootmisel.

Artikkel 8

Toiduvärvide eritingimused

Toidu lisaaine võib kanda II lisas esitatud ühenduse loetelu värvainete funktsionaalrühma vaid juhul, kui seda lisaks kasutamisele ühel või mitmel artikli 6 lõikes 2 sätestatud eesmärgil kasutatakse ka ühel järgmistest eesmärkidest:

- a) toidu esialgse välimuse taastamine, kui toidu värvus on töötlemisel, ladustamisel, pakendamisel ja jaotamisel muutunud ja see ei ole enam isuäratav;
- b) toidule ahvatlevama välimuse andmine ning konkreetse

toiduga tavaliselt seostatavate lõhnade ja maitsete täpsustamiseks;

- c) iseenesest värvitule toidule värvuse andmine.

Artikkel 9

Toidu lisaainete funktsionaalrühmad

1. Toidu lisaained võib II ja III lisas lisaaine peamise tehnoloogilise funktsiooni alusel määrata ühte I lisas esitatud funktsionaalrühma.

Toidu lisaaine määramine ühte funktsionaalrühma ei välista selle kasutamist mitmel eesmärgil.

2. Teaduse ja tehnoloogia arengust tulenevalt võetakse vajadusel vastavalt artikli 26 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras vastu meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, mis on seotud täiendavate funktsionaalrühmadega, mis võidakse lisada I lisale.

Artikkel 10

Toidu lisaaineid käsitlevate ühenduse loetelude sisu

1. Toidu lisaaine, mis vastab artiklites 6, 7 ja 8 ettenähtud tingimustele, võib määruses (EÜ) nr .../2008 (*) osutatud korra kohaselt kanda:

- a) käesoleva määruse II lisas esitatud ühenduse loetellu; ja/või
- b) käesoleva määruse III lisas esitatud ühenduse loetellu.

2. Toidu lisaaine kandmisel II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse tuleb märkida:

- a) toidu lisaaine nimetus ja selle E-number;
- b) toidud, millesse võib seda toidu lisaainet lisada;
- c) toidu lisaaine kasutustingimused;
- d) vajaduse korral teave selle kohta, kas toidu lisaaine vahetult tarbijale müümise suhtes on kehtestatud piiranguid.

3. II ja III lisas esitatud ühenduse loetelusi muudetakse vastavalt korrale, millele on osutatud määruses (EÜ) nr .../2008 (*).

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

Artikkel 11

III PEATÜKK

Toidu lisaainete kasutustasemed

1. Artikli 10 lõike 2 punktis c osutatud kasutustingimuste kehtestamisel:

a) tuleb kasutustase määrata soovitud mõju saavutamiseks kõige madalamal vajalikul tasemel;

b) tasemete määramisel tuleb arvesse võtta:

i) toidu lisaaine osas kehtestatud vastuvõetavat päevast kogust või muud samaväärset kriteeriumi ning kõikidest allikatest saadavat oletatavat toidu lisaaine päevast kogust;

ii) toidu lisaaine kasutamisel toidus, mis on ette nähtud eri tarbijarühmadele, neisse rühmadesse kuuluvate tarbijate võimalikku päevast toidu lisaaine kogust.

2. Kui see on asjakohane, ei kehtestata toidu lisaaine jaoks arvulisi piirnorme (*quantum satis*). Sellisel juhul kasutatakse toidu lisaainet vastavalt *quantum satis* põhimõttele.

3. II lisas sätestatud toidu lisaainete kasutamise piirnorme kohaldatakse turustatava toote suhtes, kui ei ole sätestatud teisiti. Erandina sellest põhimõttest kohaldatakse kuivatatud ja/või kontsentreeritud toidu suhtes, mis muudetakse tarvitusvalmiks, etiketil oleva tarvitamisjuhise kohaselt tarvitusvalmiks muudetud toidu suhtes kohaldatavaid piirnorme, võttes arvesse vähimat lahjendustegurit.

4. II lisas sätestatud toiduvärvide piirnorme kohaldatakse toiduvärvi põhikomponendi koguste suhtes, kui ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 12

Määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse kuuluvad toidu lisaained

Toidu lisaaine, mis kuulub määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse, võib kanda vastavalt käesolevale määrusele II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse alles pärast seda, kui sellele lisaainele on antud luba vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003.

Artikkel 13

Toidu lisaainete spetsifikatsioonid

Toidu lisaainete spetsifikatsioonid, mis on eelkõige seotud päritolu, puhtusekriteeriumide ja teiste vajalike andmetega, võetakse vastu lisaaine esmakordsel kandmisel II ja III lisas esitatud ühenduse loeteludesse vastavalt määruses (EÜ) nr .../2008 (*) osutatud korrale.

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

TOIDU LISAAINETE KASUTAMINE TOIDUS

Artikkel 14

Toidu lisaainete kasutamine töötlemata toidus

Toidu lisaaineid ei tohi kasutada töötlemata toidus, kui sellist kasutust ei ole II lisaga eraldi ette nähtud.

Artikkel 15

Toidu lisaainete kasutamine imiku- ja väikelapsetoitutes

Toidu lisaaineid ei tohi kasutada direktiivis 89/398/EMÜ osutatud imiku- ja väikelapsetoitutes, sealhulgas meditsiiniliseks eriotstarbeks ette nähtud imikute ja väikelapse dieettoitutes, kui käesoleva määruse II lisas ei ole seda eraldi sätestatud.

Artikkel 16

Toiduvärvide kasutamine määrgistamiseks

Nõukogu 29. juuli 1991. aasta direktiiviga 91/497/EMÜ (millega muudetakse ja konsolideeritakse direktiivi 64/433/EMÜ ühendusesisest värsket lihaga kauplemist mõjutavate tervishoiuprobleemide kohta, laiendades seda värsket liha tootmisele ja turustamisele) (1) ettenähtud tervisemärgi pealekandmiseks ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprill 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 853/2004 (millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieskirjad) (2) ettenähtud teiste lihatoodetel nõutavate märkide pealekandmiseks, munakoorte kaunistamiseks ja muna-koorte tembeldamiseks võib kasutada vaid käesoleva määruse II lisas loetletud toiduvärve.

Artikkel 17

Ülekandumise põhimõte

1. Toidu lisaaine esinemine on lubatud:

a) liittoidus (välja arvatud II lisas osutatud liittoidus), kui toidu lisaaine olemasolu on lubatud liittoidu ühes koostisosas;

(1) EÜT L 268, 24.9.1991, lk 69. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 806/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 1).

(2) ELT L 139, 30.4.2004, lk 55. Parandatud versioon ELT L 226, 25.6.2004, lk 22. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1243/2007 (ELT L 281, 25.10.2007, lk 8).

b) toidus, millele on lisatud toidu lisaainet, toiduensüümi või toidu lõhna- ja maitseaineid, kui toidu lisaaine:

- i) on kooskõlas käesoleva määrusega toidu lisaaines, toiduensüümis või toidu lõhna- ja maitseaines lubatud; ning
- ii) on toidule toidu lisaaine, toiduensüümi või toidu lõhna- ja maitseaine kaudu üle kandunud;
- iii) ei oma valmistoidus mingisugust tehnoloogilist funktsiooni;

c) toidus, mida kasutatakse vaid liittoidu valmistamiseks ja tingimusel, et liittoit vastab käesolevale määrusele.

2. Lõiget 1 ei kohaldata imikute piimasegude ja jätkupiimasegude, töödeldud teraviljatoitude ja imikutoitude ning direktiivis 98/398/EMÜ osutatud meditsiiniliseks eriotstarbeks ette nähtud imikute ja väikelapse dieettoitude suhtes, kui seda ei ole eraldi sätestatud.

3. Kui toidu lisaainel on toidus lisaainet sisaldava toidu lõhna- ja maitseaine, toidu lisaaine või toiduensüümi lisamise tõttu tehnoloogiline funktsioon, tuleb seda käsitleda toidu lisaainena ja mitte lisatud lõhna- ja maitseaine, lisaaine või toiduensüümi lisaainena, ning sel juhul peab ta vastama selle toidu suhtes sätestatud kasutustingimustele.

4. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, on magusainena kasutatava toidu lisaaine olemasolu lubatud suhkrulisandita liittoidus, vähendatud energiasisaldusega liittoidus, kalorivaeseks dieediks ette nähtud dieetliittoidus, kaariest mittetektivas liittoidus ja pikendatud säilimisajaga liittoidus, tingimusel et magusaine on lubatud liittoidu ühe koostisosa puhul.

Artikkel 18

Tõlgendusotsused

Vajaduse korral võib vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele otsustada, kas:

- a) konkreetne toit kuulub II lisas osutatud toidurühma; või
- b) II ja III lisas loetletud lisaainet, mida lubatakse *quantum satis* põhimõttel, kasutatakse artikli 11 lõikes 2 osutatud kriteeriumide kohaselt; või
- c) teatud aine vastab artiklis 3 sätestatud toidu lisaaine määratlusele.

Artikkel 19

Traditsiooniline toit

IV lisas nimetatud liikmesriigid võivad ka edaspidi keelata teatavate toidu lisaainete rühmade kasutamise nende territooriumil toodetud traditsioonilises toidus vastavalt kõnealuses lisas nimetatule.

IV PEATÜKK

MÄRGISTAMINE

Artikkel 20

Nende toidu lisaainete märgistamine, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale

1. Toidu lisaaineid, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale ja mida müüakse kas eraldi või omavahel ja/või muude direktiivi 2000/13/EÜ artikli 6 lõikes 4 määratletud koostisosadega segatuna, võib turustada üksnes käesoleva määruse artiklis 21 ettenähtud märgistusega, mis peab olema selgesti nähtav, loetav ja kulumiskindel. Märgistusel esitatud teave peab olema ostjatele hõlpsasti arusaadavas keeles.

2. Liikmesriik, kus toodet turustatakse, võib vastavalt asutamislepingule omaenda territooriumil ette näha artiklis 21 sätestatud märgistamisandmete esitamise ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles, mille määrab kõnealune liikmesriik. See ei välista kõnealuste märgistamisandmete esitamist mitmes keeles.

Artikkel 21

Üldnõuded nende toidu lisaainete märgistamiseks, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale

1. Kui toidu lisaaineid, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale, müüakse eraldi või omavahel segatuna ja/või muude toidu koostisosadega ja/või muude neile lisatud ainetega segatuna, peavad nende pakendile või mahutile olema märgitud järgmised andmed:

- a) käesolevas määruses iga toidu lisaaine kohta sätestatud nimi ja/või E-number või müüginimetus, mis sisaldab iga toidu lisaaine nimetust ja/või E-numbrit;
- b) kas märge „toiduks” või märge „piiratud kasutamine toidus” või täpsem viide selle kavandatud kasutusele toidus;
- c) vajaduse korral ladustamise ja/või kasutamise eritingimused;

- d) partii või seeria identifitseerimistähis;
- e) kasutusjuhised, kui nende märkimata jätmise takistaks toidu lisaaine otstarbekohast kasutamist;
- f) valmistaja, pakendaja või müüja nimi või ärinimi ja aadress;
- g) teave iga toidus koguselisele piiramisele kuuluva komponendi või komponentide rühma maksimaalse koguse kohta ja/või selge ning hõlpsasti arusaadav asjakohane teave, mis võimaldab ostjal järgida käesolevat määrust või muud asjaomast ühenduse õigust; kui sedasama koguselist piirangut kohaldatakse eraldi või kombineeritult kasutatava komponentide rühma suhtes, võib kombineeritud osakaalu märkida üheainsa arvuna; koguseline piirang tuleb märkida kas arvuna või *quantum satis* põhimõttel;
- h) netokogus;
- i) minimaalne säilivusaeg või realiseerimise ja tarvitamise lõpp-tähtpäev;
- j) vajaduse korral andmed toidu lisaaine või muude ainete kohta, millele on osutatud käesolevas artiklis ja mis on loetletud direktiivi 2000/13/EÜ IIIa lisas seoses toidus lubatud koostisosade esitamisega.

2. Kui toidu lisaaineid müüakse omavahel ja/või muude toidu koostisosadega segatuna, peab nende pakendile või mahutile olema märgitud kõigi koostisosade loetelu kahanevas järjestuses vastavalt nende osale kogukaalust.

3. Kui toidu lisaainetele lisatakse aineid (sealhulgas toidu lisaaineid ja muid toidu koostisosi) nende ladustamise, müügi, standardimise, lahjendamise või lahustamise hõlbustamiseks, tuleb toidu lisaainete pakenditele või mahutitele märkida kõigi selliste ainete loetelu kahanevas järjestuses vastavalt nende osale kogukaalust.

4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 võib lõike 1 punktides e kuni g ning lõigetes 2 ja 3 nõutud andmed märkida vaid saadetisega seotud dokumentidesse, mis tuleb esitada tarnimise hetkel või enne seda, kui kõnealuse toote pakendi või mahuti nähtavale osale on kantud märges „mitte jaemüügiks”.

5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3, võib juhul, kui toidu lisaaineid tarnitakse tsisternides, kõik andmed esitada üksnes saatedokumentides, mis tuleb esitada kättetoimetamisel.

Artikkel 22

Lõpptarbijale müügiks ette nähtud toidu lisaainete märgistamine

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/13/EÜ, nõukogu 14. juuni 1989 direktiivi 89/396/EMÜ (toidupartiide tähistamise

ja märgistamise kohta) ⁽¹⁾ ja määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaldamist, võib lõpptarbijale müügiks ette nähtud toidu lisaaineid, mida müüakse eraldi või omavahel ja/või muude toidu koostisosadega segatuna, turustada vaid juhul, kui nende pakendile on kantud järgmised andmed:

- a) käesolevas määruses iga toidu lisaaine kohta sätestatud nimi ja E-number või müüginimetuse, mis sisaldab iga toidu lisaaine nime ja E-numbrit;
- b) kas märges „toiduks” või märges „piiratud kasutamine toidus” või täpsem viide selle kavandatud kasutusele toidus.

2. Erandina lõike 1 punktist a peab lauamagusaine müüginimetuse sisaldama mõistet „... põhinev lauamagusaine” ning selle koostisse kuuluva(te) magustava(te) aine(te) nimetuse(i).

3. Polüoole ja/või aspartaami ja/või aspartaam-atsesulfaamsoola sisaldava lauamagusaine märgistusel peavad olema järgmised hoiatused:

- a) polüoolid: „ülemäärane tarbimine võib tekitada kõhulahtisust”;
- b) aspartaami/aspartaam-atsesulfaamsool: „sisaldab fenüülalaniini allikat”.

4. Lauamagusaine valmistajad teevad sobivate vahendite abil kättesaadavaks teabe, mis võimaldab tarbijatel toodet ohutult kasutada. Käesoleva lõike rakendamise suunised võib võtta vastu vastavalt artikli 26 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

5. Käesoleva artikli lõigetes 1 kuni 3 sätestatud andmete suhtes kohaldatakse vastavalt direktiivi 2000/13/EÜ artikli 13 lõiget 2.

Artikkel 23

Muud märgistamisnõuded

Artikleid 20, 21 ja 22 kohaldatakse, ilma et see piiraks üksikasjalikumate või ulatuslikumate õigusnormide, mis käsitlevad kaalu või mõõtmeid või mida kohaldatakse ohtlike ainete ja valmististe esitusviisi, liigitamise, pakendamise ja märgistamise või selliste ainete transpordi suhtes, kohaldamist.

⁽¹⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 21. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 92/11/EMÜ (EÜT L 65, 11.3.1992, lk 32).

V PEATÜKK

MENETLUSSÄTTED JA RAKENDAMINE*Artikkel 24***Teatamiskohustus**

1. Toidu lisaaine tootja või kasutaja teeb komisjonile viivitamata teatavaks igasuguse uue teadus- või tehnikaalase teabe, mis võib mõjutada toidu lisaaine ohutuse hindamist.

2. Käesoleva määruse alusel juba heakskiidu saanud toidu lisaaine puhul, mille valmistamisel kasutatud tootmismeetodid või lähteained erinevad oluliselt Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet”) poolt riskihindamisel analüüsitest, esitab tootja või kasutaja enne toidu lisaaine turustamist komisjonile vajalikud andmed selleks, et toiduohutusamet saaks toidu lisaainet muudetud tootmismeetodi või omaduste seisukohast hinnata.

3. Toidu lisaaine tootja või kasutaja teeb komisjonile viimase nõudmisel teatavaks toidu lisaaine tegeliku kasutuse. Komisjon teeb selle teabe kättesaadavaks liikmesriikidele.

*Artikkel 25***Toidu lisaaine tarbimise järelevalve**

1. Liikmesriigid loovad süsteemid toidu lisaainete tarbimise ja kasutamise kontrollimiseks riskipõhise lähenemise alusel ning esitama tehtud järelduste kohta asjakohase sagedusega aruande komisjonile ja toiduohutusametile

2. Pärast konsulteerimist toiduohutusametiga võivad liikmesriigid artikli 26 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetluse kohaselt võtta vastu ühise metoodika, mille alusel liikmesriigid koguvad andmeid toidu kaudu toidu lisaainete omastamise kohta ühenduses.

*Artikkel 26***Komitee**

1. Komisjoni abistab toiduahela ja loomatervishoiu alaline komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja lõike 5 punkti b ning artiklit 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtaegadeks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõike 3 punkti c, lõike 4 punkti b ja lõike 4 punkti e tähenduses kehtestatakse vastavalt kaks kuud, kaks kuud ja neli kuud.

*Artikkel 27***Ühtlustatud põhimõtete ühendusepoolne rahastamine**

Käesolevast määrusest tulenevate meetmete rahastamise õiguslik alus on määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 66 lõike 1 punkt c.

VI PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 28***Toidu lisaaineid käsitlevate ühenduse loetelude koostamine**

1. Toidu lisaained, mille suhtes on direktiivide 94/35/EÜ, 94/36/EÜ ja 95/2/EÜ (mida on muudetud käesoleva määruse artikli 29 alusel) alusel antud toidus kasutamise luba, ja nende kasutustingimused kantakse käesoleva määruse II lisasse pärast seda, kui on läbi vaadatud nende vastavus selle artiklitele 6, 7 ja 8. Selliste lisaainete II lisasse kandmisega seonduvad meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Läbivaatamine ei tähenda uut toiduohutusameti teostatud riskihindamist. Läbivaatamine viiakse lõpule hiljemalt ... (*).

Toidu lisaaineid ja kasutusviise, mida enam ei vajata, II lisasse ei kanta.

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

2. Toidu lisaained, mille suhtes oli direktiivis 95/2/EÜ antud toidu lisaainetes kasutamise luba, ja nende kasutustingimused kantakse käesoleva määruse III lisa 1. osasse pärast seda, kui on läbi vaadatud nende vastavus käesoleva määruse artiklile 6. Selliste lisaainete III lisasse kandmisega seonduvad meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras. See läbivaatamine ei tähenda uut toiduohutusameti teostatud riskihindamist. Läbivaatamine viiakse lõpule hiljemalt ... (*).

Toidu lisaaineid ja kasutusviise, mida enam ei vajata, III lisasse ei kanta.

3. Toidu lisaained, mille suhtes oli direktiivi 95/2/EÜ lisa antud toidu lõhna-ja maitseainetes kasutamise luba, ja nende kasutustingimused kantakse käesoleva määruse III lisa 4. osasse pärast seda, kui on läbi vaadatud nende vastavus selle artiklile 6. Selliste lisaainete III lisasse kandmisega seonduvad meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva direktiivi vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse korras. Läbivaatamine ei tähenda uut toiduohutusameti teostatud riskihindamist. Läbivaatamine viiakse lõpule hiljemalt ... (*).

Toidu lisaaineid ja kasutusviise, mida enam ei vajata, III lisasse ei kanta.

4. Kooskõlas määrusega (EÜ) nr .../2008 (**), võetakse käesoleva artikli lõigetes 1 kuni 3 nimetatud toidu lisaainete spetsifikatsioonid vastu nende toidu lisaainete kandmisel lisadesse vastavalt nimetatud lõigetele.

5. Mis tahes asjakohaste üleminekumeetmetega seotud meetmed, mille eesmärk on käesoleva määruse vähemoluliste sätete muutmine, sealhulgas käesoleva määruse täiendamine, võetakse vastu vastavalt artikli 26 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 29

Üleminekumeetmed

Kuni artikliga 28 ettenähtud ühenduse toidu lisaainete loetelude koostamiseni muudetakse vajaduse korral direktiivide 93/35/EÜ, 94/36/EÜ ja 95/2/EÜ lisasid meetmetega, mis on mõeldud kõnealuste direktiivide vähemoluliste sätete muutmiseks ning mis võetakse vastu komisjoni poolt vastavalt artikli 26 lõikes 4 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

(**) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

Toidud, mis ei vasta artikli 21 lõike 1 punkti i ja artikli 21 lõike 4 sätetele ning mis on lastud turule või märgistatud enne ... (***), võib turustada nende minimaalse säilivusaja või realiseerimise ja tarvitamise lõpptähtpäeva lõpuni.

Artikkel 30

Toidus lubatud lisaainete uuesti hindamine

1. Toidu lisaainete suhtes, mille kasutamiseks anti luba enne ... (****), korraldab toiduohutusamet uue riskihindamise.

2. Toiduohutusametiga konsulteerimise järel võetakse hiljemalt ... (*****) vastavalt artikli 26 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele vastu toidu lisaainete hindamiskava. Kõnealune hindamiskava avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 31

Kehtetuks tunnistamine

1. Järgmised õigusaktid tunnistatakse kehtetuks:

- a) direktiiv 62/2645/EMÜ;
- b) direktiiv 65/66/EMÜ;
- c) direktiiv 78/663/EMÜ;
- d) direktiiv 78/664/EMÜ;
- e) direktiiv 81/712/EMÜ;
- f) direktiiv 89/107/EMÜ;
- g) direktiiv 94/35/EÜ;
- h) direktiiv 94/36/EÜ;
- i) direktiiv 95/2/EÜ;
- j) otsus 292/97/EÜ;
- k) otsus 2002/247/EÜ.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 32

Üleminekusätteid

Erandina artiklist 31 kohaldatakse järgmisi sätteid seni, kuni direktiivides 94/35/EÜ, 94/36/EÜ ja 95/2/EÜ juba lubatud toidu lisaainete ülevõtmine käesoleva määruse artikli 28 lõigete 1, 2 ja 3 alusel on lõpetatud:

- a) direktiivi 94/35/EÜ artikli 2 lõiked 1, 2 ja 4 ning kõnealuse direktiivi lisa;

(**) 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

(***) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

(****) Üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

- b) direktiivi 94/36/EÜ artikli 2 lõiked 1 kuni 6, 8, 9 ja 10 ning kõnealuse direktiivi lisad I kuni V;
- c) direktiivi 95/2/EÜ artiklid 2 ja 4 ning kõnealuse direktiivi lisad I kuni VI.

Olenemata punktis c sätestatust tunnistatakse direktiivis 95/2/EÜ sätestatud luba E 1103 invertaasi ja E 1105 lüsoosüümi kasutamiseks kehtetuks alates ühenduse toiduensüümide loetelu kohaldamise kuupäevast kooskõlas määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikliga 17.

Artikkel 33

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümndal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates ... (**).

Artikli 4 lõiget 2 kohaldatakse siiski III lisa 2., 3. ja 5. osa suhtes alates 1. jaanuarist 2011 ja artikli 22 lõiget 4 kohaldatakse alates ... (**). Artiklit 29 kohaldatakse alates ... (****).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, ...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 32.

(**) Üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.
(***) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.
(****) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

I LISA

TOIDUS OLEVATE TOIDU LISAAINETE NING TOIDU LISAAINETES JA TOIDUENSÜÜMIDES OLEVATE TOIDU LISAAINETE FUNKTSIONAALRÜHMAD

1. „Magusained” — ained, mida kasutatakse toidule magusa maitse andmiseks või lauamagusainetes.
2. „Toiduvärvid” — aineid, mis annavad toidule värvuse või taastavad selle; need võivad olla toidu loomulikud komponendid või looduslikud allikad, mida tavapäraselt toiduna ega toidule omaste koostisainetena ei kasutata. Toidust ja teistest söödavatest looduslikest allikmaterjalidest selektiivse füüsilise ja/või keemilise ekstraheerimise teel saadud valmistisi, mille puhul pigmendid on eraldatud toite- või aroomaatsetest komponentidest, käsitatakse käesolevas määruses toiduvärvidena.
3. „Konservandid” — ained, mis pikendavad toidu säilimisaega, kaitstes seda mikroorganismide põhjustatud riknemise eest ja/või mis kaitsevad patogeensete mikroorganismide kasvu eest.
4. „Antioksidandid” — ained, mis pikendavad toidu säilimisaega, kaitstes seda oksüdatsiooni põhjustatud riknemise eest, nagu rasva rääsumine ja värvuse muutused.
5. „Kandeained” — ained, mida kasutatakse toidu lisaaine või lõhna- ja maitseaine või toiduensüümi, toitaine ja/või muu toidule toitainelise või füsioloogilise mõju eesmärgil lisatud aine lahustamiseks, lahendamiseks, hajutamiseks või muul viisil füüsiliseks muutmiseks selle tehnoloogilist funktsiooni muutmata (ning mis ise ei avalda mingit tehnoloogilist mõju), et hõlbustada selle käitlemist, rakendamist või kasutamist.
6. „Happed” — ained, mis suurendavad toidu happesust ja/või annavad sellele hapu maitse.
7. „Happesuse regulaatorid” — ained, mis muudavad või reguleerivad toidu happesust või leelisust.
8. „Paakumisvastased ained” — ained, mis vähendavad toidu üksikute osakeste kokkukleepuvust.
9. „Vahutamistvastased ained” — ained, mis takistavad või vähendavad vahu teket.
10. „Mahuained” — ained, mis suurendavad toidu mahtu selle energiasaldust oluliselt suurendamata.
11. „Emulgaatorid” — ained, mis muudavad toidus kaks või enam segunematut koostisfaasi, nagu õli ja vee homogeenseks emulsiooniks või säilitavad tekkinud emulsiooni.
12. „Emulgeerivad soolad” — ained, mis dispergeerivad juustuvalke ja soodustavad sellega rasva ja teiste koostisosade ühtlast jaotumist.
13. „Tardained” — ained, mis muudavad puu- või köögiviljatoodete konsistentsi või annavad koos želeerivate ainetega tugeva tarde.
14. „Lõhna- ja maitsetugevdajad” — ained, mis tugevdavad toidule omast maitset ja/või lõhna.
15. „Vahustusained” — ained, mis võimaldavad gaasifaasi homogeenset jaotumist vedelas või tahkes toidus.
16. „Tarret andvad ained” — ained, mis želee tekkimisega annavad toidule tekstuuri.
17. „Glaseerained” (sealhulgas määrdeained) — ained, mille abil tekitatakse toidu välispinnale läige või kaitsekate.
18. „Niiskusesäilitajad” — ained, mis takistavad toidu kuivamist madala niiskusesisaldusega õhus või soodustavad pulbrite lahustumist vesikeskkonnas.
19. „Modifitseeritud tärklised” — keemiliselt töödeldud (kaasa arvatud happe või alusega hüdrolüüsitud või valgendatud) toidutärklis, mis on eelnevalt füüsiliselt või ensümaatilisel töödeldud.
20. „Pakendusgaasid” — gaasid (välja arvatud õhk), mis surutakse pakendisse enne toidu pakendamist, pakendamise jooksul või pärast pakendamist.
21. „Propellendid” — gaasid (välja arvatud õhk), mis suruvad toidu pakendist välja.
22. „Kergitusained” — ained või ainete segud, millest vabaneva gaasi tõttu suureneb taigna maht.
23. „Sekvestrandid” — ained, seovad toidus metallioonid keemilisse kompleksi.

24. „Stabilisaatorid” — ained, mis võimaldavad säilitada toidu füüsikalis-keemilist olekut; stabilisaatorite hulka kuuluvad ained, mis võimaldavad säilitada kahe või enama segunematu aine ühtlast disperseerumist toidus ning toidu värvust stabiliseerivad, säilitavad või tugevdavad ained, samuti ained, mis suurendavad toidu sidumisvõimet, k.a valkudevaheliste võrkstruktuuride teket, mis võimaldab siduda toidu osi taastatud toiduks.
25. „Paksendajad” — ained, mis suurendavad toidu viskoossust.
26. „Jahu parendajad” — ained (välja arvatud emulgaatorid), mida lisatakse jahule või taignale selle küpsemisomaduste parandamiseks.

II LISA

Ühenduse loetelu toidus kasutada lubatud lisaainetest ja nende kasutustingimused.

III LISA

Ühenduse loetelu toidu lisaainetest, mida on lubatud kasutada toidu lisaainetes, toiduensüümides ning toidu lõhna- ja maitseainetes, ning nende kasutustingimused.

Toidus kasutada lubatud kandeainete loetelu ja nende kasutustingimused.

1. osa Toidu lisaainetes kasutada lubatud kandeained
2. osa Teised toidu lisaained peale toidu lisaainetes kasutada lubatud kandeainete
3. osa Toiduensüümides kasutada lubatud lisaained, sealhulgas kandeained
4. osa Lõhna- ja maitseainetes kasutada lubatud lisaained, sealhulgas kandeained
5. osa Toitainetes ja muudes ainetes kasutada lubatud, mis lisatakse toitainelise ja/või muu füsioloogilise mõju eesmärgil

IV LISA

TRADITSIOONILISED TOIDUD, MILLE SUHTES VÕIVAD TEATAVAD LIIKMESRIIGID KA EDASPIDI KEELATA TEATAVATE TOIDU LISAAINERÜHMAD KASUTAMISE

Liikmesriik	Toit	Toidu lisainerühm, mille kasutamist võib ka edaspidi keelata
Saksamaa	Traditsiooniline saksa õlu („Bier nach deutschem Reinheitsgebot gebraut“)	Kõik peale propellentgaaside
Prantsusmaa	Traditsiooniline prantsuse leib	Kõik
Prantsusmaa	Traditsioonilised prantsuse trühvlikonservid	Kõik
Prantsusmaa	Traditsioonilised prantsuse teokonservid	Kõik
Prantsusmaa	Traditsioonilised prantsuse hane- ja pardikonservid („confit“)	Kõik
Austria	Traditsiooniline Austria „Bergkäse“	Kõik peale säilitusainete
Soome	Traditsiooniline Soome „Mämmi“	Kõik peale säilitusainete
Rootsi Soome	Traditsioonilised Rootsi ja Soome puuviljasiirupid	Toiduvärvid
Taani	Traditsiooniline Taani „Kødboller“	Säilitusained ja toiduvärvid
Taani	Traditsiooniline Taani „Leverpostej“	Säilitusained (peale sorbiinhappe) ja toiduvärvid
Hispaania	Traditsiooniline Hispaania „Lomo embuchado“	Kõik peale säilitusainete ja antioksidantide
Itaalia	Traditsiooniline Itaalia „Mortadella“	Kõik peale säilitusainete, antioksidantide, pH-regulaatorite, lõhna- ja maitsetugevdajate, stabilisaatorite ja pakendusgaaside
Itaalia	Traditsiooniline Itaalia „Cotechino e zampone“	Kõik peale säilitusainete, antioksidantide, pH-regulaatorite, lõhna- ja maitsetugevdajate, stabilisaatorite ja pakendusgaaside

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon võttis 28. juulil 2006. aastal vastu määruse eelnõu toidu lisaiinete kohta ⁽¹⁾. Ettepanek põhineb Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklil 95.

Euroopa Parlament võttis oma arvamuse vastu esimesel lugemisel 10. juulil 2007 ⁽²⁾.

Pärast Euroopa Parlamendi poolt esimesel lugemisel vastuvõetud arvamust esitas komisjon 24. oktoobril 2007. aastal muudetud ettepaneku ⁽³⁾.

Nõukogu võttis 10. märtsil 2008. aastal vastu ühise seisukoha vastavalt asutamislepingu artikli 251 lõikele 2.

Töö käigus võttis nõukogu arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. aprillil 2007. aastal vastu võetud arvamust ⁽⁴⁾.

II. EESMÄRK

Kavandatud määrusega, mis on osa neljast ettepanekust koosnevast paketist, mille eesmärk on uuendada põhjalikult toidu parandamise aineid käsitlevaid ühenduse eeskirju, ajakohastatakse ja lihtsustatakse toidu lisaiinete käsitlevaid kehtivaid ühenduse õigusakte.

Kavandatud määrusega kehtestatakse ühenduse loetelu toidu lisaiinetest ja sellistest toidu lisaiinetest, mida on lubatud kasutada toidu lisaiinetes, toiduensüümides ning toidu lõhna- ja maitseainetes, ning nende kasutustingimused. Kavandatud määrusega kehtestatakse samuti toidu lisaiinete märgistamise eeskirjad.

Kavandatud määruse eesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, sealhulgas õiglane toidukaubandus, ning inimeste tervise, tarbijate huvide ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Sissejuhatavad märkused

Ühise seisukohaga kajastatakse nõukogus komisjoni ettepaneku läbivaatamise tulemust. Nõukogu viis teksti sisse mitmed muudatused, mõned neist tulenevad Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutest. Nõukogu viis omal algatusel mõned Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud sisse igasse kolme eri sektorit käsitlevasse ettepanekusse, eesmärgiga ühtlustada nende sätteid. Nõukogu tehtud muudatused on kokkuvõtvalt järgmised:

— „*Tarbija eksitamine*” (koosõlas muudatusettepanekutega 3 ja 26)

Nõukogu lisas põhjendusse 7 ja artiklisse 6 tarbija eksitamise mõistet ühendavad elemendid.

— „*Keskkonnakaitse*” (koosõlas muudatusettepanekutega 1 ja 7)

Nõukogu leidis, et lisaks teaduslikele tõenditele tuleks toidu lisaiinete lubamisel võtta arvesse teisi asjakohaseid tegureid, nagu keskkonnakaitse. Nõukogu lisas kavandatud määruse üheks eesmärgiks keskkonnakaitse.

⁽¹⁾ KOM(2006) 428 lõplik.

⁽²⁾ Dok 11640/07 CODEC 776.

⁽³⁾ KOM(2007) 673 lõplik.

⁽⁴⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 34.

- *Teatavaid aineid mitte taluvate või allergiliste tarbijate kaitse* (kooskõlas muudatusettepanekuga 1)

Nõukogu tunnistas, et toidu lisaainete kasutamise ja piirnormide osas tuleks võtta arvesse eri tarbijarühmade (nt allergiliste tarbijate) riske seoses toidu lisaainega.

- *Kontrolliga regulatiivmenetlus* (kooskõlas muudatusettepanekutega 48, 51, 64/rev, 67/rev, 68/rev, 79 ja 80)

Nõukogu kohandas ettepanekut vastavalt uutele komiteemenetluse eeskirjadele, mille kohaselt nõutakse kontrolliga regulatiivmenetluse kohaldamist kavandatud määrust täiendavate meetmete võtmise korral.

Nõukogu otsustas tõhusust silmas pidades kasutada kontrolliga regulatiivmenetlust ja lühendatud tähtaegu toidu lisaaineid käsitlevate ühenduse loetelude koostamise puhul ning kuni ühenduse loetelude koostamiseni üleminekumeetmete puhul, ning muuta direktiivide 94/35/EÜ, 94/36/EÜ ja 95/2/EÜ lisasid.

- *Tõlgendusotsused*

Nõukogu liitis kõik tõlgendusotsuseid käsitlevad sätted ühte uude artiklisse ning laseb nende sätete suhtes kohaldada tavalist, kontrollita regulatiivmenetlust, kuna need ei täienda määrust.

- *Tingimustele mittevastavate toidu lisaainete turuletoomist keelav säte* (kooskõlas muudatusettepanekutega 9 ja 22)

Selguse, õiguskindluse ja turu nõuetekohase toimimise huvides lisas nõukogu teksti artikli, millega keelatakse tingimustele mittevastavate toidu lisaainete turuletoomine. See on kooskõlas toidu lõhna- ja maitseaineid ning toiduensüüme käsitlevate ettepanekutega.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetilistel muundatud toidu ja sööda kohta) ⁽¹⁾ reguleerimisalasse kuuluvate toidu lisaainete lubamine (kooskõlas muudatusettepanekuga 4)

Nõukogu nõustub, et sellist loa andmise kahte menetlust mis tahes aine jaoks võib sooritada samaaegselt, kuigi lõplik luba tuleks anda toidu lisaainete määruse kohaselt. Nõukogu tegi selle põhimõttega seoses mõned muudatused sõnastuses, et viia see säte kooskõlla määrusega (EÜ) nr 1829/2003.

- *Juba turul olevaid tooteid käsitlevad üleminekusätted* (kooskõlas muudatusettepanekuga 56)

Nõukogu nägi ette 1-aastase üleminekuperioodi alates kavandatava määruse jõustumise kuupäevast. Toiduaineid, mis on seaduslikult turule viidud või märgistatud nimetatud aasta jooksul, võib turustada kuni minimaalse säilivusaja või tarvitamisaja lõpuni.

- *Märgistamine*

Nõukogu ühtlustas märgistamise sätteid, et korrata juba direktiiviga 2000/13/EÜ ette nähtud sätteid, järgides vahetegemist „ettevõtjalt ettevõtjale” toodete märgistamise ja lõpptarbijale müügiks ette nähtud toodete märgistamise nõuete vahel. Kuigi nõukogu koostas märgistamist käsitleva peatüki erinevalt Euroopa Parlamendi tehtud ettepanekust, on selles kajastatud aluspõhimõtted kooskõlas muudatusettepanekutega 42 ja 44.

(¹) ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

— *Nanotehnoloogia* (kooskõlas muudatusettepanekuga 35)

Sarnaselt Euroopa Parlamendi ettepanekule leidis nõukogu, et toidu lisaainet tuleb uuesti hinnata, kui toidu lisaaine valmistamisel on kasutatud tootmiseetodeid, mis erinevad oluliselt eelmises riskihindamises analüüsitud lisaainete tootmiseetodidest. Uue hindamise tagajärjel võidakse kehtestada erinevad kasutamistingimused.

Komisjon kiitis heaks nõukogus kokku lepitud ühise seisukoha.

2. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Euroopa Parlament võttis 10. juuli 2007. aasta täiskogu istungil vastu 59 muudatusettepanekut.

Nõukogu võttis oma ühises seisukohas kas täielikult või põhimõtteliselt arvesse 33 muudatusettepanekut.

a) *Ühisesse seisukohta sisse viidud muudatusettepanekud*

Lisaks 1. osas nimetatud muudatusettepanekutele on ühisesse seisukohta kas täielikult või osaliselt viidud sisse Euroopa Parlamendi muud esimese lugemise muudatusettepanekud, mis on tehnilist/toimetuslikku laadi ning mille eesmärk on parandada ettepaneku teksti selgust (muudatusettepanekud 8, 13, 14, 18, 19, 21, 36, 37, 39, 46, 55, 57, 58, 59, 60).

b) *Vastu võtmata muudatusettepanekud* ⁽¹⁾

Nõukogu ei saanud kõiki muudatusettepanekuid vastu võtta järgmistel põhjustel:

— *Ettevaatuspõhimõte* (muudatusettepanek 78 — põhjendus 10)

Ettevaatuspõhimõte on üks toidualaste üldiste õigusnormide aluspõhimõte ⁽²⁾. Sellest tulenevalt kohaldatakse seda põhimõtet kavandatud määruse suhtes, ilma et oleks vaja sellele eraldi viidata. Lisaks saab riskianalüüsi raames võtta ettevaatuspõhimõtet arvesse üksnes seoses riskijuhtimisega, mitte riski hindamise etapis, nagu soovitas Euroopa Parlament.

— *Toidu lisaained, mida ei saa kasutada koos muude toidu lisaainetega* (muudatusettepanek 34 — artikli 10 lõige 2)

Artiklis 1 ja artikli 10 lõike 2 punktis c juba sätestatakse, et toidu lisaainete kasutamise tingimused tuleb määratleda ühenduse loetelus, seega on muudatusettepanek 34 ülearune.

— *Uuesti hindamise kava lubade läbivaatamiseks* (muudatusettepanekud 5, 54 — põhjendus 14, artikli 30 uus lõige 2a)

Nõukogu hinnangul tagab toiduohutuse pideva vaatluse süsteem ja uuesti hindamine, kui see on vajalik seoses tingimuste muutumise ja uue teadusinfo esilekerkimisega. Täiendav läbivaatamine oleks tootjatele, kasutajatele, EFSAle, komisjonile ja liikmesriikidele mittevajalik halduskoormus.

⁽¹⁾ Selles osas nimetatud artiklite numbrid osutavad ühise seisukoha tekstile.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 34).

- *Kehtivate lubade läbivaatamine* (muudatusettepanekud 6, 52, 69 rev — põhjendus 21, artikli 30 lõiked 1 ja 2)

Nõukogu jääb arvamuse juurde, et kehtivate lubadega toidu lisaained tuleb kanda lubatud lisaiinete loetellu pärast muude kriteeriumite kui ohutus läbivaatamist. Sellegipoolest tehakse EFSAle ülesandeks uuesti hinnata hiljuti loa saanud toidu lisaiinete ohutust. Neid kahte läbivaatamist ei ole kohane seostada.

- *Toidu lisaiinete mõiste ja kavandatud määruse reguleerimisala*

- *koristusjärgsete taimekaitsevahendite lisamine reguleerimisalasse* (muudatusettepanek 10 — artikli 2 punkt b): Koristusjärgseks töötlemiseks kasutatavate taimekaitsevahendite suhtes kohaldatakse direktiivi 91/414/EMÜ, milles sätestatakse, et kui taimekaitsevahend on hõlmatud ühenduse mõne teise õigusakti määratlusega, kohaldatakse seda õigusakti.

- *mikroorganismide kultuuride reguleerimisalast väljajätmine* (muudatusettepanek 11 — artikli 2 uus punkt da): Mõningaid kultuure lisatakse toitudele nende valmistamise lõppjärgus, et tagada toitude säilimist, mistõttu võiks neid pidada toidu lisaiineteks. Seetõttu ei tohiks neid kavandatud määruse reguleerimisalast välja jätta.

- *Verevalgu toidu lisaiinena mitte käsitlemine* (muudatusettepanek 16 — artikli 3 lõike 2 punkti a alapunkt viii): Praegu käsitatakse verevalkudest koosnevaid aineid ainetena, mis kuuluvad toidu lisaiinete käsitleva ühenduse õiguse reguleerimisalasse. Nõukogu leiab, et verevalkude kui toidu lisaiinete reguleerimisalast väljajätmine artikli 3 lõikega 2 ei ole asjakohane.

- *Regulatiivmenetluse käigus esitatud otsused* (muudatusettepanekud 12, 40, 47 — artikli 2 lõige 5, artikli 18 punkti c sissejuhatus ja artikli 25 lõige 2)

Otsused, kas teatud aine kuulub või ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse, on üksnes tõlgendavat laadi. Seetõttu ei kuulu need kontrolliga regulatiivmenetluse reguleerimisalasse.

- *Mõisted ja erandid (täiendav tehnoloogiline mõju)* (muudatusettepanek 15 — artikli 3 lõike 2 punkti a alapunkt ii)

Nõukogu leiab, et „täiendava tehnoloogilise mõju” lisamine artikli 3 lõike 2 punkti a alapunkti ii on liiga laiulatuslik ning sellega võidakse mõistest välja jätta toidu lisaiinena kasutatavad ained.

- *Vähendatud suhkrusisaldusega toit* (muudatusettepanekud 20, 29 — artikli 3 lõike 2 punkt i ja artikli 7 punkt a)

Selle mõiste määrusesse lisamise tulemuseks oleks suurem hulk selliseid tooteid, milles võib kasutada magusaineid ja see võib omakorda viia selliste lisaiinete suuremale tarbimisele, mis ei ole tarbijatele kasulik.

- *Kasulikkus tarbijale* (muudatusettepanek 24 — artikli 6 lõike 1 punkt b)

Muudatusettepanekus 24 nähakse ette, et üks tingimus toidu lisaaine lisamiseks ühenduse loetellu peaks olema mõistlik tehnoloogiline vajadus tarbija kasu seisukohalt. Sellegipoolest artikli 6 lõikes 2 juba sätestatakse, et lisaaine peab ühenduse loetellu lisamiseks olema tarbija jaoks kasulik ja soodne. Muudatusettepanek 24 ei ole seetõttu vajalik.

- *Lõpliku otsuse aluse selgitus* (muudatusettepanek 28 — artikli 6 uus lõige 3a)

Otsus toidu lisaainete ühenduse loetellu lisamise või mitte lisamise kohta tehakse kontrolliga regulatiivmenetluse korras komisjoni ettepaneku alusel. Sellised ettepanekud sisaldavad tausta selgitavaid põhjendusi, seega on muudatusettepanek 28 ülearune.

- *Magusainete eritingimused* (muudatusettepanek 73 — artikli 7 punkt b)

Nõukogu leidis, et selle lause väljajätmine oleks liiga piirav.

- *Tarbijat potentsiaalselt eksitavad lisaained (nt värvained)* (muudatusettepanek 30 — artikli 8 uus lõige 1a)

Artikli 6 sättes toidu lisaainete lubamise üldtingimuste kohta nähakse ette, et toidu lisaaine ei peaks tarbijat eksitama. Lisaks täpsustas nõukogu seda põhjenduses 7, et määratleda mõistet „tarbijat eksitama”.

- *Spetsifikatsioonid ühenduse loeteludes:*

- *Toidu lisaainete rühma kindlaksmääramine* (muudatusettepanek 33 — artikli 10 lõike 2 punkt a): Artikliga 9 nähakse ette, et toidu lisaaine määratakse funktsionaalrühma. Kuna lisaaine võib kuuluda mitmesse funktsionaalrühma, ei saa nõukogu toetada seda muudatusettepanekut, millega nõutakse kõikide selliste rühmade kindlaksmääramist, millesse lisaaine võib kuuluda.

- *Selliste ainete spetsifikatsioon, millesse lisaaineid võib lisada* (muudatusettepanek 33 — artikli 10 lõike 2 punkt b): Muudatusettepanek ei ole vajalik, kuna toiduensüüme, toidu lõhna- ja maitseaineid ning lisaaineid käsitatakse toiduna.

- *Geneetiliselt muundatud organismide märgistamine* (muudatusettepanekud 38 ja 63 — artikkel 12):

Nagu on märgitud põhjenduses 16, kohaldatakse toidu lisaainete suhtes ka edaspidi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiviga 2000/13/EÜ (toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽¹⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) ⁽²⁾ ettenähtud märgistamiskohustust (toidu koostisosade, sealhulgas geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud, neid sisaldavate või neist koosnevate toidu lisaainete märgistamine on sätestatud määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklites 12 ja 13). Nõukogu võttis vastu ettevaatliku lähenemisviisi ning ei nõustunud muudatusettepanekutega, mis võiksid häirida kehtivate horisontaalsete määruste reguleerimisala kohaldamist.

- *Märgistamine* (muudatusettepanekud 43 ja 45 — artikli 21 lõige 4 ja artikli 22 uus lõige 3a):

Esitaks arvas nõukogu, et tarnimise hetkel või enne seda esitatavate dokumentidega saab esitada ainult teatavaid andmeid. Teiseks arvas nõukogu, et kuna direktiivi 2000/13/EÜ IIIa lisas on juba loetletud allergeenide märgistamise nõuded, ei ole asjakohane käesolevas õigusaktis nendest sätetest kaugemale minna.

⁽¹⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2007/68/EÜ (ELT L 310, 28.11.2007, lk 11).

⁽²⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 34).

IV. JÄRELDUSED

Nõukogu usub, et ühine seisukoht kajastab probleemide ja huvide tasakaalu, mis järgib määruse eesmärke. Nõukogu jääb ootama konstruktiivset arutelu Euroopa Parlamendiga, pidades silmas määruse kiiret vastuvõtmist, tagades sellega inimeste tervise ja tarbijate kõrgetasemelise kaitse.

NÕUKOGU ÜHINE SEISUKOHT (EÜ) nr 8/2008,**10. märts 2008,**

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2008, mis käsitleb toiduensüüme ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ja määrust (EÜ) nr 258/97

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 111 E/03)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ohutu ja tervisliku toidu vaba liikumine on siseturu oluline aspekt ning mõjutab oluliselt inimeste tervist ja heaolu ning nende sotsiaalseid ja majanduslikke huve.
- (2) Ühenduse poliitika elluviimisel tuleks tagada inimeste elu ja tervise kaitse kõrge tase.
- (3) Teisi toiduensüüme peale lisaainetena kasutatavate ensüümide praegu ei reguleerita või reguleeritakse kui abiaineid liikmesriikide õigusaktidega. Erinevused toiduensüümide hindamist ja lubade väljastamist käsitlevates siseriiklikes õigus- ja haldusnormides võivad takistada nende vaba liikumist, luues tingimused ebavõrdseks ja ebaõiglaseks konkurentsiks. Seetõttu on vaja vastu võtta ühenduse eeskirjad ensüümide toidus kasutamise seotud siseriiklike õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks.
- (4) Käesolev määrus peaks hõlmama vaid ensüüme, mis lisatakse toidule, et täita toidu tootmisel, töötlemisel, valmistamisel, käitlemisel, pakendamisel, transpordil või ladustamisel teatavat tehnoloogilist funktsiooni, sealhulgas abiainetena kasutatavaid ensüüme (edaspidi „toiduensüümid“). Käesoleva määruse reguleerimisala ei peaks seetõttu hõlmama ensüüme, mida ei lisata toidule tehnoloogilise funktsiooni täitmiseks, vaid mis on ette nähtud

inimestele tarbimiseks, näiteks toitumisesmärgil kasutatavad ensüümid. Toiduensüümidena ei tuleks käsitada selliste toitude nagu juustu ja veini tootmiseks traditsiooniliselt kasutatavaid mikroorganismide kultuure, mis võivad juhuslikult toota ensüüme, kuid mida ei kasutata spetsiaalselt ensüümide tootmiseks.

- (5) Käesoleva määruse reguleerimisalast tuleks välja jätta toiduensüümid, mida kasutatakse eranditult Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 ⁽³⁾ (toidu lisaainete kohta) reguleerimisalasse kuuluvate lisaainete tootmiseks, sest nende toitude ohutust juba hinnatakse ja reguleeritakse. Kui kõnealuseid toiduensüüme kasutatakse toiduensüümide kujul toidus, kuuluvad nad siiski käesoleva määruse reguleerimisalasse.
- (6) Toiduensüüme tuleks lubada ja kasutada vaid juhul, kui nad vastavad käesolevas määruses ettenähtud kriteeriumidele. Toiduensüümid peavad olema kasutamisel ohutud, nende kasutamiseks peab olema tehnoloogiline vajadus ja nende kasutamine ei tohi tarbijat eksitada. Tarbija eksitamine hõlmab kasutatud koostisosade laadi, värskuse ja kvaliteediga, toote või tootmisprotsessi looduslikkuse või toote toiteväärtusega seotud küsimusi, kuid ei piirdu nendega. Toiduensüümide kasutamise lubamisel tuleks arvestada muid asjakohaseid tegureid, sh ühiskondlikke, majanduslikke, traditsioonidega seonduvaid, eetilisi ja keskkonnategureid ning kontrolli teostatavust.
- (7) Mõned toiduensüümid on lubatud spetsiifiliseks kasutamiseks, näiteks puuviljamahlades ja teatavates sarnastes toodetes ning teatavates inimtoiduks ette nähtud piima- ja valkudes ja mõnedes lubatud veinivalmistustavades ning -protsessides. Selliste toiduensüümide kasutamine peaks vastama käesolevale määrusele ja asjaomaste ühenduse õigusaktide erisätetele. Seetõttu tuleks vastavalt muuta nõukogu 20. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/112/EÜ inimtoiduks ettenähtud puuviljamahlade ja

⁽¹⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 34.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. juuli 2007. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata), nõukogu 10. märtsi 2008 ühine seisukoht, Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

⁽³⁾ Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 10.

- teatavate samalaadsete toodete kohta ⁽¹⁾, nõukogu 25. juuli 1983. aasta direktiivi 83/417/EMÜ teatavaid inimtoiduks ettenähtud piimavalke (kaseiini ja kaseinaate) käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽²⁾ ning nõukogu 17. mai 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1493/1999 veinituru ühise korralduse kohta ⁽³⁾. Kuna kõik toiduensüümid peaksid olema hõlmatud käesoleva määrusega, tuleks vastavalt muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 1997. aasta määrust (EÜ) nr 258/97 uuendtoidu ja toidu uuendkoostisosade kohta ⁽⁴⁾.
- (8) Ühenduses kasutamiseks lubatud toiduensüümid tuleks kanda ühenduse loetelusse, milles ensüüme selgelt kirjeldatakse ja täpsustatakse nende kasutamistingimusi ning mis sisaldab vajadusel teavet nende funktsiooni kohta valmistoidus. Seda loetelu tuleks täiendada eelkõige ensüümide päritolu, sh vajadusel teave nende allergeensete omaduste kohta, ja puhtusekriteeriume käsitlevate spetsifikatsioonidega.
- (9) Ühtlustamise tagamiseks tuleks hinnata toiduensüümidega seotud riske ja kanda need ühenduse loetelusse vastavalt menetlusele, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruses (EÜ) nr .../2008 (millega kehtestatakse toidu lisainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus) ⁽⁵⁾.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidu-alaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ⁽⁶⁾ kohaselt tuleb rahvatervist mõjutada võivate teemade korral konsulteerida Euroopa Toiduohutusametiga (edaspidi „toiduohutusamet“).
- (11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) ⁽⁷⁾ reguleerimisalasse kuuluva toiduensüümi suhtes tuleks seoses geneetilise muundamise ohutuse hindamisega kohaldada selle määruse kohast lubade andmise korda, samas kui lõplik luba toiduensüümi kasutamiseks tuleks anda käesoleva määruse alusel.
- (12) Toiduensüüm, mis on vastavalt käesolevale määrusele juba kantud ühenduse loetelusse ja mille valmistamiseks kasutatavad tootmismeetodid või lähteained erinevad oluliselt toiduohutusameti poolt riskihindamisel analüüsitudest või käesoleva määruse kohases loas ja spetsifikatsioonides nimetatutest, tuleks esitada toiduohutusametile hindamiseks. „Oluline erinevus“ võib muu hulgas tähendada tootmismeetodite osas taimest ekstraheerimisel üleminekut kääritamisele, kasutades mikroorganisme või geneetiliselt muundatud mikroorganisme, samuti võib see tähendada lähteainete muutmist või osakeste suuruse muutmist.
- (13) Kuna mitmed toiduensüümid on juba ühenduse turul, tuleks näha ette sätted, millega tagatakse, et üleminek toiduensüüme käsitlevale ühenduse loetelule on sujuv ja see ei häiri olemasolevat toiduensüümide turgu. Nende toodetega seotud riskihindamiseks vajaliku teabe kättesaadavaks tegemiseks tuleks anda taotlejatele piisavalt aega. Seega tuleks näha ette esialgne kaheaastane periood pärast määruse (EÜ) nr .../2008 (*) kohaselt sätestatud rakendusmeetmete kohaldamise kuupäeva, et taotlejatel oleks piisavalt aega esitada teave olemasolevate ensüümide kohta, mille võib kanda käesoleva määruse alusel koostatavasse ühenduse loetellu. Samuti peaks esialgse kaheaastase perioodi jooksul olema võimalik esitada loa väljastamise taotlus uute ensüümide kohta. Toiduohutusamet peaks viivitamata hindama kõiki selliste toiduensüümide osas esitatud taotlusi, mille kohta on kõnealuse perioodi jooksul esitatud piisavalt teavet.
- (14) Kõigi taotlejate jaoks õiglaste ja võrdsete tingimuste tagamiseks peaks ühenduse loetelu koostamine toimuma ühe etapina. Kõnealune loetelu tuleks koostada pärast kõigi selliste toiduensüümidega seotud riskihindamise lõpuleviimist, mille kohta on esialgse kaheaastase perioodi jooksul esitatud piisavalt teavet.
- (15) Eeldatavalt esitatakse esialgse kaheaastase perioodi jooksul suur hulk taotlusi. Seetõttu võib enne nendega seotud riskihindamise lõpuleviimist ja ühenduse loetelu koostamist kuluda palju aega. Selleks, et tagada esialgse kaheaastase perioodi järel uutele toiduensüümidele võrdne turulepääs, tuleks näha ette üleminekuaeg, mille jooksul võib

⁽¹⁾ EÜT L 10, 12.1.2002, lk 58. Direktiivi on muudetud määrusega (EÜ) nr 1182/2007 (ELT L 273, 17.10.2007, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 237, 26.8.1983, lk 25. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 807/2003 (ELT L 122, 16.5.2003, lk 36).

⁽³⁾ EÜT L 179, 14.7.1999, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1).

⁽⁴⁾ EÜT L 43, 14.2.1997, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽⁵⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 34).

⁽⁷⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

toiduensüüme ja toitu, milles on kasutatud toiduensüüme, turule viia ning kasutada vastavalt liikmesriikides kehtivatele siseriiklikele eeskirjadele, kuni on koostatud ühenduse loetelu.

- (16) Toiduensüümid E 1103 invertaas ja E 1105 lüsoosüüm, mis on toidus kasutatavate lisaiainetena lubatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 1995. aasta direktiivile 95/2/EÜ (toiduainetes kasutatavate lisaiainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta) ⁽¹⁾ ja nende kasutustingimused tuleks viia direktiivist 95/2/EÜ üle ühenduse loetellu, kui see käesoleva määruse alusel koostatakse. Lisaks antakse nõukogu määruses (EÜ) nr 1493/1999 luba kasutada veinis ureaasi, beeta-glükanaasi ja lüsoosüümi, kui on täidetud tingimused, mis on ette nähtud komisjoni 24. juuli 2000. aasta määruses (EÜ) nr 1622/2000 (milles sätestatakse veinituru ühist korraldust käsitleva määruse (EÜ) nr 1493/1999 üksikajalikus rakenduseeskirjad ning kehtestatakse ühenduse eeskiri veinivalmistustavade ja -menetluste kohta) ⁽²⁾. Need ained on toiduensüümid ja need peaksid kuuluma käesoleva määruse reguleerimisalasse. Seetõttu tuleks need määruste (EÜ) nr 1493/1999 ja (EÜ) nr 1622/2000 kohaselt veinis kasutamiseks kanda samuti ühenduse loetelusse, kui see koostatakse.
- (17) Toiduensüümid suhtes kohaldatakse ka edaspidi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiviga 2000/13/EÜ (toidu määrgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ ning vajaduse korral määrusega (EÜ) nr 1829/2003 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1830/2003 (milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja määrgistamist ning geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust) ⁽⁴⁾ ettenähtud üldist määrgistamiskohustust. Lisaks peaks käesolev määrus sisaldama erisätteid selliste toiduensüümid määrgistamise kohta, mida müüakse toiduensüümid kujul valmistajale või tarbijale.
- (18) Toiduensüümid kuuluvad määruses (EÜ) nr 178/2002 toitu käsitleva määratluse alla ja seetõttu tuleb neid toidu määrgistamisel, kui neid toidus kasutatakse, näidata koostisosana vastavalt direktiivile 2000/13/EÜ. Toiduensüümid tuleks määrgistada nende tehnoloogilise funktsiooni järgi toidus ning sellele peaks järgnema toiduensüümi konkreetne nimetus. Määrgistamist käsitlevate sätete osas tuleks siiski ette näha erand, juhul kui ensüüm ei

täida valmistoidus mingisugust tehnoloogilist funktsiooni, vaid esineb toidus üksnes toidu ühelt või mitmelt koostisosalt ülekandumise tõttu või kui seda kasutatakse abiaienena. Direktiivi 2000/13/EÜ tuleks vastavalt muuta.

- (19) Toiduensüüme tuleks pidevalt jälgida ja neid tuleks nende kasutustingimuste muutumist ja uusi teaduslikke teadmisi arvestades vajaduse korral uuesti hinnata.
- (20) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽⁵⁾.
- (21) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus võtta vastu asjakohased üleminekumeetmed. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsusele 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliliga regulatiivmenetlusele.
- (22) Toiduensüüme käsitleva ühenduse õiguse proportsionaalsuse ja tõhusaks loomiseks ning ajakohastamiseks on vaja koguda andmeid, jagada teavet ja kooskõlastada tööd liikmesriikide vahel. Sel eesmärgil võib otsustusprotsessi hõlbustamiseks olla kasulik viia läbi uuringuid spetsiifilistel teemadel. On asjakohane, et ühendus rahastab selliseid uuringuid oma eelarvemenetluse osana. Kõnealuste meetmete rahastamine toimub vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusele (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomateravishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks) ⁽⁶⁾.
- (23) Liikmesriigid peavad käesoleva määruse täitmise tagamiseks viima läbi ametlikke kontrollid vastavalt määrusele (EÜ) nr 882/2004.
- (24) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt toiduensüüme käsitlevate ühenduse eeskirjade sätestamist ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda on turu terviklikkuse ning tarbijakaitse kõrge taseme huvides parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud

⁽¹⁾ EÜT L 61, 18.3.1995, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/52/EÜ (ELT L 204, 26.7.2006, lk 10).

⁽²⁾ EÜT L 194, 31.7.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1300/2007 (ELT L 289, 7.11.2007, lk 8).

⁽³⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2007/68/EÜ (ELT L 310, 28.11.2007, lk 11).

⁽⁴⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 24.

⁽⁵⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud nõukogu otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽⁶⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1. Parandatud versioon ELT L 191, 28.5.2004, lk 1. Määrust on muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1791/2006.

subsidiarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesoleva määruse nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

mis võivad juhuslikult toota ensüüme, kuid mida ei kasutata spetsiaalselt nende tootmiseks.

Artikkel 3

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Mõisted

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad toidus kasutatavate toiduensüümide, sealhulgas abiainetena kasutatavate ensüümide kohta, et tagada siseturu tõhus toimimine ja inimeste tervise kaitse kõrge tase ning tarbijate huvide kaitse, sealhulgas õiglane toidukaubandus, võttes vajadusel arvesse keskkonnakaitset.

Käesoleva määrusega nähakse sel eesmärgil ette:

- lubatud toiduensüüme käsitlev ühenduse loetelu;
- toiduensüümide toidus kasutamise tingimused;
- toiduensüümide kujul müüdavate toiduensüümide märgistamise kord.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse artiklis 3 määratletud toiduensüümide suhtes.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata toiduensüümide suhtes, kui neid kasutatakse järgmiste ainete tootmiseks:

- määruse (EÜ) nr .../2008 (*) reguleerimisalasse kuuluvad lisained;
- abiained.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks ühenduse mis tahes erieeskirjade kohaldamist toiduensüümide kasutamise osas:

- spetsiifilistes toitudes;
- otstarbel, mis ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse.

4. Käesolevat määrust ei kohaldata toidu tootmiseks traditsiooniliselt kasutatavate mikroorganismide kultuuride suhtes,

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10.

1. Käesolevas määruses kasutatakse määrustes (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 1829/2003 ja (EÜ) nr .../2008 (*) sätestatud mõisteid.

2. Kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

a) „toiduensüüm” — toode, mis saadakse taimedest, loomadest või mikroorganismidest või nendest saadud toodetest, sealhulgas toode, mis saadakse mikroorganisme kasutades käärutamise kaudu ning:

- mis sisaldab üht või mitut ensüümi, mis on suutelised katalüüsima spetsiifilist biokeemilist reaktsiooni ja
- mis lisatakse toidule, et see täidaks tehnoloogilist funktsiooni toidu tootmise, töötlemise, valmistamise, käitlemise, pakendamise, transpordi või ladustamise mis tahes etapis;

b) „toiduensüümi preparaati” — ühest või mitmest toiduensüümist koosnev segu, mille koostisesse nende ladustamise, müügi, standardimise, lahjendamise või lahustamise hõlbustamiseks lisatakse selliseid aineid nagu lisained ja/või muud toidu koostisosad.

II PEATÜKK

LUBATUD TOIDUENSÜÜME KÄSITLEV ÜHENDUSE LOETELU

Artikkel 4

Toiduensüüme käsitlev ühenduse loetelu

Vaid ühenduse loetelusse kantud toiduensüüme võib vastavalt artikli 7 lõikes 2 sätestatud spetsifikatsioonidele ja tingimustele toiduensüümide kujul turule viia ja toidus kasutada.

Artikkel 5

Nõuetele mittevastavate toiduensüümide ja/või toidu keelamine

Mitte keegi ei tohi turule viia toiduensüümi või mis tahes toitu, milles sellist toiduensüümi on kasutatud, kui toiduensüümi kasutus ei vasta käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele.

Artikkel 6

Toiduensüümide ühenduse loetelusse kandmise üldtingimused

Toiduensüümi võib kanda ühenduse loetelusse vaid juhul, kui see vastab järgmistele tingimustele ja arvestab vajadusel muid õiguslikke tegureid:

- a) olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ei põhjusta see kavandatud kasutustasemel ohtu tarbijate tervisele; ja
- b) selle järele on põhjendatud tehnoloogiline vajadus; ja
- c) selle kasutamine ei eksita tarbijaid.

Artikkel 7

Toiduensüüme käsitleva ühenduse loetelu sisu

1. Artiklis 6 sätestatud tingimustele vastava toiduensüümi võib kanda ühenduse loetelusse vastavalt määruses (EÜ) nr .../2008 (*) osutatud menetlusele.

2. Toiduensüümi kandmisel ühenduse loetelusse tuleb märkida:

- a) toiduensüümi nimetus;
- b) toiduensüümi spetsifikatsioonid, sealhulgas selle päritolu, puhtusekriteeriumid ja mis tahes muu vajalik teave;
- c) vajaduse korral toidud, millesse võib seda toiduensüümi lisada;
- d) vajaduse korral toiduensüümi kasutustingimused; kui see on asjakohane, ei kehtestata toiduensüümi jaoks arvulisi piirnorme. Sel juhul kasutatakse toiduensüümi vastavalt *quantum satis* põhimõttele;
- e) vajaduse korral teave selle kohta, kas toiduensüümi vahetult tarbijale müümise suhtes on kehtestatud piiranguid;
- f) vajaduse korral selle toidu märgistamise erinõuded, milles on asjaomast toiduensüümi kasutatud, et tagada lõpptarbijateavitamine toidu füüsilistest omadustest või toidu spetsiifilisest töötlemisviisist.

3. Ühenduse loetelu muudetakse vastavalt määruses (EÜ) nr .../2008 (*) osutatud menetlusele.

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

Artikkel 8

Määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse kuuluvad toiduensüümid

Määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse kuuluva toiduensüümi võib kanda ühenduse loetelusse kooskõlas käesoleva määrusega üksnes juhul, kui sellele on antud luba vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003.

Artikkel 9

Tõlgendusotsused

Vajadusel võib artikli 15 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetluse korras otsustada:

- a) kas teatav aine vastab artiklis 3 sätestatud toiduensüümi määratlusele või mitte;
- b) kas konkreetne toit kuulub toiduensüüme käsitlevas ühenduse loetelus toodud toidu kategooriasse.

III PEATÜKK

MÄRGISTAMINE

Artikkel 10

Nende toiduensüümide ja toiduensüümi preparaate märgistamine, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale

1. Toiduensüümid ja toiduensüümi preparaadid, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale ja mida müüakse kas eraldi või omavahel ja/või muude direktiivi 2000/13/EÜ artikli 6 lõikes 4 määratletud toidu koostisosadega segatuna, võib turustada üksnes käesoleva määruse artiklis 11 ettenähtud märgistusega, mis peab olema selgesti nähtav, loetav ja kulumiskindel. Artiklis 11 sätestatud märgistusel esitatud teave peab olema ostjatele hõlpsasti arusaadavas keeles.

2. Liikmesriik, kus toodet turustatakse, võib vastavalt asutamislepingule omaenda territooriumil ette näha artiklis 11 sätestatud märgistamisandmete esitamise ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles, mille määrab kõnealune liikmesriik. See ei välista kõnealuste märgistamisandmete esitamist mitmes keeles.

Artikkel 11

Üldnõuded nende toiduensüümide ja toiduensüümi preparaate märgistamiseks, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale

1. Kui toiduensüüme ja toiduensüümi preparaate, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale, müüakse eraldi või omavahel ja/või teiste toidu koostisosadega segatuna, peavad nende pakendile või mahutile olema märgitud järgmised andmed:

- a) käesolevas määruses iga toiduensüümi kohta sätestatud nimi või müüginimetus, mis sisaldab iga toiduensüümi nime või nime puudumisel iga toiduensüümi kirjeldust, mis on piisavalt täpne, et eristada seda toodetest, millega seda segi võib ajada;
- b) märke „toiduks” või märke „piiratud kasutamine toidus” või täpsem viide selle kavandatud kasutamisele toidus;
- c) vajaduse korral ladustamise ja/või kasutamise eritingimused;
- d) partii või seeria identifitseerimistähis;
- e) kasutusjuhised, kui nende märkimata jätmine takistaks toiduensüümi otstarbekohast kasutamist;
- f) valmistaja, pakendaja või müüja nimi või ärinimi ja aadress;
- g) teave iga toidus koguselisele piiramisele kuuluva komponendi või komponentide rühma maksimaalse koguse kohta ja/või selge ning hõlpsasti arusaadav asjakohane teave, mis võimaldab ostjal järgida käesolevat määrust või muud asjaomast ühenduse õigust; kui sama koguselist piirangut kohaldatakse eraldi või kombineeritult kasutatava komponentide rühma suhtes, võib kombineeritud osakaalu märkida üheainsa arvuna; koguseline piirang tuleb märkida kas arvuna või *quantum satis* põhimõttel;
- h) netokogus;
- i) toiduensüümi(de) toime;
- j) minimaalne säilivusaeg või realiseerimise ja tarvitamise lõpp-tähtpäev;
- k) vajaduse korral andmed toiduensüümi või muude ainete kohta, millele on osutatud käesolevas artiklis ja mis on loetletud direktiivi 2000/13/EÜ IIIa lisas.

2. Kui toiduensüüme ja/või toiduensüümi preparaate müüakse omavahel ja/või muude toidu koostisosadega segatuna, peab nende pakendile või mahutile olema märgitud kõigi koostisosade loetelu kahanevas järjestuses vastavalt nende osale kogukaalust.

3. Toiduensüümi preparaate pakendile või mahutile peab olema märgitud kõigi komponentide loetelu kahanevas järjestuses vastavalt nende osale kogukaalust.

4. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3 võib lõike 1 punktides e-g ning lõigetes 2 ja 3 nõutud andmed märkida vaid saatedokumentidesse, mis tuleb esitada kättetoimetamise hetkel või enne seda, kui kõnealuse toote pakendi või mahuti hõlpsasti nähtavale osale on kantud märke „mitte jaemüügiks”.

5. Erandina lõigetest 1, 2 ja 3, võib juhul, kui toiduensüüme ja toiduensüümi preparaate tarnitakse tsisternides, kõik andmed esitada üksnes saatedokumentides, mis tuleb esitada kättetoimetamisel.

Artikkel 12

Lõpptarbijale müügiks ette nähtud toiduensüümide ja toiduensüümi preparaate märgistamine

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/13/EÜ, nõukogu 14. juuni 1989. aasta direktiivi 89/396/EMÜ (toidupartiide tähistamise ja märgistamise kohta)⁽¹⁾ ja määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaldamist, võib lõpptarbijale müügiks ette nähtud toiduensüüme ja toiduensüümi preparaate, mida müüakse eraldi või omavahel ja/või muude toidu koostisosadega segatuna, turustada vaid juhul, kui nende pakendile on kantud järgmised andmed:

- a) käesolevas määruses iga toiduensüümi kohta sätestatud nimi või müüginimetus, mis sisaldab iga toiduensüümi nime või nime puudumisel iga toiduensüümi kirjeldust, mis on piisavalt täpne, et eristada seda toodetest, millega seda segi võib ajada;
- b) märke „toiduks” või märke „piiratud kasutamine toidus” või täpsem viide selle kavandatavale kasutamisele toidus.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud andmete suhtes kohaldatakse vastavalt direktiivi 2000/13/EÜ artikli 13 lõiget 2.

⁽¹⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 21. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 92/11/EMÜ (EÜT L 65, 11.3.1992, lk 32).

*Artikkel 13***Muud märgistamisnõuded**

Artikleid 10–12 kohaldatakse, ilma et see piiraks selliste üksikasjalikumate või ulatuslikumate õigus- ja haldusnormide kohaldamist, mis käsitlevad kaalu või mõõtmeid, või mida kohaldatakse ohtlike ainete ja valmististe esitusviisi, liigitamise, pakendamise ja märgistamise suhtes või selliste ainete ja valmististe transpordi suhtes.

IV PEATÜKK

MENETLUSSÄTTED JA RAKENDAMINE*Artikkel 14***Teatamiskohustus**

1. Toiduensüümi tootja või kasutaja teatab komisjonile viivitamatult mis tahes uuest teadus- või tehnikaalasest teabest, mis võib mõjutada toiduensüümi ohutuse hindamist.
2. Käesoleva määruse alusel juba heakskiidu saanud toiduensüümi puhul, mille valmistamisel kasutatud tootmismeetodid või lähteained erinevad oluliselt Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „toiduohutusamet“) poolt riskihindamisel analüüsitud, esitab tootja või kasutaja enne toiduensüümi turustamist komisjonile vajalikud andmed selleks, et toiduohutusamet saaks toiduensüümi muudetud tootmismeetodi või omaduste seisukohast hinnata.
3. Toiduensüümi tootja või kasutaja teavitab komisjoni viimase nõudmisel toiduensüümi tegelikust kasutamisest. Komisjon teeb selle teabe liikmesriikidele kättesaadavaks.

*Artikkel 15***Komitee**

1. Komisjoni abistab toiduahela ja loomatervishoiu alaline komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

*Artikkel 16***Ühtlustatud põhimõtete ühendusepoolne rahastamine**

Käesolevast määrusest tulenevate meetmete rahastamise õiguslik alus on määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 66 lõike 1 punkt c.

V PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED*Artikkel 17***Toiduensüüme käsitleva ühenduse loetelu koostamine**

1. Toiduensüüme käsitlev ühenduse loetelu koostatakse vastavalt lõikele 2 esitatud taotluste alusel.
 2. Huvitatud isikud võivad esitada taotlused toiduensüümi kandmiseks ühenduse loetelusse.
- Taotluste esitamise tähtaeg on 24 kuud pärast määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 9 lõike 1 kohaselt kehtestatud rakendusmeetmete kohaldamise kuupäeva.
3. Komisjon asutab kõigi toiduensüümide registri (edaspidi „register“), mille kandmist ühenduse loetelusse kaalutakse ja mille kohta on käesoleva artikli lõike 2 kohaselt esitatud määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 9 lõikes 1 sätestatud nõuete kohasuse kriteeriumidele vastav taotlus. Register avalikustatakse.

Komisjon edastab taotlused arvamuse saamiseks toiduohutusametile.

4. Kui toiduohutusamet on esitanud arvamuse kõigi registreeritud toiduensüümide kohta, võtab komisjon ühenduse loetelu vastu määruses (EÜ) nr .../2008 (*) sätestatud korras.

Erandina sellest korrast:

- a) ei kohaldata määruse (EÜ) nr .../2008 artikli 5 lõiget 1 toiduohutusameti arvamuse vastuvõtmise suhtes;
- b) võtab komisjon ühenduse loetelu esmakordselt vastu pärast seda, kui toiduohutusamet on esitanud arvamuse kõigi registreeritud toiduensüümide kohta.

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

5. Kõik käesoleva artikli kohaldamisel asjakohased üleminekumeetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas seda täiendades, võetakse vajaduse korral vastu vastavalt artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 18

Üleminekumeetmed

1. Olenemata käesoleva määruse artiklitest 7 ja 17 sisaldab koostatav ühenduse loetelu järgmisi toiduensüüme:

- a) E 1103 invertaas ja E 1105 lüsosüüm, märkides nende kasutustingimused, mis on täpsustatud direktiivi 95/2/EÜ I lisa ja III lisa C osas;
- b) ureaas, beeta-glükanaas ja lüsosüüm veinis kasutamiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1493/1999 ja kõnealuse määruse rakenduseeskirjadele.

2. Toiduensüüme, toiduensüümi preparaate ja toiduensüüme sisaldavat toitu, mis viidi turule või märgistati enne ... (*) ning mis ei vasta artiklite 10–12 sätetele, võib turustada minimaalse säilivusaja või realiseerimise ja tarvitamise lõpptähtpäeva lõpuni.

Artikkel 19

Direktiivi 83/417/EMÜ muutmise

Direktiivi 83/417/EMÜ I lisa III osa punkti d taanded asendatakse järgmisega:

„— laap, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 mis käsitleb toiduensüüme ning nõuetele ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, ja nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ning määrust (EÜ) nr 258/97 (*);

— muud piima kalgendavad ensüümid, mis vastavad määruse (EÜ) nr .../2008 nõuetele.

(*) ELT L ...”.

Artikkel 20

Määruse (EÜ) nr 1493/1999 muutmise

Määruse (EÜ) nr 1493/1999 artiklisse 43 lisatakse järgmine lõige:

(*) 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

„3. Ensüümid ja ensüümsed preparaadid, mida kasutatakse IV lisa loetletud tunnustatud veinivalmistustavade ja -menetluste puhul, peavad vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 mis käsitleb toiduensüüme nõuetele ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, ja nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ning määrust (EÜ) nr 258/97 (*).

(*) ELT L ...”.

Artikkel 21

Direktiivi 2000/13/EÜ muutmise

Direktiivi 2000/13/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 6 lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) „koostisosa” — toidu tootmisel või valmistamisel kasutatav mis tahes aine, sealhulgas lisaained ja ensüümid, mida valmistoodete — ka muudetud kujul — sisaldab”;

b) punkti c alapunktis ii asendatakse sissejuhatav sõna „lisaained” sõnadega „lisaained ja ensüümid”;

c) punkti c alapunktis iii asendatakse sõnad „lisaainete või lõhna- ja maitseainete” sõnadega „lisaainete või ensüümide või lõhna- ja maitseainete”.

2. Artikli 6 lõikesse 6 lisatakse järgmine taane:

„— kõik ensüümid peale lõike 4 punkti c alapunktis ii osutatute tähistatakse ühe nimetusega II lisa loetletud koostisosade rühmade nimetustest, millele järgneb nende täpne nimetus”.

Artikkel 22

Direktiivi 2001/112/EÜ muutmise

Direktiivi 2001/112/EÜ I lisa II osa lõike 2 neljas, viies ja kuues taane asendatakse järgmisega:

„— Pektolüütilised ensüümid, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 mis käsitleb toiduensüüme nõuetele ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ) nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, ja nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ning määrust (EÜ) nr 258/97 (*);

- Proteolüütilised ensüümid, mis vastavad määruse (EÜ) nr .../2008 nõuetele;
- Amüloolüütilised ensüümid, mis vastavad määruse (EÜ) nr .../2008 nõuetele;

(¹) ELT L ...”.

Artikkel 23

Määruse (EÜ) nr 258/97 muutmine

Määruse (EÜ) nr 258/97 artikli 2 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

- „d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 mis käsitleb toiduensüüme reguleerimise-
lasse kuuluvad toiduensüümid ning millega muudetakse
nõukogu direktiivi 83/417/EMÜ, nõukogu määrust (EÜ)

nr 1493/1999, direktiivi 2000/13/EÜ, ja nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ ning määrust (EÜ) nr 258/97 (¹) .

(¹) ELT L ...”.

Artikkel 24

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artiklit 4 kohaldatakse alates ühenduse loetelu kohaldamise kuupäevast. Selle kuupäevani kohaldatakse liikmesriikides toiduensüümid ja toiduensüümidega toodetud toidu turule viimist ja kasutamist reguleerivaid kehtivaid siseriiklikke õigusnorme.

Artikleid 10–13 kohaldatakse alates ... (*).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, ...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) 12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon võttis 28. juulil 2006. aastal vastu ettepaneku, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust toiduensüümide kohta ⁽¹⁾. Ettepaneku aluseks on Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 95.

Euroopa Parlament võttis oma arvamuse vastu esimesel lugemisel 10. juulil 2007 ⁽²⁾.

Pärast Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastuvõetud arvamuse saamist esitas komisjon 24. oktoobril 2007. aastal muudetud ettepaneku ⁽³⁾.

Nõukogu võttis oma ühise seisukoha vastu 10. märtsil 2008. aastal vastavalt asutamislepingu artikli 251 lõikele 2.

Töö käigus võttis nõukogu arvesse ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. aprillil 2007. aastal vastu võetud arvamuse ⁽⁴⁾.

II. EESMÄRK

Kavandatud määrusega — mis on osa neljast ettepanekust koosnevast paketist, mille eesmärk on põhjalikult läbi vaadata ühenduse eeskirjad toidu kvaliteedi parandamise ainete kohta — luuakse esimest korda ühtlustatud eeskirjad toidus kasutatavate ensüümide kohta, kehtestatakse ühenduse loetelu toiduensüümidest ning eeskirjad toiduensüümide ja toiduensüümi preparaate margistamise kohta.

Ühtlustatud eeskirjade eesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, sealhulgas õiglased tavad toiduainetekaubanduses ning kõrgetasemeline inimeste tervise, tarbijate huvide ja keskkonna kaitse.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS

1. Sissejuhatavad märkused

Ühises seisukohas on kajastatud komisjoni ettepaneku nõukogus analüüsimise tulemusi. Nõukogu viis teksti sisse rea muudatusi, millest mõned tulenesid Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutest. Nõukogu viis omal algatusel kolme valdkondlikusse ettepanekusse nende sätete ühtlustamise eesmärgil sisse mõned Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutest. Nõukogu poolt sisse viidud muudatused võib kokku võtta järgmiselt:

— *Üheainsa õigusliku aluse eelistamine*: asutamislepingu artikkel 95 (kooskõlas muudatusettepanekuga 35)

Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ⁽⁵⁾ tuleb õigusakti õiguslik alus kindlaks määrata, võttes arvesse kõnealuse akti eesmärki ja sisu. Kui ühenduse meetme analüüsimisel selgub, et meetmel on kaks eesmärki või see koosneb kahest komponendist, millest üht võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, teine on aga vaid juhuslik, siis peab õigusakt toetuma üheleainsale õiguslikule alusele — nimelt sellele, mida nõuab peamine või ülekaalus olev eesmärk või komponent ⁽⁶⁾. Antud juhul leidis nõukogu, et ettepaneku põllumajanduslikud aspektid on vaid juhuslikud, samas kui siseturuga seotud siht on peamine või ülekaalus olev eesmärk või komponent ja seega kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga, ning otsustas jätta artikli 95 ainsaks õiguslikuks aluseks.

⁽¹⁾ KOM(2006) 425 lõplik.

⁽²⁾ Dok 11641/07 CODEC 777.

⁽³⁾ KOM(2007) 670 lõplik

⁽⁴⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 34.

⁽⁵⁾ Vt kohtuasi C-45/86: komisjon v. nõukogu, EKL 1987, lk 1493, lõige 11; kohtuasi C-300/89: komisjon v. nõukogu (titaandioksiid), EKL 1991, lk I-2867, lõige 10; kohtuasi C-268/94: Portugal v. nõukogu, EKL 1996, lk I-6177, lõige 22; ja kohtuasi C-176/03: komisjon v. nõukogu, EKL 2005, lk I-0000, lõige 45.

⁽⁶⁾ Vt kohtuasi C-36/98: Hispaania v. nõukogu, EKL 2001, lk I-779, lõige 59. kohtuasi C-211/01: komisjon v. nõukogu, EKL 2003, lk I-8913, lõige 39; ja kohtuasi C-338/01: komisjon v. nõukogu, EKL 2004, lk I-4829, lõige 55.

— *Tarbija eksitamine* (kooskõlas muudatusettepanekuga 4)

Nõukogu lisas põhjendusse 6 selliseid elemente, mis kaasavad tarbija eksitamise mõiste.

— *Keskkonnakaitse*

Nõukogu leidis, et toiduensüümide lubamisel tuleb lisaks teaduslikele tõenditele arvesse võtta ka teisi asjakohaseid tegureid, näiteks keskkonnakaitset. Ühtlasi võttis nõukogu määruse eesmärkide hulka viite keskkonnakaitsele.

— *Kontrolliga regulatiivmenetlus* (kooskõlas muudatusettepanekutega 28 ja 30)

Nõukogu kohandas ettepanekut uute komiteemenetluse eeskirjadega, nõudes määrust täiendavate meetmete vastuvõtmisel kontrolliga regulatiivmenetluse kohaldamist.

— *Tõlgendusotsuste allutamine regulatiivmenetlusele*

Nõukogu koondas kõik tõlgendusotsuseid käsitlevad sätted ühteainsasse uude artiklisse ning allutas nad, juhul kui nad ei täienda kavandatud määrust, kontrollita regulatiivmenetlusele.

— *Üleminekumeetmed juba turul olevate toodete jaoks* (kooskõlas muudatusettepanekuga 36)

Nõukogu nägi ette üheaastase üleminekuaja arvates kavandatud määruse jõustumisest. Selle aasta jooksul seaduslikult turule viidud või märgistatud toiduaineid võib turustada kuni nende minimaalse säilimisaja või kasutustähtaja lõpuni.

— *Säte, millega keelatakse nõuetele mittevastavate toiduensüümide turuleviimine* (kooskõlas muudatusettepanekuga 15)

Selguse, õiguskindluse ja turu nõuetekohase toimimise huvides lisas nõukogu artikli nõuetele mittevastavate toiduensüümide turuleviimise keelamise kohta. See on kooskõlas ettepanekutega toidu lõhna- ja maitseainete ning lisaainete kohta.

— *Lubade andmine ensüümidele*, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) ⁽¹⁾ reguleerimisalasse (kooskõlas muudatusettepanekutega 7 ja 34 (teine osa))

Nõukogu on nõus sellega, et mis tahes aine osas võib üheaegselt läbi viia kaks lubamismenetlust. Nõukogu tegi selle põhimõttega seoses mõned redaktsioonilised muudatused, et viia säte paremini vastavusse määrusega (EÜ) nr 1829/2003.

— *Märgistamine*

Nõukogu lihtsustas ja tugevdas märgistamissätteid, järgides sealjuures erinevust „ettevõtelt ettevõttele” märgistamise ja müügiks lõpptarbijale mõeldud toodete märgistamise vahel. Kuigi nõukogu organiseeris märgistamispeatüki Euroopa Parlamendi soovitatust erineval viisil, on selle sisu aluseks olevad põhimõtted kooskõlas muudatusettepanekutega 21 (esimene ja teine osa), 22, 23, 24, 25 ja 27.

Komisjon oli nõus nõukogus kokku lepitud ühise seisukohaga.

⁽¹⁾ ELT L 268, 18. 10.2003, lk 1.

2. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Euroopa Parlament võttis 10. juuli 2007. aasta täiskogu istungil vastu 33 ettepanekut määruse ettepaneku muutmiseks.

Nõukogu võttis oma ühisesse seisukohta, kas täielikult või põhimõtteliselt, 21 muudatusettepanekut.

a) Ühisesse seisukohta võetud muudatusettepanekud

Lisaks eespool, 1. osas nimetatud muudatusettepanekutele võeti ühisesse seisukohta, kas täielikult või põhimõtteliselt, teisi Euroopa Parlamendi esimesel lugemise tehtud muudatusettepanekuid, mille eesmärk on parandada või täpsustada määruse ettepaneku teksti, eelkõige muudatusettepanekuid 10, 12 (esimene osa), 14 (kolmas ja viies osa), 16 (teine osa), 20, 31, 34 (esimene osa).

b) Väljajäetud muudatusettepanekud ⁽¹⁾

Nõukogu ei saanud järgmistel põhjustel kõiki muudatusettepanekuid vastu võtta:

- *Toitumiseesmärgil ja seedimise hõlbustamiseks kasutatavad ensüümid* (muudatusettepanekud 3, 11, ja 12 — põhjendus 4, artikli 2 lõike 2 punkt c (uus), artikli 2 lõige 4)

Nõukogu leiab, et ei ole vajadust selgesõnaliselt mainida, et otse inimtarbimiseks mõeldud toiduensüümid (näiteks toitumiseesmärgil või seedimise hõlbustamiseks kasutatavad ensüümid) on kavandatava määruse reguleerimisalast välja jäetud. Tegelikult hõlmab kavandatava määruse reguleerimisala üksnes selliseid ensüüme mida lisatakse toidule tehnoloogilise funktsiooni täitmiseks.

Muudatusettepaneku 12 (esimese osa) puhul rõhutab nõukogu selliste kultuuride väljajätmist, mida traditsiooniliselt kasutatakse toiduainete (nt juustu, veini jms) tootmisel, ning mis võivad juhuslikult toota ensüüme. Sõna „traditsiooniliselt” väljajätmine laiendaks väljajätu ulatust ja tooks kaasa selle, et ei reguleerita kultuure, mida lisatakse toidule nende tekitatud ensüümi tehnoloogilise toime (nt säilitamine) tõttu.

- *Tarbijale kasulikud ensüümid* (muudatusettepanekud 4, 16 (kolmas osa) — põhjendus 6, artikli 6 punkt c)

Kavandatav määrus hõlmab ensüüme, mida lisatakse toidule nende tehnoloogilise toime pärast, ning seega vähendab kõnealuste ensüümide kasutamine enamikul juhtudest tootmisprotsessi kahjulikku mõju keskkonnale, mis on tarbijale kasulik pigem kaudselt kui otseselt.

- *Geneetiliselt muundatud organismid (GMOd)*

- a) *GMOde märgistamine* (muudatusettepanekud 14 (neljas osa), 32, 37 (punkt ba), 38 — artikli 3 lõige 3 (uus), artikkel 13, artikli 21 lõige 2 ja põhjendus 11)

Nii nagu mainitud põhjenduses 17, jäävad toiduensüümide suhtes kehtima Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ (toiduainete märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽²⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) ⁽³⁾ kindlaks määratud tingimused. Nõukogu kasutas ettevaatlikku lähenemisviisi ega võtnud vastu muudatusettepanekuid, mille mõju oleks võinud sekkuda kehtivate horisontaalsete määruste reguleerimisalasse.

⁽¹⁾ Artiklite numeratsioon käesolevas osas viitab ühise seisukoha tekstile.

⁽²⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2007/68/EÜ (ELT L 310, 28.11.2007, lk 11).

⁽³⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

- b) Määruses (EÜ) nr 1830/2003 määratletud kordumatu tunnus (muudatusettepanek 18 — artikli 7 lõike 2 punkt b)

Proportsionaalsust ja lihtsustamist silmas pidades jättis nõukogu välja viite, milles nõutakse, et ühenduse toiduensüümide loetellu kantud ensüümi spetsifikatsioonis oleks ära märgitud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 1830/2003 (milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust) ⁽¹⁾ määratletud GMOde kordumatu tunnus. Asjakohasel juhul piisab kõnealuse teabe hõlmamiseks artikli 6 lõike 2 punktis b sätestatust. Seega on muudatus 18 üleaarne.

- Nõuded, mida on juba käsitletud määruses (EÜ) nr 178/2002 toidualaste õigusnormide üldiste põhimõtete ja nõuete kohta (muudatusettepanekud 6, 8 ja 16)

- a) Ettevaatuspõhimõte (muudatusettepanekud 6 ja 16 (esimene osa) põhjendus 9 ja artikkel 6):

Ettevaatuspõhimõte on üks üldpõhimõtetest, millel põhinevad üldised toidualased õigusnormid ⁽²⁾. Järelikult kehtib põhimõte kavandatud määruse suhtes, ilma et sellele oleks vaja erilist viidata. Lisaks võib ettevaatuspõhimõtet vastavalt Euroopa Parlamendi soovitusele riskianalüüsi raames arvesse võtta üksnes seoses riskide juhtimisega, mitte kunagi aga riskide hindamise etapil.

- b) Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) arvamuste avaldamine (muudatusettepanek 8 — põhjendus 14)

EFSA arvamuste avaldamine on juba sätestatud määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 38 lõike 1 punktis b.

- Ümberhindamine iga 10 aasta järel (muudatusettepanek 9 — põhjendus 19)

Nõukogu on seisukohal, et pideva vaatluse ning vajaduse korral tingimuste muutumisest ja uuest teadusinfost tuleneva ümberhindamise süsteemiga tagatakse toidu ohutus. Veel üks täiendav läbivaatamine iga 10 aasta järel kujutaks endast tarbetut halduskoormust tootjate, kasutajate, Euroopa Toiduohutusameti, komisjoni ja liikmesriikide jaoks.

- Otsused, mis esitatakse kontrollita komiteemenetlusse (muudatusettepanek 13 — artikli 9 punkt a)

Otsused selle kohta, kas teatav aine kuulub kavandatava määruse reguleerimisalasse või mitte, on tõlgenduslikku laadi ega täienda määrust. Seetõttu ei rakendata nende suhtes kontrolliga regulatiivmenetlust.

- Ensüümide mõiste määratlus (muudatusettepanekud 14 ja 17 — artikli 3 lõige 2 ja artikli 7 lõike 2 punkt a)

Käesoleva määruse subjektiks on toiduensüümid, mille mõiste on juba määratletud. Ensüümide mõiste täiendav määratlemine tundus olevat ebaoluline.

- Loetellu kantud toiduensüümide spetsifikatsioonid (muudatusettepanek 19 — artikli 7 lõike 2 punktid c–f)

Artikli 7 lõike 2 punktides c–e eelistas nõukogu sätestada teatavad spetsifikatsioonid üksnes juhul ja mitte sagedamini kui vajalik.

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 24.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 34).

Artikli 7 lõike 2 punkti f suhtes leidis nõukogu, et sõnad „vajaduse korral” tuleks alles jätta. Vajadus sellise märgistamise järele esineb üksnes piiratud arvul juhtudest, kus toidu füüsikalised omadused on toiduensüümi kasutamise tõttu muutunud. Vaid sellistel juhtudel tuleb tarbijat asjaoludest teavitada.

— *Märgistamine*

Kuigi nõukogu organiseeris märgistamispeatüki Euroopa Parlamendi soovitatust erineval viisil, on selle sisu aluseks olevad põhimõtted kooskõlas mõnede muudatusettepanekutega, mis on seotud artiklitega 10–13. Ent nõukogu ei saanud nõustuda mõne Euroopa Parlamendi soovitatud muudatusettepanekuga, leides, et vastavad sätted on juba lülitatud määrusesse või osaks teistest ühenduse õigusaktidest.

Muudatusettepanekus 21 (kolmas osa) nõutakse, et märgistusse lisataks teave ensüümide suures koguses kasutamise kõrvaltoime kohta. Ent EFSA võttis sellise teabe juba hindamismenetluse käigus arvesse ning asjakohasel juhul toiduensüümile loa väljastamine sõltub nõuetekohaste kasutustingimuste olemasolust.

Muudatusettepanekud 32 ja 37 (viimane osa) ei ole kokkusobivad direktiiviga 2000/13/EÜ, mis arwab märgistamiskohustusest välja abiained, st ained, mis esinevad lõpptootes ainult tehniliselt vältimatute jääkidena ning millel ei ole toidule tehnoloogilist mõju.

Muudatusettepanekus 37 (teine osa) nõutud teabest ensüümi tehnoloogilise toime kohta ei oleks mittespetsialistidel kasu.

— *Kiirmenetlus praegu turul olevate ensüümide jaoks* (muudatusettepanek 29 — artikli 17 lõike 4 punkt c (uus))

Nõukogu leiab, et kõigi toiduensüümide suhtes tuleks kohaldada ühesugust ohutuse hindamise menetlust, mille viib läbi ühenduse riskihindamisasutus EFSA.

Muudatusettepanek 2 on redaktsioonilist laadi ja seda ei võetud vastu.

IV. JÄRELDUSED

Nõukogu usub, et ühine seisukoht kajastab probleemide ja huvide tasakaalu, millega järgitakse määruse eesmärke. Nõukogu ootab konstruktiivseid arutelusid Euroopa Parlamendiga, et võtta määrus kiirelt vastu ning tagada seega kõrgetasemeline inimeste tervise ja tarbijate huvide kaitse.

Nõukogu ühine seisukoht (EÜ) nr 9/2008,**10. märts 2008,**

eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr .../2008, mis käsitleb toidus kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi ning millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 1576/89 ja (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

(2008/C 111 E/04)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu 22. juuni 1988. aasta direktiivi 88/388/EMÜ (toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning nende tootmiseks vajalikke lähtematerjale käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ tuleb tehnika ja teaduse arengut arvestades ajakohastada. Direktiiv 88/388/EMÜ tuleks selguse ja tõhususe huvides asendada käesoleva määrusega.
- (2) Nõukogu 22. juuni 1988. aasta otsuses 88/389/EMÜ (komisjoni kehtestatava lõhna- ja maitseainete valmistamisel kasutatavate lähtematerjalide ja -ainete loendi kohta) ⁽⁴⁾ nähakse ette kõnealuse loendi koostamine 24 kuu jooksul pärast otsuse vastuvõtmist. Kõnealune otsus on praeguseks vananenud ja tuleks kehtetuks tunnistada.
- (3) Komisjoni 16. jaanuari 1991. aasta direktiivis 91/71/EMÜ (millega täiendatakse nõukogu direktiivi 88/388/EMÜ toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning nende tootmiseks vajalikke lähtematerjale käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽⁵⁾ sätestatakse lõhna- ja maitseainete märgistamiseskirjad. Need eeskirjad asendatakse käesoleva määrusega ja direktiiv tuleks nüüd kehtetuks tunnistada.

⁽¹⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 34.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. juuli 2007. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 10. märtsi 2008. aasta ühine seisukoht, Euroopa Parlamendi ... seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

⁽³⁾ EÜT L 184, 15.7.1988, lk 61. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

⁽⁴⁾ EÜT L 184, 15.7.1988, lk 67.

⁽⁵⁾ EÜT L 42, 15.2.1991, lk 25.

- (4) Ohutu ja tervisliku toidu vaba liikumine on siseturu oluline aspekt ning mõjutab oluliselt inimeste tervist ja heaolu ning nende sotsiaalseid ning majanduslikke huve.

- (5) Et kaitsta inimeste tervist, peaks käesolev määrus hõlmama lõhna- ja maitseaineid, lõhna- ja maitseainete lähtematerjale ning lõhna- ja maitseaineid sisaldavat toitu. See peaks hõlmama ka teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi, mida lisatakse toidule peamiselt lõhna ja maitse andmise eesmärgil ning mis suurendavad oluliselt teatavate looduslikult esinevate soovimatute ainete esinemist toidus (edaspidi „lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosad“), nende lähtematerjale ja neid sisaldavat toitu.

- (6) Käesoleva määruse reguleerimisalasse ei kuulu toored toidud, mida ei ole mingil viisil töödeldud, ja sellised mitteliitoidud nagu vürtsid, ürdid, tee ja tõmmised (näiteks puuvilja-, marja- või taimetõmmis) ning samuti vürtsi- ja/või ürdisegud, teesegud ja segud tõmmisteks, kui neid ei tarbita sellisena ega/või lisata toidule.

- (7) Lõhna- ja maitseaineid ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi tuleks kasutada vaid juhul, kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud kriteeriumidele. Need peavad olema kasutamisel ohutud ja seetõttu tuleks teatavate lõhna- ja maitseainete puhul viia läbi riskihindamine, enne kui neid võib lubada toidus kasutada. Nende kasutamine ei tohi tarbijat eksitada ja seetõttu tuleks nende esinemisele toidus alati asjakohase märgistusega osutada. Tarbija eksitamine hõlmab kasutatud koostisosa laadi, värskuse ja kvaliteediga, toote või tootmisprotsessi looduslikkuse või toote toiteväärtusega seotud küsimusi, kuid ei piirdu nendega. Lõhna- ja maitseainete kasutamise lubamisel tuleks samuti arvestada muid asjakohaseid tegureid, sh ühiskondlikke, majanduslikke, traditsioonidega seonduvaid, eetilisi ja keskkonnategureid ning kontrolli teostatavust.

- (8) 1999. aastast alates on toidu teaduskomitee ja seejärel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidu-ala õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu

- ohutusega seotud menetlused⁽¹⁾ loodud Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) avaldanud arvamust mitmete lõhna- ja maitseainete ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade lähtematerjalides looduslikult esinevate ainete kohta, mis Euroopa Nõukogu lõhna- ja maitseühendite ekspertkomisjoni arvamuse kohaselt on toksikoloogiliselt ohtlikud. Aineid, mille toksikoloogilist ohtlikkust on kinnitanud toidu teaduskomitee, tuleks käsitada soovimatute ainetena, mida ei tohiks sellisena toidule lisada.
- (9) Soovimatud ained võivad nende loodusliku taimedes esinemise tõttu esineda lõhna- ja maitsepreparaatides ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosades. Taimi kasutatakse traditsiooniliselt toiduna või toidu koostisosadena. Tuleks kehtestada asjakohased maksimumaalsed piirmäärad nende soovimatute ainete esinemise kohta sellises toidus, millest neid aineid kõige enam omastatakse, arvestades nii inimeste tervise kaitsmise vajadust kui nende ainete vältimatut esinemist traditsioonilistes toitudes.
- (10) Teatavate looduslikult esinevate soovimatute ainete maksimumaalsed piirmäärad peaksid keskenduma toidule või toidurühmadele, mille kaudu neid aineid kõige rohkem omastatakse. See võimaldaks liikmesriikidel korraldada riskidest lähtuvaid kontrolle kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimiseks⁽²⁾. Toidutootjad on siiski kohustatud mis tahes toidu valmistamisel, kui nad kasutavad lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosasid ja/või lõhna- ja maitseaineid, nende ainete esinemist arvesse võtma, tagamaks, et turule ei viida ohtlikku toitu.
- (11) Ühenduse tasandil tuleks kehtestada sätteid nende teatavate taimsete, loomsete, mikrobioloogiliste või mineraalsete materjalide kasutamise keelamiseks või piiramiseks, mis lõhna- ja maitseainete ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade tootmisel ja nende kasutamisel toidu tootmisel ohustavad inimeste tervist.
- (12) Riskihindamist peaks läbi viima toiduohutusamet.
- (13) Ühtlustamise tagamiseks tuleks hindamisele kuuluvate lõhna- ja maitseainetega ning lähtematerjalidega seotud riske hinnata ning lõhna- ja maitseained ning lähtematerjalid heaks kiita vastavalt menetlusele, mis on sätestatud ... määruses (EÜ) nr .../2008 (millega kehtestatakse toidu lisainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus)⁽³⁾.
- (14) Lõhna- ja maitseühendid on kindlaksmääratud keemilised ained, mis hõlmavad keemilise sünteesi teel saadud või keemilist töötlemist kasutades eraldatud lõhna- ja maitseühendeid, ning looduslikud lõhna- ja maitseühendid. Hetkel viiakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. oktoobri 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 2232/96 (milles sätestatakse ühenduse menetlus toiduainetes kasutatud või kasutatavate lõhna- ja maitseainete suhtes)⁽⁴⁾ ellu lõhna- ja maitseühendite hindamiskava. Kõnealuse määruse kohaselt tuleb viie aasta jooksul pärast nimetatud kava vastuvõtmist võtta vastu lõhna- ja maitseühendite loend. Selle loendi vastuvõtmiseks tuleks määrata uus tähtpäev. Tehakse ettepanek selle loendi lisamiseks määruse (EÜ) nr .../2008 artikli 2 lõikes 1 osutatud loetellu^(*).
- (15) Lõhna- ja maitsepreparaadid on lõhna- ja maitseained, mis ei ole kindlaksmääratud keemilised ained ja mis saadakse asjakohaste füüsikaliste, ensümaatiliste või mikrobioloogiliste protsesside kaudu taimse, loomse või mikrobioloogilise päritoluga materjalidest, mis esinevad kas töötlemata kujul või on töödeldud inimtoiduks. Toidust toodetud lõhna- ja maitsepreparaadid ei vaja toidus kasutamiseks hindamist ega heakskiitmist, kui nende ohutus on väljaspool kahtlust. Materjalist, mis ei ole toit, toodetud lõhna- ja maitsepreparaatide ohutust tuleks hinnata ja see heaks kiita.
- (16) Määruses (EÜ) nr 178/2002 on toit määratletud kui töödeldud, osaliselt töödeldud või töötlemata aine või toode, mis on ette nähtud inimestele tarvitamiseks või mille puhul põhjendatult eeldatakse, et seda tarvitavad inimesed. Taimse, loomse või mikrobioloogilise päritoluga materjale, mille kohta on piisavalt tõendeid, et neid on siiani kasutatud lõhna- ja maitseainete tootmiseks, käsitatakse sel eesmärgil toidus kasutatavate materjalidena, kuigi mõnda neist lähtematerjalidest, nagu roosi- puud ja maasikalehti, ei ole võib-olla sellisena toidus kasutatud. Neid ei ole vaja hinnata.
- (17) Samuti ei ole vaja hinnata ega heaks kiita toidust kindlaksmääratud tingimustes termilisel töötlemisel toodetud lõhna- ja maitseainete toidus kasutamist, kui nende

⁽¹⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 3).

⁽²⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1. Parandatud versioon ELT L 191, 28.5.2004, lk 1. Määrust on muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1791/2006 (ELT L 363, 20.12.2006, lk 1).

⁽³⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 299, 23.11.1996, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

^(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

ohutus on väljaspool kahtlust. Materjalist, mis ei ole toit, või tingimustes, mis ei vasta teatavatele tootmistingimustele, termilisel töötlemisel toodetud lõhna- ja maitseainete ohutust tuleks siiski hinnata ning see heaks kiita.

- (18) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. novembri 2003. aasta määruses (EÜ) nr 2065/2003 toidus või toidu pinnal kasutatavate või kasutamiseks mõeldud suitsutuspreparaatide kohta ⁽¹⁾ on sätestatud suitsutuspreparaatide ohutuse hindamise ja heakskiitmise menetlus ning selle eesmärk on kasutusluba omavate esmaste suitsutus kondensaatide ja esmaste tõrvafraktsioonide loetelu loomine, mis välistab kõigi teiste preparaate kasutuse.
- (19) Lõhna ja maitse prekursorid, näiteks süsivesikud, oligopeptiidid ja aminohapped, annavad toidu töötlemise ajal toimuva keemilise reaktsiooni kaudu toidule lõhna ja maitse. Toidust toodetud lõhna ja maitse prekursorid ei vaja toidus kasutamiseks hindamist ega heakskiitmist, kui nende ohutus on väljaspool kahtlust. Materjalist, mis ei ole toit, toodetud lõhna ja maitse prekursorite ohutust tuleks siiski hinnata ja see heaks kiita.
- (20) Teisi lõhna- ja maitseaineid, mida eespool nimetatud lõhna- ja maitseainete määratlused ei hõlma, võib toidus kasutada pärast hindamist ja heakskiitmist. Näitena võiks tuua lõhna- ja maitseained, mis saadakse õli või rasva kuumutamisel lühikeseks ajaks äärmiselt kõrgele temperatuurile, mille tulemusel tekib grillilõhn ja -maitse.
- (21) Taimse, loomse, mikrobioloogilise või mineraalse päritoluga materjali, mis ei ole toit, kasutamist lõhna- ja maitseainete tootmiseks võib lubada alles pärast selle ohutuse teaduslikku hindamist. Võib osutada vajalikuks anda luba vaid materjali teatavate osade kasutamiseks või määrata kasutustingimused.
- (22) Lõhna- ja maitseained võivad sisaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrusega (EÜ) nr .../2008 (toidu lisainete kohta) ⁽²⁾ lubatud toidu lisaineid ja/või muid toidu koostisosi tehnilistel põhjustel, näiteks nende säilitamiseks, standardimiseks, lahjendamiseks või lahustamiseks ja stabiliseerimiseks.
- (23) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) ⁽³⁾ reguleerimisalasse

kuuluva lõhna- ja maitseaine või lähtematerjali suhtes tuleks seoses geneetilise muundamise ohutuse hindamisega kohaldada kõnealuse määruse kohast lubade andmise korda, samas kui lõplik luba lõhna- ja maitseaine või lähtematerjali kasutamiseks tuleks anda käesoleva määruse alusel.

- (24) Lõhna- ja maitseainete suhtes jäävad kehtima Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ (toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽⁴⁾ ja vajaduse korral määruses (EÜ) nr 1829/2003 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1830/2003 (milles käsitletakse geneetiliselt muundatud organismide jälgitavust ja märgistamist ning geneetiliselt muundatud organismidest valmistatud toiduainete ja sööda jälgitavust) ⁽⁵⁾ ettenähtud üldised märgistamisnõuded. Lisaks nähakse käesoleva määrusega ette erisätteid nende lõhna- ja maitseainete märgistamise kohta, mida müüakse sellisel kujul valmistajale või lõpp-tarbijale.
- (25) Lõhna- ja maitseühendid või lõhna- ja maitsepreparaadid võivad kanda märget „looduslik” vaid juhul, kui nad vastavad teatavatele kriteeriumidele, mis tagavad, et tarbijad ei eksitata.
- (26) Teabega seotud erinõuded peaksid tagama, et tarbijaid ei eksitata seoses looduslike lõhna- ja maitseainete tootmiseks kasutatud lähtematerjaliga. Eelkõige, kui märget „looduslik” kasutatakse lõhna või maitse kirjeldamiseks, peaksid kasutatud lõhna- ja maitsekomponendid olema täielikult looduslikku päritolu. Lisaks peaks märgistusel olema näidatud lõhna- ja maitseaine lähtematerjal, välja arvatud juhul, kui osutatud lähtematerjalid ei ole toidu lõhnas või maitstes tuntavad. Kui lähtematerjal on märgitud, peaks vähemalt 95 % lõhna- ja maitsekomponendist olema saadud osutatud materjalist. Ülejäänud maksimaalselt 5 % võib kasutada üksnes standardimiseks või näiteks lõhna- ja maitseainele värskema, teravama, küpsema, toorema jne lõhna- ja maitsevarjundi andmiseks. Kui osutatud lähtematerjalist saadud maitse- ja lõhnakomponenti on kasutatud vähem kui 95 % ulatuses ja lähtematerjali lõhn ja maitse on ikkagi tuntavad, tuleks märgistusel ära näidata lähtematerjal koos märkega, et lisatud on teisi looduslikke lõhna- ja maitseaineid, näiteks kakaoekstrakt, millele on lisatud teisi lõhna- ja maitseaineid, et anda sellele banaani lõhna- ja maitsevarjund. Kui looduslike lõhna- ja maitseainete kirjelduses on märgitud lähtematerjal, ei tohiks see lõhna- ja maitsekomponendi osa, mis ei ole saadud sellest lähtematerjalist, reprodutseerida või imiteerida osutatud lähtematerjali lõhna ja maitset.

⁽¹⁾ ELTL 309, 26.11.2003, lk 1.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10.

⁽³⁾ ELTL 268, 18.10.2003, lk 1. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 1981/2006 (ELTL 368, 23.12.2006, lk 99).

⁽⁴⁾ EÜTL 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2007/68/EÜ (ELTL 310, 28.11.2007, lk 11).

⁽⁵⁾ ELTL 268, 18.10.2003, lk 24.

- (27) Tarbijaid tuleks teavitada, kui konkreetse toidu suitsune maitse tuleneb suitsutuspreparaatide lisamisest. Direktiivi 2000/13/EÜ kohaselt ei tohiks märgistus tarbijat eksitada selles suhtes, kas toode on suitsutatud tavapäraselt värske suitsuga või töödeldud suitsutuspreparaatidega. Direktiivi 2000/13/EÜ tuleb kohandada vastavalt käesolevas määruses sätestatud lõhna- ja maitseaine ning suitsutuspreparaadi määratlustele ja mõiste „looduslik“ kasutamisele lõhna- ja maitseainete kirjeldamisel.
- (28) Lõhna- ja maitseühendite tarbimise ja kasutuse andmed on otsustava tähtsusega, et hinnata lõhna- ja maitseühendite ohutust inimeste tervisele. Seetõttu tuleks toidule lisatavate lõhna- ja maitseühendite koguseid korrapäraselt kontrollida.
- (29) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.
- (30) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus muuta käesoleva määruse lisasid ja vastu võtta asjakohased ülemineku-meetmed seoses ühenduse loetelu kehtestamisega. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (31) Kui tungiva kiireloomulisuse tõttu ei ole võimalik kinni pidada kontrolliga regulatiivmenetluse tavapärastest tähtaegadest, peaks komisjonil olema võimalik kohaldada artikli 8 lõikes 2 kirjeldatud meetmete ja käesoleva määruse II–V lisa muutmisel otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikes 6 ette nähtud kiirmenetlust.
- (32) Käesoleva määruse II–V lisa tuleks vajadusel teaduse ja tehnika arengut arvestades kohandada, võttes arvesse teavet, mida on saadud lõhna- ja maitseainete tootjatelt ja kasutajatelt ja/või liikmesriikide teostatud järelevalve ja kontrolli tulemusel.
- (33) Lõhna- ja maitseaineid käsitleva ühenduse õiguse proportsionaalseks ja tõhusaks loomiseks ning ajakohastamiseks on vaja koguda andmeid, jagada teavet ja koordineerida tööd liikmesriikide vahel. Sel eesmärgil võib
- otsustusprotsessi hõlbustamiseks olla kasulik viia läbi uuringuid spetsiifilistel teemadel. On asjakohane, et ühendus rahastab selliseid uuringuid oma eelarvemenetluse osana. Kõnealuste meetmete rahastamine toimub vastavalt määrusele (EÜ) nr 882/2004.
- (34) Ühenduse loetelu kehtestamiseni tuleks sätestada nende lõhna- ja maitseühendite hindamine ja heakskiitmine, mida määruses (EÜ) nr 2232/96 ettenähtud hindamiskava ei hõlma. Seetõttu tuleks sätestada üleminekukord. Kõnealuse korra kohaselt tuleks selliseid lõhna- ja maitseühendeid hinnata ja need heaks kiita määruses (EÜ) nr .../2008 ^(*) sätestatud korras. Kõnealuses määruses sätestatud tähtaegu, mis on ette nähtud toiduohutusametile arvamuse vastuvõtmiseks ja komisjonile ühenduse loetelu ajakohastava määruse eelnõu esitamiseks toiduahela ja loomatervishoiu alalisele komiteele, ei tuleks siiski kohaldada, kuna eelistada tuleks rakendatavat hindamiskava.
- (35) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt lõhna- ja maitseainete ning teatavate lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade toidus kasutamist käsitlevate ühenduse eeskirjade sätestamist ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda turu terviklikkuse ning tarbijakaitse kõrge taseme huvides parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (36) Nõukogu 29. mai 1989. aasta määrust (EMÜ) nr 1576/89 (millega kehtestatakse piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad) ⁽²⁾ ja nõukogu 10. juuni 1991. aasta määrust (EMÜ) nr 1601/91 (millega sätestatakse aromatiseeritud veinide, aromatiseeritud veinijookide ja aromatiseeritud veinikokteilide määratlemise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad) ⁽³⁾ tuleb kohandada vastavalt käesolevas määruses sätestatud uutele mõistetele.
- (37) Määrusi (EMÜ) nr 1576/89, (EMÜ) nr 1601/91 ja (EÜ) nr 2232/96 ning direktiivi 2000/13/EÜ tuleks vastavalt muuta,

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

^(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 160, 12.6.1989, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2005. aasta ühinemisaktiga.

⁽³⁾ EÜT L 149, 14.6.1991, lk 1. Määrust on viimati muudetud 2005. aasta ühinemisaktiga.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad toidus kasutatavate lõhna- ja maitseainete ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade kohta, et tagada siseturu tõhus toimimine ning inimeste tervise ja tarbijate huvide kaitse kõrge tase, sealhulgas õiglane toidukaubandus, võttes vajaduse korral arvesse keskkonnakaitset.

Käesoleva määrusega nähakse sel eesmärgil ette:

- a) toidus kasutada lubatud lõhna- ja maitseaineid ning nende lähtematerjale sisaldav ühenduse loetelu, mis on sätestatud I lisas (edaspidi „ühenduse loetelu”);
- b) lõhna- ja maitseainete ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade toidus kasutamise tingimused;
- c) lõhna- ja maitseainete märgistamise kord.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse:
 - a) lõhna- ja maitseainete suhtes, mida kasutatakse või mis on ette nähtud kasutamiseks toidus, ilma et see mõjutaks määruse (EÜ) nr 2065/2003 täpsemate sätete kohaldamist;
 - b) lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade suhtes;
 - c) lõhna- ja maitseaineid ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi sisaldava toidu suhtes;
 - d) lõhna- ja maitseainete lähtematerjalide ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade lähtematerjalide suhtes.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata:
 - a) ainete suhtes, millel on ainult magus, hapu või soolane maitse;
 - b) toortoidu suhtes;
 - c) mitteliitoidu ning vürtsi- ja ürdisegude, teesegude ja tõmmisteks mõeldud segude suhtes, kui neid ei ole kasutatud toidu koostisosadena.

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse määrustes (EÜ) nr 178/2002 ja (EÜ) nr 1829/2003 sätestatud mõisteid.

2. Käesolevas määruses kasutatakse lisaks järgmisi mõisteid:
 - a) „lõhna- ja maitseained” — tooted:
 - i) mis ei ole ette nähtud sellisena tarbimiseks ja mida lisatakse toidule lõhna ja/või maitse andmiseks;
 - ii) mis on valmistatud järgmistest rühmadest või koosnevad nendest: lõhna- ja maitseühendid, lõhna- ja maitsepreparaadid, termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseained, suitsutuspreparaadid, lõhna ja maitse prekursorid või muud lõhna- ja maitseained või nende segud;
 - b) „lõhna- ja maitseühend” — kindlaksmääratud keemiline aine, millel on lõhna- ja maitseomadused;
 - c) „looduslik lõhna- ja maitseühend” — lõhna- ja maitseühend, mis on saadud asjakohaste füüsikaliste, ensümaatiliste või mikrobioloogiliste protsesside teel taimsest, loomsest või mikrobioloogilisest toorainest kas töötlemata kujul või pärast töötlemist inimtoiduks ühel või mitmel II lisas nimetatud traditsioonilisel toiduvalmistamisviisil. Looduslikud lõhna- ja maitseühendid vastavad looduslikult esinevatele ja looduses kindlaks tehtud ühenditele;
 - d) „lõhna- ja maitsepreparaat” — toode (mitte lõhna- ja maitseühend), mis on saadud:
 - i) toidust asjakohaste füüsikaliste, ensümaatiliste või mikrobioloogiliste protsesside teel kas töötlemata kujul või pärast töötlemist inimtoiduks ühel või mitmel II lisas nimetatud traditsioonilisel toiduvalmistamisviisil; ja/või
 - ii) taimsest, loomsest või mikrobioloogilisest materjalist, mis ei ole toit, asjakohaste füüsikaliste, ensümaatiliste või mikrobioloogiliste protsesside teel, kusjuures materjali kasutatakse sellisena või see valmistatakse ühel või mitmel II lisas nimetatud traditsioonilisel toiduvalmistamisviisil;
 - e) „termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseaine” — toode, mis on saadud pärast kuumutamist koostisainete segust, millel endil ei ole tingimata lõhna- ja maitseomadusi ja millest vähemalt üks sisaldab lämmastikku (amino) ja teine on redutseeriv suhkur; koostisained termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseainete tootmiseks võivad olla:
 - i) toit ja/või
 - ii) lähtematerjal, mis ei ole toit;
 - f) „suitsutuspreparaat” — toode, mis on saadud kondenseeritud suitsu fraktsioneerimise ja puhastamise teel, saades esmased suitsutuskondensaadid, esmased tõrvafraktsioonid ja/või esmatoodetest saadud suitsutuspreparaadid, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 2065/2003 artikli 3 punktides 1, 2 ja 4;

g) „lõhna ja maitse prekursor” — toode, millel endal ei ole tingimata lõhna- ja maitseomadusi ning mida lisatakse toidule tahtlikult ainsa eesmärgiga kutsuda toidu töötlemisel lagunedes või teiste komponentidega reageerides esile lõhna ja maitset; seda võib saada:

i) toidust;

ja/või

ii) lähtematerjalist, mis ei ole toit;

h) „teised lõhna- ja maitseained” — lõhna- ja maitseained, mida on lõhna ja/või maitse andmiseks lisatud toidule või mis on ette nähtud sel eesmärgil toidule lisamiseks ja mida ei hõlma punktides b-g loetletud mõisted;

i) „lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosa” — toidu koostisosa (mitte lõhna- ja maitseained), mida võib lisada toidule ja mille peamine eesmärk on lisada sellele lõhna ja maitset või muuta selle lõhna ja maitset ning mis aitab märkimisväärselt kaasa teatavate looduslikult esinevate soovimatute ainete esinemisele toidus;

j) „lähtematerjal” — taimse, loomse, mikrobioloogilise või mineraalse päritoluga materjal, millest toodetakse lõhna- ja maitseaineid või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi; see võib olla:

i) toit

või

ii) lähtematerjal, mis ei ole toit;

k) „asjakohane füüsikaline protsess” — füüsikaline protsess, mis ei muuda tahtlikult lõhna- ja maitseainete komponentide keemilist olemust ja milles ei kasutata muu hulgas ühevalentset hapnikku, osooni, anorgaanilisi katalüsaatoreid, metallkatalüsaatoreid, metallorgaanilisi reaktiive ja/või ultraviolettkiirgust.

3. Seoses lõike 2 punktides d, e, g ja j loetletud mõistetega käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel toiduna lähtematerjale, mille kasutuse kohta lõhna- ja maitseainete tootmiseks on olulisi tõendeid.

4. Lõhna- ja maitseained võivad sisaldada määrusega (EÜ) nr .../2008 (*) lubatud toidu lisaaineid ja/või muid toidu koostisosi, mis on lisatud tehnoloogilistel põhjustel.

II PEATÜKK

LÕHNA- JA MAITSEAINETE, LÕHNA- JA MAITSEOMADUSTEGA TOIDU KOOSTISOSADE JA LÄHTEMATERJALIDE KASUTUSTINGIMUSED

Artikkel 4

Lõhna- ja maitseainete ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade üldised kasutustingimused

Toidus võib kasutada üksnes lõhna- ja maitseaineid või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi, mis vastavad järgmistele tingimustele:

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 10.

a) olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ei ole need tarbijate tervisele ohtlikud ja

b) nende kasutamine ei eksita tarbijat.

Artikkel 5

Tingimustele mittevastavate lõhna- ja maitseainete ja/või tingimustele mittevastava toidu keelamine

Mitte keegi ei tohi turule viia käesolevale määrusele mittevastavaid lõhna- ja maitseaineid või mis tahes toitu, milles esinevad sellised lõhna- ja maitseained ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosad.

Artikkel 6

Teatavate ainete esinemine

1. III lisa A osas nimetatud aineid ei tohi sellisena toidule lisada.

2. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1576/89 kohaldamist, ei tohi teatavate, lõhna- ja maitseainetes ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosades looduslikult esinevate ainete maksimaalseid piirmäärasid ületada III lisa B osas nimetatud liit-toitudes lõhna- ja maitseainete ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade kasutamisel nendes toitudes. III lisa esitatud ainete maksimaalseid piirmäärasid kohaldatakse turustatavate toitude suhtes, kui ei ole sätestatud teisiti. Erandina sellest põhimõttest kohaldatakse kuivatatud ja/või kontsentreeritud toidu suhtes, mida tuleb tarbitavaks muuta, märgistusel oleva tarvitamisjuhise kohaselt tarbitavaks muudetud toidu suhtes kohaldatavaid piirmäärasid, võttes arvesse vähimat lahjendustegurit.

3. Lõike 2 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad võib vastu võtta vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele pärast vajaduse korral arvamuse saamist Euroopa Toiduohutusametilt (edaspidi „toiduohutusamet”).

Artikkel 7

Teatavate lähtematerjalide kasutamine

1. IV lisa A osas nimetatud lähtematerjale ei tohi kasutada lõhna- ja maitseainete ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade tootmiseks.

2. IV lisa B osas nimetatud lähtematerjalidest toodetud lõhna- ja maitseaineid ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi võib kasutada vaid kõnealusel lisas sätestatud tingimuste kohaselt.

Artikkel 8

Lõhna- ja maitseained ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosad, mille hindamine ja heakskiitmine ei ole kohustuslik

1. Käesoleva määruse kohase hindamise ja heakskiitmiseta võib toidus kasutada järgmisi lõhna- ja maitseaineid ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi, tingimusel et need vastavad artikli 4 sätetele:

- a) artikli 3 lõike 2 punkti d alapunktis i nimetatud lõhna- ja maitsepreparaate;
- b) artikli 3 lõike 2 punkti e alapunktis i nimetatud termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseaineid, mis vastavad V lisas sätestatud termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseainete tootmise tingimustele ning teatavate ainete maksimaalsetele piirmääradele termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseainetes;
- c) artikli 3 lõike 2 punkti g alapunktis i nimetatud lõhna ja maitse prekursorid;
- d) lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi.

2. Olenemata lõikes 1 sätestatust peab toiduohutusamet viima läbi lõikes 1 nimetatud lõhna- ja maitseainete või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade riskihindamise, kui komisjonil, liikmesriigil või toiduohutusametil on kahtlusi selliste lõhna- ja maitseainete või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade ohutuse suhtes. Sel juhul kohaldatakse määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikleid 4–6 *mutatis mutandis*. Vajaduse korral võtab komisjon pärast toiduohutusametilt arvamuse saamist meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas seda täiendades, vastu vastavalt artikli 21 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Need meetmed sätestatakse vajaduse korral lisades III, IV ja/või V. Tungiva kiireloomulisuse korral võib komisjon kasutada artikli 21 lõikes 4 ette nähtud kiirmenetlust.

III PEATÜKK

TOIDUS KASUTADA LUBATUD LÕHNA- JA MAITSEAINEID NING NENDE LÄHTEMATERJALE KÄSITLEV ÜHENDUSE LOETELU

Artikkel 9

Lõhna- ja maitseained ning lähtematerjalid, mille hindamine ja heakskiitmine on kohustuslik

Käesolevat peatükki kohaldatakse:

- a) lõhna- ja maitseühendite suhtes;
- b) artikli 3 lõike 2 punkti d alapunktis ii osutatud lõhna- ja maitsepreparaatide suhtes;

(*) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

c) termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseainete suhtes, mis on saadud selliste koostisainete kuumutamisel, mis kuuluvad osaliselt või täielikult artikli 3 lõike 2 punkti e alapunkti ii alla ja/või mis ei vasta V lisas sätestatud termilisel töötlemisel saadud lõhna- ja maitseainete tootmise tingimustele ja/või teatavate ainete maksimaalsetele piirmääradele;

d) artikli 3 lõike 2 punkti g alapunktis ii nimetatud lõhna ja maitse prekursorite suhtes;

e) artikli 3 lõike 2 punkti h nimetatud muude lõhna- ja maitseainete suhtes;

f) artikli 3 lõike 2 punkti j alapunktis ii nimetatud lähtematerjali suhtes, mis ei ole toit.

Artikkel 10

Lõhna- ja maitseaineid ning lähtematerjale käsitlev ühenduse loetelu

Üksnes neid artiklis 9 nimetatud lõhna- ja maitseaineid ning lähtematerjale, mis on kantud ühenduse loetellu, võib sellisena turule viia ning loetelus märgitud tingimustel vajaduse korral toidus kasutada.

Artikkel 11

Lõhna- ja maitseainete ning lähtematerjalide kandmine ühenduse loetellu

1. Lõhna- ja maitseaine või lähtematerjali võib kanda ühenduse loetellu vastavalt määrusega (EÜ) nr .../2008 (*) kehtestatud menetlusele vaid juhul, kui see vastab käesoleva määruse artiklis 4 sätestatud tingimustele.

2. Lõhna- ja maitseaine või lähtematerjali kandmisel ühenduse loetellu tuleb märkida:

a) lubatud lõhna- ja maitseaine või lähtematerjali identifitseerimistunnus;

b) vajaduse korral lõhna- ja maitseaine kasutustingimused.

3. Ühenduse loetelu muudetakse vastavalt määruses (EÜ) nr .../2008 (*) osutatud menetlusele.

Artikkel 12

Määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse kuuluvad lõhna- ja maitseained või lähtematerjalid

Määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse kuuluva lõhna- ja maitseaine või lähtematerjali võib kanda I lisas esitatud ühenduse loetellusse kooskõlas käesoleva määrusega üksnes juhul, kui sellele on antud luba vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003.

Artikkel 13

Tõlgendusotsused

Vajaduse korral võib artikli 18 lõikes 2 osutatud regulatiivme-
netluse korras otsustada:

- a) kas teatav aine või ainete segu, materjal või teatavat liiki toit kuulub artikli 2 lõikes 1 loetletud rühmadesse või mitte;
- b) millisesse artikli 3 lõike 2 punktides b-j määratletud rühma teatav aine kuulub;
- c) kas teatav toode kuulub toidu rühma või on tegemist I lisas või III lisa B osas osutatud toiduga.

IV PEATÜKK

MÄRGISTAMINE

Artikkel 14

Nende lõhna- ja maitseainete märgistamine, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale

1. Lõhna- ja maitseaineid, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale, võib turustada üksnes artiklites 15 ja 16 ette nähtud märgistusega, mis peab olema selgesti nähtav, loetav ja kulumiskindel. Artiklis 15 sätestatud märgistusel esitatud teave peab olema ostjatele hõlpsasti arusaadavas keeles.

2. Liikmesriik, kus toodet turustatakse, võib vastavalt asutamislepingule omaenda territooriumil ette näha artiklis 15 sätestatud märgistamisandmete esitamise ühes või mitmes ühenduse ametlikus keeles, mille määrab kõnealune liikmesriik. See ei välista kõnealuste andmete esitamist mitmes keeles.

Artikkel 15

Üldnõuded nende lõhna- ja maitseainete märgistamiseks, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale

1. Kui lõhna- ja maitseaineid, mis ei ole ette nähtud müügiks lõpptarbijale, müüakse eraldi või omavahel ja/või muude toidu koostisosadega segatuna ja/või neile on artikli 3 lõike 4 kohaselt lisatud muid aineid, peavad nende pakendile või mahutile olema märgitud järgmised andmed:

- a) müüginimetus: kas sõna „lõhna- ja maitseaine” või lõhna- ja maitseaine täpsem nimetus või kirjeldus;
- b) kas märge „kasutamiseks toidus” või märge „piiratud kasutamine toidus” või täpsem viide selle ettenähtud kasutusele toidus;
- c) vajaduse korral ladustamise ja/või kasutuse eritingimused;

d) partii või seeria identifitseerimistähis;

e) kahanevas kaalujärjestuses loetelu:

- i) tootes sisalduvate lõhna- ja maitseainete rühmadest ja
- ii) kõigi teiste tootes sisalduvate ainete või materjalide nimetustest või vajaduse korral nende E-numbritest;

f) valmistaja, pakendaja või müüja nimi või ärinimi ja aadress;

g) iga komponendi või komponendirühma, mille kasutamisel toidus kohaldatakse koguselist piirangut, maksimaalne kogus ja/või piisav, selge ja kergestimõistetav teave, mis võimaldab ostjal järgida käesolevat määrust või muud asjakohast ühenduse õigust;

h) netokogus;

i) minimaalne säilivusaeg või realiseerimise ja tarvitamise lõpptähtpäev;

j) vajaduse korral andmed lõhna- ja maitseaine või muude käesolevas artiklis osutatud ainete kohta, mis on loetletud direktiivi 2000/13/EÜ IIIa lisas seoses toitudes esinevate koostisosade esitamisega.

2. Erandina lõikest 1 võib kõnealuse lõike punktides e ja g nõutud andmed märkida vaid saadetisega seotud dokumentidesse, mis tuleb esitada tarnimise hetkel või enne seda, eeldusel et kõnealuse toote pakendi või mahuti nähtavale osale on kantud märge „mitte jaemüügiks”.

3. Erandina lõikest 1, võib juhul, kui lõhna- ja maitseaineid tarnitakse tsisternides, kõik andmed esitada üksnes saatedokumentides, mis tuleb esitada kättetoimetamisel.

Artikkel 16

Mõiste „looduslik” kasutamise erinõuded

1. Kui mõistet „looduslik” kasutatakse lõhna- ja maitseaine kirjeldamiseks artikli 15 lõike 1 punktis a osutatud müüginimetus, kohaldatakse lõigete 2–6 sätteid.

2. Mõistet „looduslik” võib lõhna- ja maitseaine kirjeldamiseks kasutada üksnes juhul, kui lõhna- ja maitsekomponent sisaldab ainult lõhna- ja maitsepreparaate ja/või looduslikke lõhna- ja maitseühendeid.

3. Mõistet „looduslik(ud) lõhna- ja maitseühend(id)” võib kasutada üksnes lõhna- ja maitseainete kohta, mille lõhna- ja maitsekomponent sisaldab ainult looduslikke lõhna- ja maitseühendeid.

4. Mõistet „looduslik“ võib kasutada üksnes koos viitega toidule, toidurühmale või taimsele või loomsele lõhna- ja maitseaine lähtematerjalile, kui nimetatud lähtematerjalist on saadud kogu lõhna- ja maitsekomponent või vähemalt 95 % selle kaalust. Maksimaalselt 5 % (kaal) lõhna- ja maitsekomponendist, mis on saadud muust lähtematerjalist, ei tohi reprodutseerida osutatud lähtematerjalide lõhna- ja maitset.

Kirjelduse sõnastus peab olema „looduslik (toit(toidud) või toidurühm või lähtematerjal(id)) lõhna- ja maitseaine“.

5. Kirjeldust „looduslik (toit(toidud) või toidurühm või lähtematerjal(id)) lõhna- ja maitseaine koos teiste looduslike lõhna- ja maitseainetega“ võib kasutada üksnes juhul, kui lõhna- ja maitsekomponent on osaliselt saadud osutatud lähtematerjalist, mille lõhna ja maitset on lihtne ära tunda.

6. Mõistet „looduslik lõhna- ja maitseaine“ võib kasutada üksnes juhul, kui lõhna- ja maitsekomponent on saadud erinevatest lähtematerjalidest ja kui lähtematerjalidele viitamine ei kajasta nende lõhna või maitset.

Artikkel 17

Lõpptarbijale müügiks ette nähtud lõhna- ja maitseainete märgistamine

1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/13/EÜ, nõukogu 14. juuni 1989. aasta direktiivi 89/396/EMÜ (toidupartiide tähistamise ja märgistamise kohta) (¹) ja määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaldamist, võib lõpptarbijale müügiks ette nähtud lõhna- ja maitseaineid, mida müüakse kas eraldi või omavahel ja/või muude toidu koostisosadega segatuna ning millele on lisatud muid aineid, turustada üksnes juhul, kui nende pakendile on kantud kas märgi „kasutamiseks toidus“ või „piiratud kasutamine toidus“ või täpsem viide ettenähtud kasutusele toidus, ning kõnealune märgi või viide peab olema selgesti nähtav, loetav ja kulumiskindel.

2. Kui mõistet „looduslik“ kasutatakse lõhna- ja maitseaine kirjeldamiseks artikli 15 lõike 1 punktis a osutatud müüginimetuses, kohaldatakse artiklit 16.

Artikkel 18

Muud märgistamisnõuded

Artikleid 14–17 kohaldatakse, ilma et see piiraks selliste üksikasjalikumate või ulatuslikumate õigusnormide kohaldamist, mis käsitlevad kaalu või mõõtmeid, või selliste üksikasjalikumate või ulatuslikumate õigusnormide kohaldamist, mida kohaldatakse ohtlike ainete ja valmististe esitlemise, klassifitseerimise, pakendamise ja märgistamise suhtes või selliste ainete transpordi suhtes.

(¹) EÜT L 186, 30.6.1989, lk 21. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 92/11/EMÜ (EÜT L 65, 11.3.1992, lk 32).

V PEATÜKK

MENETLUSSÄTTED JA RAKENDAMINE

Artikkel 19

Käitlejate aruandlus

1. Lõhna- ja maitseaine tootjad ja kasutajad või selliste tootjate ja kasutajate esindajad teavitavad komisjoni vastava taotluse korral sellest, milline on olnud asjaomase lõhna- ja maitseaine hulk, mida on 12 kuu jooksul ühenduses toidule lisatud, ning samuti sellest, millised on konkreetsete toidurühmade kasutamise tasemed ühenduses. Komisjon teeb selle teabe kättesaadavaks liikmesriikidele.

2. Käesoleva määruse alusel juba heakskiidu saanud lõhna- ja maitseaine puhul, mille valmistamisel kasutatud tootmismetodid või lähtematerjalid erinevad oluliselt toiduohutusameti poolt riskihindamisel analüüsitud, esitab tootja või kasutaja vajaduse korral enne lõhna- ja maitseaine turustamist komisjonile vajalikud andmed selleks, et toiduohutusamet saaks lõhna- ja maitseainet muudetud tootmismetodi või omaduste seisukohast hinnata.

3. Lõhna- ja maitseaine ja/või lähtematerjali tootja või kasutaja teatab komisjonile viivitamata mis tahes uuest teadus- või tehnikaalasest teabest, mis võib mõjutada lõhna- või maitseaine ja/või lähtematerjali ohutuse hindamist.

4. Lõike 1 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele.

Artikkel 20

Liikmesriikidepoolne järelevalve ja aruandlus

1. Liikmesriigid peavad looma ühenduse loetellu kantud lõhna- ja maitseainete tarbimise ja kasutamise ning III lisas nimetatud ainete tarbimise kontrollisüsteemid, mille puhul on kasutatud ohtudel põhinevat lähenemisviisi, ja esitama tehtud järelduste kohta asjakohase sagedusega aruandeid komisjonile ja toiduohutusametile.

2. Pärast konsulteerimist toiduohutusametiga võtavad liikmesriigid vastavalt artikli 21 lõikes 2 osutatud regulatiivmenetlusele hiljemalt ... (*) vastu ühise metoodika, mille alusel liikmesriigid koguvad andmeid ühenduse loetellu kantud lõhna- ja maitseainete ning III lisas nimetatud ainete tarbimise ja kasutamise kohta.

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 21

Komitee

1. Komisjoni abistab toiduahela ja loomatervishoiu alaline komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtjaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1, 2, 4 ja 6, võttes arvesse selle otsuse artiklis 8 sätteid.

Artikkel 22

II–V lisa muutmine

Käesoleva määruse II–V lisale tehtavad muudatused, mis kajastavad teaduse ja tehnika edusamme ning mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele, vajaduse korral pärast toiduohutusametilt arvamuse saamist.

Tungiva kiireloomulisuse korral võib komisjon kohaldada artikli 21 lõikes 4 ette nähtud kiirmenetlust.

Artikkel 23

Ühtlustatud põhimõtete ühendusepoolne rahastamine

Käesolevast määrusest tulenevate meetmete rahastamise õiguslik alus on määruse (EÜ) nr 882/2004 artikli 66 lõike 1 punkt c.

VI PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 24

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 88/388/EMÜ, otsus 88/389/EMÜ ja direktiiv 91/71/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates... (*).

2. Määrus (EÜ) nr 2232/96 tunnistatakse kehtetuks alates kõnealuse määruse artikli 2 lõikes 2 osutatud loendi kohaldamise kuupäevast.

3. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 25

Lõhna- ja maitseühendite loetelu lisamine lõhna- ja maitseaineid ning lähtematerjale käsitlevasse ühenduse loetellu ning üleminekukord

1. Ühenduse loetelu kehtestatakse määruse (EÜ) nr 2232/96 artikli 2 lõikes 2 osutatud lõhna- ja maitseühendite loendi kandmisega käesoleva määruse I lisse selle vastuvõtmise ajal.

2. Ühenduse loetelu kehtestamiseni kohaldatakse nende lõhna- ja maitseühendite hindamiseks ja heakskiitmiseks, mis ei kuulu määruse (EÜ) nr 2232/96 artiklis 4 sätestatud hindamiskava alla, määrust (EÜ) nr .../2008 (**).

Erandina kõnealusest menetlusest ei kohaldata sellise hindamise ja heakskiitmise suhtes määruse (EÜ) nr .../2008 (***) artikli 5 lõikes 1 ja artiklis 7 osutatud kuuekuulist ja üheksakuulist tähtaega.

3. Kõik asjakohased üleminekumeetmed, mille eesmärk on käesoleva määruse vähemoluliste sätete muutmine, muu hulgas seda täiendades, võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

Artikkel 26

Määruse (EMÜ) nr 1576/89 muutmine

Käesolevaga muudetakse määrust (EMÜ) nr 1576/89 järgmiselt.

1. Artikli 1 lõike 4 punkti m muudetakse järgmiselt:

a) alapunkti 1 alapunkti a teine lõik asendatakse järgmisega:

„Lisaks sellele võib kasutada ka teisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 (mis käsitleb toidus kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi) artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud lõhna- ja maitseühendeid ning millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 1576/89 ja (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ (*) ja/või aromaatsaid taimi või nende osi, kusjuures kadaka organoleptilised omadused peavad olema tuntavad, isegi kui need on mõnikord nõrgenenud.

(*) ELT L ...”.

b) alapunkti 2 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„jooki võib tähistada nimetusega „gin”, kui see on saadud organoleptiliselt sobiva põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi maitsestamisest määruse (EÜ) nr .../2008 (***) artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud lõhna- ja maitseühenditega ja/või määruse artikli 3 lõike 2 punktis d nimetatud lõhna- ja maitsepreparaatidega, kusjuures kadakamarjamaitse peab olema ülekaalus;”

(**) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

(***) Käesolev määrus.

- c) alapunkti 2 alapunkti b esimene lõik asendatakse järgmisega:

„jooki võib tähistada nimetusega „destilleeritud gin”, kui see on saadud organoleptiliselt sobivast ja kindlaksmääratud kvaliteediga põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholist, mille esialgne alkoholisaldus on vähemalt 96 mahuprotsenti, selle korduval destilleerimisel traditsiooniliselt ainult džinni tarbeks kasutatavas destillaatoris kadaka- ja muude taimede marjadega, tingimusel et kadakamarja maitse on ülekaalus. Nimetust „destilleeritud gin” võib kasutada ka sellise segu puhul, mis on saadud nimetatud destilleerimissaaduse ja samasuguse koostise, puhtuse ja alkoholisaldusega, põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi segamisel. Destilleeritud gin'i maitsestamiseks võib samuti kasutada lõhna- ja maitseühendeid ja/või lõhna- ja maitsepreparaate, mis on mõlemad määratletud alapunktis a. *London gin* on destilleeritud gin'i tüüp.”.

2. Artikli 1 lõike 4 punkti n alapunkti 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Joogile võib lisada ka teisi määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud lõhna- ja maitseühendeid ja/või selle määruse artikli 3 lõike 2 punktis d nimetatud lõhna- ja maitsepreparaate, kuid köömnemaitse peab seejuures olema ülekaalus.”.

3. Artikli 1 lõike 4 punkti p esimene lõik asendatakse järgmisega:

„piiritusjoogid, mille puhul mõru maitse on ülekaalus, on saadud põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi maitsestamisel määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud lõhna- ja maitseühenditega ja/või selle määruse artikli 3 lõike 2 punktis d nimetatud lõhna- ja maitsepreparaatidega.”.

4. Artikli 1 lõike 4 punkti u esimene lõik asendatakse järgmisega:

„piiritusjook, mis on saadud põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi maitsestamisel nelgi ja/või kaneeli lõhna- ja maitseainega, kusjuures kasutatud on üht järgnevatest protsessidest: leotamine ja/või destilleerimine, alkoholi korduv destilleerimine koos eespool nimetatud taimede osadega, määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud, nelgi või kaneeli lõhna- ja maitseühendite lisamine või nende meetodite kombinatsioon.”.

5. Artikli 4 lõike 5 esimene ja teine lõik, välja arvatud punktides a ja b esitatud loetelud, asendatakse järgmisega:

(*) Käesolev määrus.

„Artikli 1 lõikes 4 nimetatud piiritusjookide valmistamisel, välja arvatud artikli 1 lõike 4 punktides m, n ja p nimetatud juhtudel, võib kasutada ainult määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktides b ja d nimetatud looduslike lõhna- ja maitseühendeid ning -preparaate. Määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud lõhna- ja maitseühendeid lubatakse siiski kasutada liköörides, välja arvatud järgmiste likööride puhul.”.

Artikkel 27

Määruse (EMÜ) nr 1601/91 muutmine

Käesolevaga muudetakse artikli 2 lõiget 1 järgmiselt:

1. punkti a kolmanda taande esimene alltaane asendatakse järgmisega:

„— Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 (mis käsitleb toidus kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi) artikli 3 lõike 2 punktides b ja d nimetatud lõhna- ja maitseühendite ja/või lõhna- ja maitsepreparaatidega ja millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 1576/89 ja (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ (***) ja/või

(***) ELT L ...”.

2. punkti b teise taande esimene alltaane asendatakse järgmisega:

„— määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktides b ja d nimetatud lõhna- ja maitseühendite ja/või lõhna- ja maitsepreparaatidega ja/või”;

3. punkti c teise taande esimene alltaane asendatakse järgmisega:

„— määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktides b ja d nimetatud lõhna- ja maitseühendite ja/või lõhna- ja maitsepreparaatidega ja/või”.

Artikkel 28

Määruse (EÜ) nr 2232/96 muutmine

Määruse (EÜ) nr 2232/96 artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 2 lõikes 2 nimetatud lõhna- ja maitseühendite loetelu võetakse vastu artiklis 7 sätestatud korras hiljemalt 31. detsembriks 2008.”.

Artikkel 29

Direktiivi 2000/13/EÜ muutmine

Direktiivi 2000/13/EÜ III lisa asendatakse järgmisega:

„III LISA

LÕHNA- JA MAITSEAINETE TÄHISTAMINE KOOSTISOSADE LOETELUS

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, tähistatakse lõhna- ja maitseained mõistega

- „lõhna- ja maitseained” või lõhna- või maitseaine täpsema nimetuse või kirjeldusega, kui lõhna- ja maitsekomponent sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2008 (mis käsitleb toidus kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi) (*) artikli 3 lõike 2 punktides b, c, d, e, f, g ja h määratletud lõhna- ja maitseaineid ning millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 1576/89 ja (EMÜ) nr 1601/91, määrust (EÜ) nr 2232/96 ja direktiivi 2000/13/EÜ;
- „suitsutuspreparaat (suitsutuspreparaadid)”, kui lõhna- ja maitsekomponent sisaldab määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 3 lõike 2 punktis f määratletud lõhna- ja maitseaineid ning annab toidule suitsuse maitse.

2. Mõistet „looduslik” kasutamisel lõhna- ja maitseainete kirjeldamiseks lähtutakse määruse (EÜ) nr .../2008 (*) artikli 16 sätetest.

(*) ELT L ...”.

Artikkel 30

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekskümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates ... (*).

Artikleid 10, 26 ja 27 kohaldatakse alates ühenduse loetelu kohaldamise kuupäevast.

Artiklit 22 kohaldatakse alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Enne ... (*) seaduslikult turule viidud või märgistatud tooteid, mis ei vasta käesoleva määruse nõuetele, võib turustada kuni nende minimaalse säilivusaja või realiseerimise ja tarvitamise lõpptähtpäeva lõpuni.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumist.

I LISA

ÜHENDUSE LOETELU TOIDUS KASUTADA LUBATUD LÕHNA- JA MAITSEAINETEST NING NENDE
LÄHTEMATERJALIDEST

II LISA

LOETELU TRADITSIOONILISTEST TOIDUVALMISTUSVIISIDEST

Tükeldamine	Katmine
Kuumutamine, keetmine, küpsetamine, praadimine (atmosfäärirõhul kuni 240 °C) ja rõhu all keetmine (kuni 120 °C)	Jahutamine
Lõikamine	Destilleerimine/rektifitseerimine
Kuivatamine	Emulgeerimine
Aurutamine	Ekstraheerimine, sh solventekstraheerimine vastavalt direktiivile 88/344/EMÜ
Kääritamine	Filtreerimine
Peenestamine	
Tõmmise valmistamine	Leotamine
Mikrobioloogilised protsessid	Segamine
Koorimine	Nõrutamine
Pressimine	Jahutamine/Külmutamine
Röstimine/Grillimine	Pigistamine
Immutamine	

III LISA

TEATAVATE AINETE ESINEMINE

A OSA: Ained, mida ei tohi sellisena toidule lisada

Agarhape

Aloiin

Kapsaitsiin

1,2-bensopüroon, kumariin

Hüperitsiin

β -asaroon

1-allüül-4-metoksübenseen, estragool

Vesiniktsüaniidhape

Mentofuraan

4-allüül-1,2-dimetoksübenseen, metüüleugenool

Pulegoon

Guassiin

1-allüül-3,4-metüleendioksübenseen, safrool

Teukriin A

Tujoon (alfa ja beeta)

B OSA: Teatavate lõhna- ja maitseainetes ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosades looduslikult esinevate ainete maksimaalsed piirmäärad teatavates tarbitavates liittoitudes, millele on lisatud lõhna- ja maitseaineid ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi.

Neid maksimaalseid piirmäärasid ei kohaldata nende liittoitude suhtes, mida valmistatakse ja tarbitakse ühes ja samas kohas ning millele ei ole lisatud lõhna- ja maitseaineid ning mis sisaldavad üksnes ürte ja vürtse kui lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi.

Aine nimetus	Liittoi, milles on aine esinemine piiratud	Maksimaalne piirmäär mg/kg
β -asaroon	Alkohoolsed joogid	1,0
1-allüül-4-metoksübenseen, estragool	Piimatooted	50
	Puu- ja köögiviljatooted (sh seemned, juured, mugulad, aedviljad ja kaunviljad), pähklid ja seemned	50
	Kalatooted	50
	Mittealkohoolsed joogid	10
Vesiniktsüaniidhape	Nugat, martsipan või selle asendajad või sarnased tooted	50
	Luuviljade konservid	5
	Alkohoolsed joogid	35
Mentofuraan	Münti/piparmünti sisaldavad kondiitritooted, välja arvatud hingeõhku värskendavad pisimaisuused	500
	Hingeõhku värskendavad pisimaisuused	3 000
	Närimiskumm	1 000
	Münti/piparmünti sisaldavad alkohoolsed joogid	200
4-allüül-1,2-dimetoksübenseen, metüüleugenool	Piimatooted	20
	Lihavalmistised ja -tooted, sh linnu- ja ulukiliha	15
	Kalavalmistised ja -tooted	10
	Supid ja kastmed	60
	Valmis suupisted	20
	Mittealkohoolsed joogid	1

Aine nimetus	Liitoid, milles on aine esinemine piiratud	Maksimaalne piir- määr mg/kg
Pulegoon	Münti/piparmünti sisaldavad kondiitritooted, välja arvatud hingeõhku värskendavad pisimaisuused	250
	Hingeõhku värskendavad pisimaisuused	2 000
	Närimiskumm	350
	Münti/piparmünti sisaldavad mittealkohoolsed joogid	20
	Münti/piparmünti sisaldavad alkohoolsed joogid	100
Guassiin	Mittealkohoolsed joogid	0,5
	Pagaritooted	1
	Alkohoolsed joogid	1.5
1-allüül-3,4-metüleendioksüben- seen, safrool	Lihavalmistised ja -tooted, sh linnu- ja ulukiliha	15
	Kalavalmistised ja -tooted	15
	Supid ja kastmed	25
	Mittealkohoolsed joogid	1
Teukriin A	Mõrumaitselised piiritusjoogid ehk bitter ⁽¹⁾	5
	Liköör ⁽²⁾ , mõrumaitseline	5
	Muud alkohoolsed joogid	2
Tujoon (alfa ja beeta)	Alkohoolsed joogid, välja arvatud puju (<i>Artemisia</i>) liikidest toodetud joogid	10
	Puju (<i>Artemisia</i>) liikidest toodetud alkohoolsed joogid	35
	Puju (<i>Artemisia</i>) liikidest toodetud mittealkohoolsed joogid	0,5
Kumariin	Traditsioonilised või hooajalised pagaritooted, mille märgistusel on esitatud viide kaneelile	50
	Hommikuhelbed, sh müsli	20
	Valikpagaritooted, v.a traditsioonilised või hooajalised pagaritooted, mille märgistusel on esitatud viide kaneelile	15
	Desserdid	5

⁽¹⁾ Nagu määratletud nõukogu määruse (EMÜ) nr 1576/89 artikli 1 lõike 4 punktis p.

⁽²⁾ Nagu määratletud nõukogu määruse (EMÜ) nr 1576/89 artikli 1 lõike 4 punktis r.

IV LISA

LOETELU LÄHTEMATERJALIDEST, MILLE SUHTES KOHALDATAKSE PIIRANGUID NENDE KASUTAMISEL LÕHNA- JA MAITSEAINETE NING LÕHNA- JA MAITSEOMADUSTEGA TOIDU KOOSTISOSADE TOOTMISEKS

A OSA: Lähtematerjalid, mida ei tohi kasutada lõhna- ja maitseainete ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade tootmiseks

Lähtematerjal	
Ladinakeelne nimetus	Üldnimetus
<i>Acorus calamus</i> L. 'i tetraploidne vorm	Kalmuse tetraploidne vorm

B OSA: Teatavatest lähtematerjalidest toodetud lõhna- ja maitseainete ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade kasutustingimused

Lähtematerjal		Kasutustingimused
Ladinakeelne nimetus	Üldnimetus	
<i>Quassia amara</i> L. ja <i>Picrasma excelsa</i> (Sw)	Mõru kvassipuu ja kõrge kibepuu (guassiin)	Kõnealusest lähtematerjalist toodetud lõhna- ja maitseaineid ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi võib kasutada vaid jookide ja pagaritoodete tootmiseks
<i>Laricifomes officinales</i> (Vill.: Fr) Kotl. et Pouz või <i>Fomes officinalis</i>	Valge lehkseen	Kõnealusest lähtematerjalist toodetud lõhna- ja maitseaineid ning lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi võib kasutada vaid alkohoolsete jookide tootmiseks
<i>Hypericum perforatum</i> L.	Harilik naistepuna	
<i>Teucrium chamaedrys</i> L.	Lõhnatu tarinõges	

V LISA

**TERMILISEL TÖÖTLEMISEL SAADUD LÖHNA- JA MAITSEAINETE TOOTMISTINGIMUSED JA TEATAVATE
AINETE SISALDUSE MAKSIMAALSED PIIRMÄÄRAD TERMILISEL TÖÖTLEMISEL SAADUD LÖHNA- JA
MAITSEAINETES**

A OSA: Tootmistingimused:

- a) toodete temperatuur ei tohi töötlemise ajal ületada 180 °C;
- b) termiline töötlemine 180 °C juures ei tohi kesta üle 15 minuti ja madalamatel temperatuuridel vastavalt pikema aja, s.t temperatuuri langedes 10 °C võrra kuumutusaeg kahekordistub, ulatudes maksimaalselt 12 tunnini;
- c) pH-tase ei tohi töötlemise ajal olla üle 8,0.

B OSA: Teatavate ainete maksimaalsed piirmäärad

Aine	Maksimaalne piirmäär µg/kg
2-amino-3,4,8-trimetüülimiidaso [4,5-f] kinoksaliin (4,8-DiMeIQx)	50
2-amino-1-metüül-6-fenüülimidasool [4,5-b] püridiin (PhP)	50

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

I. SISSEJUHATUS

Komisjon võttis 28. juulil 2006 vastu ettepaneku toidus kasutatavate lõhna- ja maitseainete ning teatavate lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade kohta ⁽¹⁾. Ettepaneku aluseks on Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 95.

Euroopa Parlament võttis oma arvamuse vastu esimesel lugemisel 10. juulil 2007 ⁽²⁾.

Pärast Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel vastu võetud arvamuse saamist esitas komisjon 24. oktoobril 2007. aastal muudetud ettepaneku ⁽³⁾.

Nõukogu võttis oma ühise seisukoha vastu 10. märtsil 2008. aastal vastavalt asutamislepingu artikli 251 lõikele 2.

Töö käigus võttis nõukogu arvesse ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. aprillil 2007. aastal vastu võetud arvamust ⁽⁴⁾.

II. KAVANDATUD MÄÄRUSE EESMÄRK

Kavandatud määruse — mis on osa neljast ettepanekust koosnevast paketist, mille eesmärk on põhjalikult läbi vaadata ühenduse eeskirjad toidu kvaliteedi parandamise ainete kohta — eesmärk on ajakohastada ühenduse eeskirjad lõhna- ja maitseainete ning teatavate lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade kohta, võttes arvesse selles valdkonnas toimunud teaduse ja tehnoloogia arengut ⁽⁵⁾ ning Euroopa Ühenduse toidualaste õigusaktide arengut, eelkõige toidu ohutust käsitlevaid uusi õigusakte ⁽⁶⁾.

Kavandatud määrusega on ette nähtud toidus kasutada lubatud lõhna- ja maitseaineid ning nende lähtematerjale sisaldava ühenduse loetelu ning lõhna- ja maitseainete märgistamiseeskirjade kehtestamine.

Kavandatud määruse eesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, sealhulgas õiglasel taval toiduainetekaubanduses ning inimeste tervise, tarbijate huvide ja keskkonna kõrgetasemelise kaitse.

III. ÜHISE SEISUKOHA ANALÜÜS ⁽⁷⁾

1. Sissejuhatavad märkused

Ühises seisukohas on kajastatud komisjoni ettepaneku nõukogus analüüsimise tulemusi. Nõukogu viis teksti sisse rea muudatusi, millest mõned tulenesid Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutest. Nõukogu viis omal algatusel kolme valdkondlikku ettepanekusse nende sätete ühtlustamise eesmärgil sisse mõned Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutest. Nõukogu poolt sisse viidud muudatused võib kokku võtta järgmiselt.

⁽¹⁾ KOM(2006) 427 lõplik.

⁽²⁾ Dok 11639/07 CODEC 775.

⁽³⁾ KOM(2007) 671 lõplik.

⁽⁴⁾ ELT C 168, 20.7.2007, lk 29.

⁽⁵⁾ Nõukogu 22. juuni 1988. aasta direktiiv 88/388/EMÜ toidualetes kasutatavate lõhna- ja maitseainete ning nende tootmiseks vajalikke lähtematerjale käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 184, 15.7.1988, lk 61. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1)) asendatakse.

⁽⁶⁾ Heaks kiidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1642/2003 (ELT L 245, 29.9.2003, lk 4)).

⁽⁷⁾ Lisaks nõukogu poolt juba tehtud muudatustele vajab artikkel 26 ajakohastamist seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 110/2008 (piiritusjookide määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistega kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89) jõustumisega 20. veebruaril 2008 (ELT L 39, 13.2.2008).

— Üheainsa õigusliku aluse eelistamine: EÜ asutamislepingu artikkel 95

Vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ⁽¹⁾ tuleb õigusakti õiguslik alus kindlaks määrata, võttes arvesse kõnealuse akti eesmärki ja sisu. Kui ühenduse meetme analüüsimisel selgub, et meetmel on kaks eesmärki või see koosneb kahest komponendist, millest üht võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, teine on aga vaid juhuslik, siis peab õigusakt toetuma üheleainsale õiguslikule alusele — nimelt sellele, mida nõuab peamine või ülekaalus olev eesmärk või komponent ⁽²⁾. Antud juhul leidis nõukogu, et ettepaneku põllumajanduslikud aspektid on vaid juhuslikud, samas kui siseturuga seotud siht on peamine või ülekaalus olev eesmärk või komponent ja otsustas seega kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga jätta artikli 95 ainsaks õiguslikuks aluseks.

— „Tarbija eksitamine” (kooskõlas muudatusettepaneku 1 teise poolega)

Nõukogu lisis põhjendusse 7 selliseid elemente, mis kaasavad tarbija eksitamise mõiste.

— Keskkonnakaitse

Nõukogu leidis, et lõhna- ja maitseainete lubamisel tuleks lisaks teaduslikele tõenditele arvesse võtta ka teisi asjakohaseid tegureid, näiteks keskkonnakaitset. Ühtlasi lisis nõukogu kavandatud määruse eesmärkide hulka viite keskkonnakaitsele.

— Reguleerimisala ja mõistete selgitamine (kooskõlas muudatusettepanekuga 8)

Nõukogu selgitas, et suitsutuspreparaadid ei ole kavandatud määruse reguleerimisalast täielikult välja jäetud. Nõukogu valis kahe määruse täiendava kohaldamise, st kõnealust määrust kohaldatakse juhul, kui suitsutuspreparaate käsitlevas määruses (EÜ) nr 2065/2003 ⁽³⁾ puuduvad täpsemad eeskirjad.

Lisaks selgitati, et määrust ei kohaldata ka ürdi- ja/või võrtsisegude, teesegude ja tõmmisteks mõeldud segude suhtes, kui neid ei kasutata toidu koostisosadena (kooskõlas muudatusettepanekuga 45).

Artikli 2 lõike 2 selgitus on toodud põhjenduses 6.

Nõukogu pööras erilist tähelepanu mõistete täpsusele ja nende vastavusele ühenduse muude õigusaktidega. Selgitused tehti kooskõlas muudatusettepanekutega 12 ja 14. Mõiste „mujal nimetamata lõhna- ja maitseained” muudatusettepanekus 13 on sama tähendusega nagu komisjoni kasutatud mõiste „teised lõhna- ja maitseained”, mis tähendab artikli 3 punktides b–g määratlemata lõhna- ja maitseaineid. Nõukogu eelistab viimast, mis on artikli 3 kontekstis selgem.

— Kontrolliga regulatiivmenetluse lisamine (kooskõlas muudatusettepanekutega 24, 33, 34, 35)

Nõukogu kohandas ettepanekut uute komiteemenetluse eeskirjadega, milles nõutakse määrust täiendavate meetmete vastuvõtmisel kontrolliga regulatiivmenetluse kohaldamist.

Samuti lisis nõukogu kiirmenetluse, et võimaldada komisjonil tungiva kiireloomulisuse korral muuta lõhna- ja maitseainete ning teatavate lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade, mille heakskiitmine ei ole kohustuslik, kasutamise piiranguid ning vajadusel muuta II–V lisa.

⁽¹⁾ Vt otsus kohtuasjas 45/86: komisjon v. nõukogu, EKL 1987, lk 1493, punkt 11; otsus kohtuasjas C-300/89: komisjon v. nõukogu (titaandioksiid), EKL 1991, lk I-2867, punkt 10; otsus kohtuasjas C-268/94: Portugal v. nõukogu, EKL 1996, lk I-6177, punkt 22; ja otsus kohtuasjas C-176/03: komisjon v. nõukogu, EKL 2005, lk I-0000, punkt 45.

⁽²⁾ Vt otsus kohtuasjas C-36/98: Hispaania v. nõukogu, EKL 2001, lk I-779, punkt 59; otsus kohtuasjas C-211/01: komisjon v. nõukogu, EKL 2003, lk I-8913, punkt 39; ja otsus kohtuasjas C-338/01: komisjon v. nõukogu, EKL 2004, lk I-4829, punkt 55.

⁽³⁾ ELT L 309, 26.11.2003, lk 1.

— *Tõlgendusotsused*

Nõukogu koondas kõik tõlgendusotsuseid käsitlevad sätted ühteainsasse uude artiklisse ning nägi nende puhul ette kontrollita regulatiivmenetluse kasutamise, kuna nad ei täienda määrust.

— *Säte, millega keelatakse nõuetele mittevastavate lõhna- ja maitseainete või selliseid lõhna- ja maitseaineid sisaldava toidu turuleviimine*

Selguse, õiguskindluse ja turu nõuetekohase toimimine huvides lisas nõukogu artikli nõuetele mittevastavate lõhna- ja maitseainete ja/või lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosade turuleviimise keelamise kohta. See on kooskõlas toidu lisaaaineid ja toiduensüüme käsitlevate ettepanekuga.

— *Mõiste „looduslik” lõhna- ja maitseaine kasutamine*

Tarbijate huvide kaitseks leppis nõukogu kokku, et mõistet „looduslik” võib kasutada toidule, toidurühmale või taimsele või loomsele lõhna- ja maitseaine lähtematerjalile viidates üksnes juhul, kui nimetatud lähtematerjalist on saadud vähemalt 95 % selle kaalust (kooskõlas muudatusettepanekuga 29).

Kuid nõukogu lisas, et 5 % lõhna- ja maitsekomponendist, mis on saadud muust lähtematerjalist, ei tohi reprodutseerida osutatud lähtematerjalide lõhna ja maitset.

— *Lubade andmine lõhna- ja maitseainetele, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) (¹) reguleerimisalasse (kooskõlas muudatusettepanekutega 41 ja 42)*

Nõukogu leppis kokku, et iga aine puhul võib kaks lubade andmise menetlust (üks kasutamiseks lõhna- ja maitseainena ja teine geneetilise muundatuse kohta) läbi viia üheaegselt, mis on kooskõlas eespool nimetatud muudatusettepanekutega. Nõukogu tegi selle põhimõttega seoses mõned redaktsioonilised muudatused, et viia säte paremini vastavusse määrusega (EÜ) nr 1829/2003.

— *Märgistamine*

Nõukogu lihtsustas märgistamissätteid, järgides sealjuures erinevust „ettevõttelt ettevõttele” märgistamise ja lõpptarbijale müümiseks mõeldud toodete märgistamise vahel. Kuigi nõukogu struktuurereis märgistamispeatüki Euroopa Parlamendi soovitatust erineval viisil, jäid selle sisu aluseks olevad põhimõtted samaks ning on kooskõlas muudatusettepanekutega 5, 29 ja 30.

— *Üleminekumeetmed juba turul olevate toodete jaoks (kooskõlas muudatusettepanekuga 39)*

Nõukogu nägi ette kaheaastase üleminekuaja arvates kavandatud määruse jõustumisest. Nende kahe aasta jooksul seaduslikult turule viidud või märgistatud toiduaineid võib turustada kuni nende minimaalse säilimisaja või kasutustähtaja lõpuni.

Komisjon oli nõus nõukogus kokku lepitud ühise seisukohaga.

2. Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Euroopa Parlament võttis 10. juuli 2007. aasta täiskogu istungil vastu 43 ettepanekut määruse ettepaneku muutmiseks. Nõukogu võttis oma ühisesse seisukohta kas täielikult või põhimõtteliselt üle 27 muudatusettepanekut.

(¹) ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

Ühisesse seisukohta üle võetud muudatusettepanekud

Lisaks eespool, 1. osas nimetatud muudatusettepanekutele võeti ühisesse seisukohta kas täielikult või põhimõtteliselt üle muid Euroopa Parlamendi esimesel lugemisel tehtud muudatusettepanekuid, mille eesmärk on teksti parandada või täpsustada, eelkõige muudatusettepanekud 4, 6, 7, 9, 12, 14, 31, 36, 41, 42.

Väljajäetud muudatusettepanekud ⁽¹⁾

Nõukogu ei saanud vastu võtta kõiki muudatusettepanekuid, sest mõnel juhul leidis nõukogu, et need ei aita sõnastust selgemaks muuta (vt muudatusettepanekud 13 ja 37), või pidas neid vastuvõetamatuteks alljärgnevalt esitatud põhjustel.

— *Ettevaatuspõhimõte* (muudatusettepanekud 2, 17 — põhjendus 13 ja artikli 4 punkt a)

Ettevaatuspõhimõte on üks üldpõhimõtetest, millel põhinevad üldised toidualased õigusnormid ⁽²⁾. Sellest tulenevalt kohaldatakse seda põhimõtet kavandatud määruse suhtes, ilma et sellele oleks vaja eraldi viidata. Pealegi võib ettevaatuspõhimõtet riskianalüüsi raames arvesse võtta üksnes seoses riskide juhtimisega, mitte kunagi aga riskide hindamise etapil, nagu soovitas Euroopa Parlament.

— *Mõiste „asjakohane füüsikaline protsess”* (muudatusettepanek 15 — artikli 3 lõike 2 punkt k)

II lisas loetletud traditsioonilisi toiduvalmistamisviise ei tohiks segi ajada artikli 3 lõike 2 punktis k määratletud „asjakohase füüsikalise protsessiga”.

— *Mõiste „lõhna- ja maitseühend”* (muudatusettepanek 49 — artikli 3 lõike 2 punkt b)

Nõukogu nimetas põhjenduses 14 protsessid, mille abil saab lõhna- ja maitseühendeid toota. Muudatusettepanek piiraks kasutatavaid tootmisviise.

— *Otsused, mille puhul kohaldatakse kontrollita regulatiivmenetlust* (muudatusettepanekud 11, 16, 23, 32 — artikli 13 punktid a ja b, artikli 6 lõige 3, artikli 20 lõige 2)

Otsused selle kohta, kas teatav aine kuulub määruse reguleerimisalasse või mitte (muudatusettepanek 11), eeskirjad III lisa B osa järelevalve rakendamismeetodite kohta (muudatusettepanek 23) ning lõhna- ja maitseainete tarbimise ja kasutamise jälgimise ühtne meetodika (muudatusettepanek 32) on tõlgenduslikku laadi ega täiendaks määrust. Seetõttu ei kuulu need kontrolliliga regulatiivmenetluse kohaldamisalasse.

— *Geneetiliselt muundatud organismide (GMOde) märgistamine* (muudatusettepanekud 27, 28, 38 — artikli 15 lõike 1 punkt g ja punkti e alapunkt ii, artikli 29 lõige 2a (uus))

Nii nagu mainitud põhjenduses 24, jäävad lõhna- ja maitseainete suhtes kehtima Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ (toiduainete märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ ning geneetiliselt muundatud toitu ja sööta ning nende märgistamist käsitlevas määruses (EÜ) nr 1829/2003 kindlaks määratud märgistamistingimused (viimasena nimetatu artiklid 12 ja 13). Nõukogu jäi kindlaks nõudele säilitada GMOde määruse, direktiivi 2000/13/EÜ (märgistamisdirektiiv) ja käesoleva määruse vaheline vastavus. Seetõttu ei nõustunud nõukogu muudatusettepanekutega 27 ja 38, sest need on juba kajastatud määruses (EÜ) nr 1829/2003. Muudatusettepanek 28 on tarbetu, kuna ühise seisukoha artikli 15 lõike 1 punktis g esinev mõiste „muud asjakohased ühenduse õigusaktid” hõlmab ka eespool nimetatud määrust.

⁽¹⁾ Artiklite numeratsioon käesolevas osas viitab ühise seisukoha tekstile.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 575/2006 (ELT L 100, 8.4.2006, lk 34).

⁽³⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2007/68/EÜ (ELT L 310, 28.11.2007, lk 11).

Üldise reguleerimisala määratlus nagu on pakutud muudatusettepanekus 52 peaks kuuluma määrusesse (EÜ) nr 1829/2003, mitte kavandatud määrusesse.

- *Kasutamise tingimused* (muudatusettepanekud 19 ja 20 — artikli 4 punkt ba (uus) ja artikli 4 punkt bb (uus))

Nõukogu ei lisanud viidet tarbijale kasu toomisele ja tehnoloogilise vajadusele kui lõhna- ja maitseainete kasutamise üldistele tingimustele, sest nende rakendamine oleks võimalike subjektiivsete tõlgenduste tõttu võimatu. Lõhna- ja maitseainete mõiste juba hõlmab neid kaht aspekti, nimetades, et neid lisatakse toidule lõhna ja/või maitse andmiseks.

- *Märgistamine*

Kuigi nõukogu struktureeris märgistamispeatüki Euroopa Parlamendi soovitatust erineval viisil, on selle sisu aluseks olevad põhimõtted kooskõlas mõnede muudatusettepanekutega, mis on seotud artiklitega 14–18. Nagu eespool selgitatud, ei saanud nõukogu siiski nõustuda GMOde märgistamisega seotud ettepanekutega (muudatusettepanekud 27, 28, 38) ja muudatusettepanekuga 26, mis ei ole kooskõlas ühenduse muude konkreetsete õigusaktidega ja võib luua kaubandustõkkeid. Muudatusettepanek 43 ei ole kooskõlas artikli 16 sätete mõttega, mille eesmärk on anda tarbijatele piisavat teavet ja kaitsta tarbijate huve.

- *Artiklite 10, 26 ja 27 jõustumine* (muudatusettepanek 44 — artikli 30 lõige 2)

Muudatusettepanek 44 ei olnud vastuvõetav, sest artikleid 10, 26 ja 27 saab kohaldada alles pärast seda, kui hakkab kehtima lubatud lõhna- ja maitseaineid ning nende lähtematerjale sisaldav ühenduse loetelu. Kõnealuse ühenduse loetelu kohaldamise tähtpäeva saab kindlaks määrata alles pärast selle vastuvõtmist kontrolliga regulatiivmenetluse teel pärast Euroopa Toiduohutusametilt saadud hinnangut vastavalt määruse (EÜ) nr 2232/96 artiklile 4.

- *Mürgiste ainete esinemine* (muudatusettepanekud 21, 40, 46 — artikli 6 lõige 2, III lisa B osa, artikli 6 lõige 2a (uus))

Kavandatud määruse III lisa B osas nimetatud ained kujutavad endast toksikoloogilist ohtu, mida kinnitab toidu teaduskomitee või Euroopa Toiduohutusamet. Kuna kõnealuste ainete toksikoloogiline ohtlikkus on teada, siis tuleb nende kasutamist reguleerida lähtuvalt uusimatest kättesaadavatest teadustulemustest. Nimetatud ainete maksimaalsete piirmäärade kehtestamisel käesolevas määruses omistas nõukogu suurt tähtsust ohtudel põhineva lähenemisviisi kasutamisele. Nõukogu leidis, et muudatusettepanekud 21 ja 40 on vastuolus vajadusega tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse. Nõukogu leidis, et muudatusettepanekus 46 soovitatud üldine erand III lisa B osa kohaldamisest liittoidu suhtes, millele on lisatud vaid ürte ja vürtse, on liiga üldine ega tagaks tarbijate piisavat kaitset. Nõukogu arvates on vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele III lisa B osas sätestatud maksimaalsetest piirmääradest erandi tegemine ürtide ja vürtside kasutamiseks põhjendatud tingimusel, et neid kasutatakse kohapeal valmistatavas ja tarbitavas liittoidus, mis seega ei mõjuta piiriülest kaubandust.

IV. JÄRELDUSED

Nõukogu on seisukohal, et ühine seisukoht kajastab probleemide ja huvide tasakaalu, millega järgitakse käesoleva määruse eesmärke. Nõukogu jääb ootama konstruktiivseid arutelusid Euroopa Parlamendiga, et võtta määrus kiirelt vastu ning tagada seega kõrgetasemeline inimeste tervise ja tarbijate huvide kaitse.
